

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΛΙΑΣ

(ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ- ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑΣ :
ΜΗΛΙΔΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2006

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΛΙΑΣ

(ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ- ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Σπουδάστρια: ΜΗΛΙΔΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑ

Καθηγητές: ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΣΤΑΘΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2006

*Αφιερώνω την εργασία αυτή
στους γονείς μου*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	1
Ιστορία της βιολογικής γεωργίας.....	1
Τι εννοούμε με τον όρο βιολογική γεωργία;	3
Ιστορικό της ανάπτυξης της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα	4
Κεφάλαιο 1 ^ο , Βιοκαλλιέργεια της ελιάς	6
1.1 Βιοκαλλιέργειας της ελιάς	6
1.2 Βιοκαλλιέργεια ελιάς και τα οφέλη της	6
1.3 Εγκατάσταση βιολογικού ελαιώνα	7
1.4 Το έδαφος	9
1.5 Επιλογή ποικιλίας	10
1.6 Εδαφοκάλυψη	10
1.7 Λίπανση	10
1.8 Διαμόρφωση και σχήμα των ελαιοδέντρων	11
1.9 Φυτοπροστασία	12
Κεφάλαιο 2 ^ο , διαδικασία πιστοποίησης	13
2.1 Τι πρέπει να κάνει ο ενδιαφερόμενος για να ενταχθεί στη βιολογική γεωργία	13
2.2 Διαδικασία ένταξης σε οργανισμό ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων	14
i. Αίτηση ένταξης σε οργανισμό	14
ii. Ιδιωτικό συμφωνητικό	14
iii. Επιθεώρηση ένταξης	15
2.3 Ένταξη στο σύστημα πιστοποίησης	16
i. Συμβούλιο πιστοποίησης	16
ii. Χορήγηση πιστοποιητικού	17
iii. Επιτροπή παρακολούθησης	18
2.4 Επιτήρηση πιστοποίησης	19
2.4.1 Επισκέψεις επιτήρησης	20
A) Προγραμματισμένες επισκέψεις επιτήρησης	21
B) Αιφνιδιαστικές επισκέψεις επιτήρησης	21
2.4.2 Έλεγχοι στην αγορά	22
2.4.3 Αναλύσεις	22

2.5 Έκδοση και χορήγηση πιστοποιητικών	23
i. Χορήγηση και χρήση πιστοποιητικών συμμόρφωσης.....	23
ii. Έκδοση και χρήση πιστοποιητικού προϊόντος	25
iii. Έκδοση και χρήση πιστοποιητικού ποσότητας	26
iv. Μορφή έκδοσης	27
2.6 Ανάκληση πιστοποιητικών η άλλων εγγράφων πιστοποίησης ...	28
2.7 Υποχρεώσεις – δικαιώματα συμβαλλόμενου	29
i. Υποχρεώσεις συμβαλλόμενου κατά τον έλεγχο	29
ii. Δικαιώματα συμβαλλόμενου κατά τον έλεγχο	32
2.8 Ενστάσεις	34
i. Δικαίωμα υποβολής ενστάσεως	34
ii. Χρόνος υποβολής της ένστασης	34
iii. Διαδικασία εξέτασης	35
iv. Επαναληπτικοί έλεγχοι	36
v. Απόφαση	37
2.9 Ειδικός κανονισμός χρήσης σημάτων	37
1. Το αντικείμενο του ειδικού κανονισμού χρήσης σημάτων	38
2. Γενικοί όροι	38
3. Επισήμανση προϊόντων σύμφωνα με τα πρότυπα του κανονισμού	
2092/91	39
3α. Ενδείξεις	40
3β. Προϊόν βιολογικής γεωργίας	40
3γ. Προϊόν βιολογικής γεωργίας σε μεταβατικό στάδιο	41
4. Χρήση ενδείξεων σε διαφημιστικό υλικό	42
5. Τρόπος χορήγησης	42
6. Υποχρεώσεις στη χρήση ενδείξεων και σημάτων	43
Κεφάλαιο 3 ^ο , Προβλήματα και προοπτικές	45
3.1 Προβλήματα	45
3.2 Προοπτικές.....	50
3.3 Ευρωπαϊκοί στόχοι.....	53
3.4 Η βιολογική γεωργία.....	54
3.5 Η σημερινή κατάσταση.....	55
3.6 Διαπιστώσεις.....	56

3.7 Προοπτικές	58
3.8 Συμπεράσματα	60
Βιβλιογραφία	62
Παράρτημα	63

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τελειώνοντας την τετράχρονη φοίτησή μου στο ΤΕΙ Καλαμάτας του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής, της Σχολής Τεχνολογίας Γεωπονίας, παραδίδω αυτή την εργασία η οποία πιστοποιεί το τέλος της εκπαίδευσης μου σαν Τεχνολόγος Γεωπόνος και είναι απαραίτητη για την λήψη του πτυχίου μου. Οι γνώσεις που αποκόμισα κατά την διάρκεια της φοίτησης μου στο ΤΕΙ Καλαμάτας απεικονίζονται σε αυτήν την εργασία.

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά τους γεωπόνους που εργάζονται στη ΔΗΩ για την πολύτιμη βοήθειά τους, τις πληροφορίες και το έντυπο υλικό που μου παραχώρησαν. Τέλος θέλω να ευχαριστήσω τον κ. Ηλιόπουλο Παναγιώτη, καθηγητή του ΤΕΙ Καλαμάτας, για τις χρήσιμες συμβουλές τους στην εκτέλεση της πτυχιακής μου εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ο όρος <<οικολογία>> εμφανίστηκε περίπου στα μέσα του 19^{ου} αιώνα. Πατέρας του όρου θεωρείται από πολλούς ο Αμερικανός συγγραφέας, ποιητής και φυσιοδίφης Henry David Thoreau (1817-1862).

Εμπνευστής του όρου αναφέρεται ο Γερμανός βιολόγος και φιλόσοφος Ernst Haeckel (1834-1919) που διατέλεσε για 43 χρόνια καθηγητής ζωολογίας στο πανεπιστήμιο της Jena. Σύμφωνα με τον Haeckel: <<Με τον όρο Οικολογία εννοούμε το σώμα των γνώσεων που αναφέρονται στην οικονομία της φύσης – την έρευνα όλων των στοιχείων του ζώου με το ανόργανο και οργανικό περιβάλλον, το οποίο περιλαμβάνει, πάνω απ' όλα, τη φιλική και εχθρική σχέση με εκείνα τα ζώα και φυτά με τα οποία έρχεται άμεσα ή έμμεσα – με μια λέξη οικολογία είναι η μελέτη των σύνθετων αλληλοσυσχετίσεων που αναφέρονται από το Δαρβίνο ως συνθήκες του αγώνα επιβίωσης>> .

Η βιολογική ή οικολογική γεωργία εμφανίσθηκε πολύ αργότερα και συγκεκριμένα στις αρχές του 20^{ου} αιώνα (1915) όταν εκδηλώθηκε στη Γερμανία ένα κίνημα με κύριο εκφραστή τον Rudolf Steiner .

Κατά τον Rudolf Steiner η διατροφή του ανθρώπου πρέπει να γίνεται με προϊόντα (τρόφιμα) παραγόμενα με βιολογικό τρόπο, χρησιμοποιώντας ορισμένες βασικές αρχές όπως:

1. Η αποφυγή της χρήσης ανόργανων χημικών λιπασμάτων
2. Η αυτονομία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων εξασφαλίζεται με συνδυασμό της φυτικής και ζωικής παραγωγής
3. Η μη διατάραξη της ισορροπίας του εδάφους (εξάντληση του εδάφους)
κ.λπ.

Λίγο μετά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο αναπτύχθηκε στην Αγγλία η θεωρία της οργανικής γεωργίας που στηριζόταν στη διατήρηση της βιολογικής ισορροπίας και της γονιμότητας του εδάφους με τη χρήση οργανικών ουσιών που έχουν μετατραπεί σε λίπασμα. Οι ουσίες αυτές εκτός των αναγκαίων θρεπτικών στοιχείων, εξασφάλιζαν στα φυτά υψηλή αντίσταση έναντι εχθρών και ασθενειών.

Με βάση τις θεωρίες αυτές, δημιουργήθηκε στην Ευρώπη το πρώτο οργανωμένο κίνημα για τις φυσικές μεθόδους παραγωγής που σεβόταν το περιβάλλον, η «Soil Association» .

Την ίδια εποχή το κίνημα της βιολογικής – οργανικής γεωργίας κάνει την εμφάνιση του στις ΗΠΑ με κύριο εκφραστή της το Rodale .

Στις 5 Νοεμβρίου του 1972 στις Βερσαλλίες ιδρύεται η IFOAM (International Federation of Organic Agricultural Movements – Διεθνής Ομοσπονδία των Κινημάτων Οργανικής Γεωργίας) .

Η ιδέα της βιολογικής γεωργίας ενισχύεται από την ανησυχία και το ενδιαφέρον πολλών κρατών, οργανισμών, οργανώσεων, κοινωνικών ομάδων κ.λπ. για την προστασία και τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος .

Πολλές από τις Ευρωπαϊκές χώρες από τη δεκαετία του 80 είχαν εθνικά συστήματα παραγωγής βιολογικών προϊόντων .

Για την εναρμόνιση της σχετικής νομοθεσίας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε τον Κανονισμό (ΕΟΚ) 2092/91 του συμβουλίου με τον οποίο αναγνωρίσθηκε επίσημα, σε κοινοτικό επίπεδο, ο βιολογικός τρόπος παραγωγής και καθορίζονται οι ενιαίοι κανόνες παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας για τα βιολογικά προϊόντα φυτικής προέλευσης .

Με τον κανονισμό (ΕΚ) 1804/99 του Συμβουλίου συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε ο Κανονισμός 2092/91, ώστε να προστεθούν και τα ζωικά που παράγονται με βιολογικό τρόπο. (Σημειώσεις στο εργαστήριο βιολογικής γεωργίας, Αρ.Παπανικολάου 04).

ΤΙ ΕΝΝΟΟΥΜΕ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ;

Βιολογική γεωργία είναι ένα σύστημα παραγωγής που βασίζεται στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν η αμειψισπορά των καλλιεργειών, η ανακύκλωση των φυτικών υπολειμμάτων και της ζωικής κοπριάς, η χλωρά λίπανση και οι βιολογικές μορφές καταπολέμησης.

Αυτές οι πρακτικές συνδυασμένες κατάλληλα εξασφαλίζουν :

- α) Τη διατήρηση της γονιμότητας και την υψηλή παραγωγικότητα των καλλιεργούμενων εδαφών.
- β) Την επαρκή θρέψη των φυτών και

γ) τον έλεγχο των βλαβερών εντόμων, ασθενειών και ζιζανίων των καλλιεργειών

Οι βιολογικοί παραγωγοί επιτυγχάνουν τα παραπάνω αποφεύγοντας τη χρήση των ρυθμιστικών ανάπτυξης συνθετικών χημικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων και χημικών λιπασμάτων και τα χρησιμοποιούν μόνο σε αναγκαίες περιπτώσεις όπως για παράδειγμα σε τροφοπενίες και πάντα σε ποσότητες που καθορίζονται από το γεωπόνο σύμβουλο που επιβλέπει την καλλιέργεια .
(Σημειώσεις στο εργαστήριο βιολογικής γεωργίας. Αρ.Παπανικολάου 04).

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η βιολογική καλλιέργεια στην Ελλάδα, ξεκίνησε ουσιαστικά κατά την αρχή της δεκαετίας του '80, Οι πρώτοι βιολογικοί καλλιεργητές ήταν κυρίως ερασιτέχνες που θέλησαν να δοκιμάσουν τις διάφορες βιολογικές μεθόδους καλλιέργειας π.χ. σύμφωνα με τον Steiner, Φουκουόκα κα.

Η βιολογική γεωργία πήρε εμπορικό χαρακτήρα το 1982, όταν μία ολλανδική εταιρεία έδειξε ενδιαφέρον για παραγωγή βιολογικής σταφίδας (σουλτανίνα). Με τη συνεργασία του ολλανδικού οργανισμού πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων Skal, ξεκίνησε η μετατροπή σε βιολογικά μερικών αγροκτημάτων του Αιγίου .

Από το 1986, μία γερμανική εταιρεία υποστήριξε την παραγωγή βιολογικών επιτραπέζιων ελιών, καθώς και ελαιολάδου, για εξαγωγή. Στα χρόνια που

ακολούθησαν, μεμονωμένοι αγρότες που εποπτεύτηκαν από ξένους φορείς πιστοποίησης και επιθεώρησης (Skal, εδαφολογική ένωση, Naturland), μετέτρεψαν τα αγροκτήματά τους σε βιολογικά. Τα βασικά προϊόντα τους ήταν το ελαιόλαδο, νωπά φρούτα εσπεριδοειδών, κρασί, δημητριακά, ακτινίδια και βαμβάκι.

Δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία για την βιολογική γεωργία για την περίοδο από το 1982 ως το 1992. Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις υπήρξαν περίπου 150 παραγωγοί καλλιεργητές μιας έκτασης 2000 στρεμμάτων περίπου συνολικά.

Με τον κανονισμό της Ε.Ε. 2092/91, πολλοί γεωργοί μετέτρεψαν επίσημα τις καλλιέργειες των αγροκτημάτων τους σε βιολογικές. Επίσης, μετά από την εισαγωγή των οικονομικών επιδοτήσεων ανά στρέμμα το 1996, με την υιοθέτηση του κανονισμού της Ε.Ε. 2078/92, πραγματοποιήθηκε μια δεύτερη επέκταση της βιολογικής γεωργίας. Η επέκταση αυτή συνεχίστηκε με ετήσια ποσοστά 50-120% ως το έτος 1999-2000, κατά το οποίο σημειώθηκε επιβράδυνση 20-30%. Το έτος αυτό, το ποσοστό των εκτάσεων καθώς και των γεωργών που ανήκουν στη βιολογική γεωργία έφτασαν το 0,6% του γενικού συνόλου της χώρας. (<http://www.aegeaskek.gr>)

ΒΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ

1.1 ΒΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ

Από την Μινωική εποχή είχε διαπιστώσει ότι το ελαιόλαδο είχε πολύτιμες και θεραπευτικές ιδιότητες. Σήμερα οι ιδιότητες του αυτές έχουν αποδεχτεί και επιστημονικά. Απαραίτητη για την διατήρηση των πολύτιμων αυτών ιδιοτήτων είναι η αποφυγή λανθασμένων επεμβάσεων του ανθρώπινου παράγοντα σε όλα τα στάδια από την καλλιέργεια του ελαιώνα, πριν την παραγωγή του ελαιοκάρπου και την παραγωγή, αποθήκευση και συσκευασία του ελαιολάδου. (<http://www.sedik.gr>)

1.2 ΒΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ

Η βιοκαλλιέργεια πέρα από την παραγωγή ενός άριστου ελαιολάδου παρουσιάζει αρκετά άλλα πλεονεκτήματα. Παράγει προϊόντα απαλλαγμένα από υπολείμματα αγροχημικών που υποσκάπτουν την ανθρώπινη υγεία. Περιορίζει την μόλυνση με αγροχημικά του εδάφους, του νερού και του αέρα. συντελεί στην διατήρηση της ποικιλότητας πολύτιμων φυτών ζώων και γενετικού υλικού. Παράγει προϊόντα με ελάχιστη χρήση ακριβών και ενεργοβόρων εισροών. Παράγει προϊόντα με χαμηλό κόστος παραγωγής.

Βιοκαλλιέργεια ελιάς είναι η μέθοδος ελαιοπαραγωγής που στοχεύει στην επίτευξη των παραπάνω στόχων. Η καλλιέργεια γίνεται με την σύγχρονη

τεχνολογία και μεθόδους παραγωγής. Γι' αυτό και διαφοροποιείται από την παραδοσιακή ελαιοπαραγωγή.

Βιολογική καλλιέργεια ελιάς μπορεί να γίνει είτε σε ελαιώνα που καλλιεργούταν με συμβατικό τρόπο είτε σε υπό φύτευση ελαιώνα.

Στην πρώτη περίπτωση απαιτείται ένα χρονικό διάστημα 3 χρόνων το οποίο είναι το μεταβατικό στάδιο, έτσι ώστε ο ελαιώνας να θεωρηθεί ότι έχει απαλλαχτεί πλήρως από τα χημικά κατάλοιπα της συμβατικής καλλιέργειας. Όσον αφορά στην πώληση του προϊόντος κατά την διάρκεια του μεταβατικού σταδίου, ο παραγωγός είναι υποχρεωμένος ν' αναφέρει σε ετικέτα ότι το προϊόν του είναι βιολογικό σε μεταβατικό στάδιο.

Στην δεύτερη περίπτωση γίνεται σχεδιασμός του υπό φύτευση ελαιώνα και η αρχική διαχείριση του είναι μεγάλης σπουδαιότητας για την αποφυγή προβλημάτων. Στην περίπτωση που γίνουν λανθασμένα μπορεί να δημιουργηθούν ανισορροπίες, που προωθούν επιβλαβείς οργανισμούς αντί για ωφέλιμους και εμποδίζουν την άριστη ανάπτυξη και παραγωγή των ελαιοδέντρων. (<http://www.sedik.gr>)

1.3 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΑΙΩΝΑ

Η εγκατάσταση του νέου βιολογικού ελαιώνα προϋποθέτει έναν τέτοιο σχεδιασμό, ώστε να γίνεται η όσο το δυνατόν καλύτερη χρήση των διαθέσιμων πηγών του ελαιώνα και της γεωργικής εκμετάλλευσης. Κατά το σχεδιασμό ενός ελαιώνα θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν οι ρόλοι ενός οικολογικού ελαιώνα, καθώς και η συνεισφορά του στην αγροτική περιοχή.

Η πρώτη θεώρηση είναι η *αγροοικονομική* δηλαδή η εγκατάστασή του θα πρέπει να στοχεύει στο άριστο επίπεδο παραγωγής για τη δεδομένη ποικιλία, τις εδαφικές και κλιματικές συνθήκες του αγροκτήματος. Το επίπεδο αυτό σταθμίζεται λαμβάνοντας υπ' όψιν τις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς ελαιοκομικών προϊόντων, που όλο και περισσότερο απαιτεί ποιότητα παραγωγής αντί για το μέγιστο επίπεδο παραγωγής, καθώς και την προστασία περιβάλλοντος.

Η δεύτερη θεώρηση είναι η *οικολογική* δηλαδή ο ελαιώνας θα πρέπει τουλάχιστον να συνεισφέρει στην αειφορική διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και τοπίου.

Η τρίτη θεώρηση είναι *κοινωνικό-οικονομική* δηλαδή ο ελαιώνας δεν θα πρέπει να δημιουργεί ανθυγιεινές συνθήκες εργασίας για τους ελαιοκαλλιεργητές, ενώ θα πρέπει να τους παρέχει ένα ικανοποιητικό εισόδημα και εργασία, καθώς και να συνεισφέρει στην οικονομική ανθερότητα των αγροτικών περιοχών. Επίσης θα πρέπει να παρέχει υγιεινά, ποιοτικά προϊόντα στους καταναλωτές.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις λειτουργίες του βιολογικού ελαιώνα που αναφέραμε γίνεται ευκολότερος ο σχεδιασμός ενός βιολογικού ελαιώνα ή μιας ζώνης καλλιέργειας με βιολογικούς ελαιώνες.

Οπότε για την σωστή εγκατάσταση του ελαιώνα θα πρέπει να γίνει :

- κανονική πυκνότητα φύτευσης,
- αναβαθμίδες σε επικλινή εδάφη,

- βελτίωση μειονεκτικών εδαφών (αξιολογούνται με ανάλυση εδάφους) με εδαφοκάλυψη και χρήση κοπριάς,
- δημιουργία κατάλληλου μικροκλίματος για τα ελαιόδεντρα και
- φύτευση από την ανατολή προς τη δύση για καλύτερο αερισμό και ηλιοφάνεια. (<http://www.sedik.gr>)

1.4 ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ

Το έδαφος κατά το φύτεμα του νέου ελαιώνα μπορεί να αξιολογηθεί με ανάλυση εδάφους. Με την ανάλυση αυτή θα προσδιοριστούν τυχόν προβλήματα όσον αφορά τη δομή του εδάφους, τα επίπεδα των μακροστοιχείων και τη διαθεσιμότητα τους, το pH, ή το επίπεδο της οργανικής ουσίας. Με βάση τις παραπάνω αξιολογήσεις θα αποφασιστούν τα ακόλουθα:

- κατάλληλο σχέδιο λίπανσης, που θα διορθώσει τυχόν ελλείψεις θρεπτικών στοιχείων
- εδαφοκάλυψη και επιστρώματα για τη βελτίωση των φυσικών και χημικών ιδιοτήτων του εδάφους,
- ποσότητα και δοσολογία του νερού άρδευσης, εάν χρησιμοποιηθεί άρδευση .

Τυχόν εκχερσώσεις, ισοπεδώσεις ή δημιουργία αναβαθμίδων, θα πρέπει να σχεδιάζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μη διατηρούνται ή χειροτερεύουν εδαφολογικά προβλήματα. (<http://www.thassos-island.gr>)

1.5 ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑΣ

Η επιλογή ποικιλίας δεν θα πρέπει να γίνει με μόνο κριτήριο την απόδοση της αλλά και με τα ακόλουθα κριτήρια :

- κλιματικές απαιτήσεις και προσαρμογή στο μικροκλίμα της περιοχής,
- ανθεκτικότητα σε έντομα και παθογόνα που απαντώνται στην περιοχή,
- απαιτήσεις σε νερό και θρεπτικά στοιχεία και βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διαθεσιμότητά τους στον ελαιώνα. (<http://www.thassos-island.gr>)

1.6 ΕΔΑΦΟΚΑΛΥΨΗ

Στους ελαιώνες βιολογικής καλλιέργειας η διαχείριση του εδαφοτάπητα τους γίνεται με τη χρήση φυτών εδαφοκάλυψης. Τα φυτά εδαφοκάλυψης επιτελούν πολλαπλές λειτουργίες στο αγροοικοσύστημα των ελαιώνων, ενώ συνεισφέρουν σημαντικά σε μία ορθολογική και αποτελεσματική οικολογική διαχείριση του ελαιώνα. Στην εδαφοκάλυψη χρησιμοποιούνται ψυχανθή, αγροστώδη, άλλα φυτικά είδη σε μείγματα, γιατί οι διαφορετικές ιδιότητες του αλληλοσυμπληρώνονται. (<http://www.thassos-island.gr>)

1.7 ΛΙΠΑΝΣΗ

Η λίπανση αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της διαχείρισης του ελαιώνα, που στοχεύει στην καλή διατήρηση της καλής γονιμότητας και της φυσικής κατάστασης του εδάφους του ελαιώνα. Η δομή του εδάφους και η υφή του έχουν άμεση επίδραση στην συγκράτηση του νερού, στον αερισμό του και

επιδρούν στην ανάπτυξη των ριζών καθώς και στην ανάπτυξη των ωφέλιμων μικροοργανισμών.

Για τη λίπανση χρησιμοποιούνται χλωρές λιπάνσεις οργανικά υλικά [ζωικές και φυτικές κοπριές (κομπόστες), επεξεργασμένα φύκια, στάχτη, φύλλα, υπολείμματα ξύλου κ.λ.π.], ενώ περιοδικά μπορεί να απαιτηθεί η προσθήκη μικρών ποσοτήτων φωσφόρων ή καλίου σε μορφές που επιτρέπονται από τον κανονισμό 2092/91. (<http://www.thassos-island.gr>)

1.8 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑ ΤΩΝ ΕΛΑΙΟΔΕΝΤΡΩΝ

Η διαμόρφωση του μεγέθους του σχήματος των ελαιοδέντρων στους βιολογικούς ελαιώνες γίνεται αποκλειστικά με το κλάδεμα, μια και η χρήση χημικών ρυθμιστικών ανάπτυξης δεν επιτρέπεται από τον κανονισμό του 2092/91. Το κλάδεμα μαζί με την άρδευση και τη φυτοπροστασία, συνεισφέρει σε σημαντικό βαθμό στην παραγωγικότητα του ελαιώνα. Στην βιοκαλλιέργεια της ελιάς το κλάδεμα αποτελεί μία από τις κύριες και απαραίτητες καλλιεργητικές εργασίες, γιατί με αυτό εξασφαλίζεται η κανονική καρποφορία και η μακροζωία του ελαιόδεντρου, καλύτερο ισοζύγιο βλάστησης, καρποφορίας και ρύθμιση της παρενιαυτοφορίας των ελαιοδέντρων, ο περιορισμός των απαιτήσεων σε θρεπτικά στοιχεία, η ανανέωση των δέντρων, η αποφυγή ασθενειών και η καλύτερη αντιμετώπιση των εχθρών της ελιάς, η συγκομιδή με μεγαλύτερη ευκολία. Το κλάδεμα πραγματοποιείται όταν αυτό είναι αναγκαίο, ενώ θα πρέπει να αφαιρείται όχι περιττό και όχι ότι βολεύει. (<http://www.thassos-island.gr>)

1.9 ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Η φυτοπροστασία στη βιολογική καλλιέργεια της ελιάς στοχεύει στην αποκατάσταση της οικολογικής ισορροπίας, η επίτευξη της οποίας καθιστά τον πληθυσμό των επιζήμιων εντόμων και παθογόνων σε επίπεδα τέτοια ώστε να μη δημιουργούνται προβλήματα οικονομικής σημασίας από προσβολές. Η οικολογική ισορροπία επιτυγχάνεται με τη σωστή εκτέλεση των απαραίτητων καλλιεργητικών εργασιών (κλάδεμα, λίπανση, άρδευση) και την προστασία των ωφέλιμων οργανισμών.

Η φυτοπροστασία στη βιολογική καλλιέργεια της ελιάς αποβλέπει στην πρόληψη και αποτροπή των ασθενειών, προϋποθέτει την εκτέλεση μόνο των απαραίτητων επεμβάσεων. Η φυτοπροστασία στη βιολογική καλλιέργειας της ελιάς, εκτός από την εκτέλεση των σωστών καλλιεργητικών εργασιών, είναι αναγκαίο κυρίως στο μεταβατικό στάδιο γιατί στο μεταβατικό στάδιο δεν έχει επιτευχθεί ακόμη η οικολογική ισορροπία. Μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαίο χρησιμοποιούνται βιολογικά σκευάσματα (π.χ. *Bacillus thuringiensis*), εντομοκτόνα (φυτική ή ορυκτής προέλευσης), που επιτρέπονται από τον κανονισμό 2092/91. Το επίπεδο προσβολής, καθώς και η αναγκαιότητα και ο χρόνος εφαρμογής των μέτρων είναι σημαντικά για την εκτέλεση της φυτοπροστασίας. (<http://www.thassos-island.gr>)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

2.1 ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ Ο ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΣ ΓΙΑ ΝΑ ΕΝΤΑΧΘΕΙ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

∴ Πρώτα απ' όλα ο ενδιαφερόμενος πριν ξεκινήσει οτιδήποτε θα πρέπει να εξετάσει την περιοχή που σκοπεύει να καλλιεργήσει, εάν το υποψήφιο για βιοκαλλιέργεια αγρόκτημα βρίσκεται δίπλα σε συμβατικά αγροκτήματα, χρειάζεται να ληφθούν κάποια μέτρα ώστε να περιοριστούν οι επιπτώσεις. Λέγοντας επιπτώσεις εννοούμε μεταφορά φυτοφαρμάκων που δεν επιτρέπονται στη βιολογική γεωργία με τον αέρα. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να δημιουργηθεί κάποιος φυτικός φράχτης στα όρια βιολογικού και συμβατικού κτήματος ή κάποιος τεχνητός φράχτης. Αφού εξετάσει και κάνει όλες τις διαδικασίες που χρειάζονται και τηρήσει όλες τις προϋποθέσεις μπορεί να ενταχθεί σε κάποιο πρόγραμμα ελέγχου επιλέγοντας κάποιον οργανισμό ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων υπογράφοντας ένα ιδιωτικό συμφωνητικό με το οποίο προβλέπονται όλες οι διαδικασίες ελέγχου και πιστοποίησης. Οι οργανισμοί ελέγχου και πιστοποίησης που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα είναι τρεις, η ΔΗΩ η ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ και Ο ΒΙΟΕΛΛΑΣ. Επίσης ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να έχει συνεργασία με έναν σύμβουλο γεωπόνου για βιοκαλλιέργειες ο οποίος θα καταγράφει τα στοιχεία που αφορούν το κτήμα (τη θέση, την κατάσταση του εδάφους, την κλίση του, την

καλλιέργεια κλπ), να καταγράφει το πρόγραμμα καλλιέργειας δηλαδή τι καλλιέργειες έχει βάλει ο ενδιαφερόμενος κάθε περίοδο, τα γειτονικά κτήματα και τι προβλήματα μπορεί να παρουσιάσει. (<http://www.dionet.gr>)

2.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΕ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

i. ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΕ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ

Ο ενδιαφερόμενος που επιθυμεί να ενταχθεί στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης οφείλει να υποβάλλει συμπληρωμένο το ειδικό έντυπο αίτησης ένταξης, παρέχοντας όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται σε αυτό. Κάθε αίτηση που υποβάλλεται οφείλει να διευκρινίζει επακριβώς τα πρότυπα και το πεδίο ή τα πεδία πιστοποίησης και μπορεί να περιλαμβάνει ένα ή και περισσότερα προϊόντα.

ii. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ

Ο συμβαλλόμενος εφόσον συμφωνεί με τους όρους συνεργασίας του οργανισμού που έχει επιλέξει, υπογράφει ιδιωτικό συμφωνητικό συνεργασίας σε ειδικό και καθορισμένο έντυπο. Το ιδιωτικό συμφωνητικό συνεργασίας συναπαρτίζεται και συναποτελείται και από τα παρακάτω για το περιεχόμενο των οποίων ο συμβαλλόμενος λαμβάνει γνώση πριν την υπογραφή.

α) το σχετικό με την κατεύθυνση και δραστηριότητα του ελαιώνα, πρόγραμμα δραστηριότητας, έτσι όπως κάθε φορά τροποποιείται και ισχύει.

β) τον ισχύοντα Γενικό Κανονισμό Πιστοποίησης

γ) τους ισχύοντες ειδικούς κανονισμούς τους σχετικούς με τη δραστηριότητα του ελαιώνα του συμβαλλόμενου

δ) τον ισχύοντα και σχετικό με τη δραστηριότητα του συμβαλλόμενου, τιμοκατάλογο και

ε) τον ισχύοντα ειδικό κανονισμό χρήσης σημάτων,

τα οποία επισυνάπτονται μαζί με το υπογραφέν Ιδιωτικό συμφωνητικό.

Το ιδιωτικό συμφωνητικό συνεργασίας υπογράφεται από τον ίδιο τον συμβαλλόμενο ή από ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο που επισυνάπτει και το νομικό έγγραφο εξουσιοδότησης.

iii) ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΝΤΑΞΗΣ

Μετά την υπογραφή του ιδιωτικού συμφωνητικού ακολουθεί η επιθεώρηση ένταξης του ελαιώνα η οποία έχει σκοπό την πλήρη περιγραφή του και αφετέρου τον καθορισμό όλων των μέτρων που πρέπει να ληφθούν από τον συμβαλλόμενο ώστε να διασφαλιστεί η τήρηση των προδιαγραφών των καθορισμένων προτύπων. Η επιθεώρηση ένταξης πραγματοποιείται εντός εξαμήνου από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ιδιωτικού συμφωνητικού.

Η ακριβής ημερομηνία πραγματοποίησης της επιθεώρησης ένταξης ορίζεται από εξουσιοδοτημένο προσωπικό του οργανισμού σε συνεργασία με τον συμβαλλόμενο και σε περίπτωση διαφωνίας από τον αρμόδιο συντονιστή. Σε κάθε περίπτωση η επιθεώρηση ένταξης πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός μηνός από την πρώτη ενημέρωση του συμβαλλόμενου. Σε περιπτώσεις που

καταστεί υπαίτιως αδύνατη η πραγματοποίηση της επιθεώρησης ένταξης εντός μηνός από την πρώτη ειδοποίηση του συμβαλλόμενου τότε θα πραγματοποιηθεί εφόσον το ζητήσει εκ νέου ο συμβαλλόμενος σύμφωνα με τους παραπάνω χρονικούς περιορισμούς. (<http://www.dionet.gr>)

2.3 ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

ι. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο κατάλογος μελών του συμβουλίου πιστοποίησης αποτελείται συνολικά από 15 μέλη που επιλέγονται και ορίζονται κάθε δύο χρόνια από το συμβούλιο ποιότητας του οργανισμού.

Η σύνθεση του παραπάνω καταλόγου μελών του συμβουλίου πιστοποίησης είναι αντιπροσωπευτική του χώρου της επιστήμης και της έρευνας της σχετικής με το χώρο της βιολογικής γεωργίας. Στη σύνθεση του συμβουλίου δεν υπερισχύει κανένα εκ των μελών του χαρακτηρίζονται από ανεξαρτησία γνώμης, ισότητα ,αντικειμενικότητα και αμεροληψία.

Το συμβούλιο πιστοποίησης που συνέρχεται συγκεκριμένα για να αποφασίσει για τα θέματα αρμοδιότητας του, αποτελείται από 7 μέλη εκ των 15 συνολικά του καταλόγου μελών , τα οποία , κάθε φορά επιλέγονται και συγκαλούνται από τον γενικό διευθυντή του Οργανισμού.

Η από τον 15μελές κατάλογο επιλογή του γενικού διευθυντή, των 7 συγκεκριμένων μελών του συμβουλίου που πρόκειται να συνεδριάσουν, πραγματοποιείται υποχρεωτικά με κριτήριο αφενός το είδος και τη φύση των

προς εξέταση υποθέσεων είτε αν αφορά την φυτική, την ζωική ή την παρασκευαστική διαδικασία και αφετέρου από τις διαθεσιμότητες συνολικά των 15 μελών του κατάλογου μελών του συμβουλίου.

Το συμβούλιο πιστοποίησης συγκαλείται οπωσδήποτε κάθε 3 μήνες και επιπλέον κάθε φορά που κρίνεται σκόπιμο ή απαραίτητο.

Το συμβούλιο πιστοποίησης είναι αρμόδιο όργανο που αποφασίζει :

- Για τη χορήγηση ή μη πιστοποίησης στους συμβαλλόμενους και τις σχετικές προϋποθέσεις σύμφωνα με τα πρότυπα.
- Για τον καθορισμό του μεταβατικού σταδίου σύμφωνα με τα πρότυπα. Κατ' εξαίρεση δύναται, με την έγκριση της αρμόδιας επιβλέπουσας αρχής, να αποφασίσει την παράταση ή την μείωση του μεταβατικού σταδίου, λαμβάνοντας υπόψη την προγενέστερη χρήση, το είδος την υπολειμματικότητα των μη επιτρεπόμενων εισροών και
- Για την ανανέωση της πιστοποίησης. Για την επιτήρηση χορηγηθείσας πιστοποίησης , δειγματοληπτικά, σε ποσοστό τουλάχιστον 5%.

ii. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Μετά την ολοκλήρωση της επιθεώρησης ένταξης η συγκεντρωθείσα τεκμηρίωση εκτιμάται ανάλογα από το διευθυντή της διεύθυνσης πιστοποίησης ο οποίος και εισηγείται σχετικά στο συμβούλιο πιστοποίησης.

Η πιστοποίηση η οποία χορηγείται έχει 5ετή διάρκεια, ενώ σε ειδικές περιπτώσεις το συμβούλιο πιστοποίησης μπορεί να χορηγήσει πιστοποίηση ορισμένης χρονικής διάρκειας.

Η θετική περί χορήγησης πιστοποίησης απόφαση του συμβουλίου, εντάσσει τον συμβαλλόμενο στο σύστημα πιστοποίησης από την ημερομηνία χορήγησης της πιστοποίησης και επιτρέπει αφ' ενός την έκδοση του πιστοποιητικού συμμόρφωσης και αφ' ετέρου την εγγραφή του συμβαλλόμενου στο μητρώο ενταγμένων επιχειρήσεων στο σύστημα της πιστοποίησης.

Σε περίπτωση μη χορήγησης εγγράφων πιστοποίησης λόγω μη εκπλήρωσης όρων και προϋποθέσεων, προβλεπόμενων στην απόφαση ο διευθυντής της διεύθυνσης πιστοποίησης προβαίνει σε νέα εισήγηση προς το συμβούλιο πιστοποίησης, μόνο εφόσον ο συμβαλλόμενος δηλώσει αποδεδειγμένα την εκπλήρωση των όρων πιστοποίησης όπως αυτοί ορίζονται στην απόφαση.

III ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Η επιτροπή παρακολούθησης του συστήματος πιστοποίησης αποτελείται από 11 έως 15 μέλη που επιλέγονται και ορίζονται κάθε δύο χρόνια από το συμβούλιο ποιότητας του οργανισμού σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες.

Η σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης είναι αντιπροσωπευτική από τη μία του χώρου της πιστοποίησης και των πιστοποιημένων επιχειρηματιών

των οικολογικών, περιβαλλοντολογικών και καταναλωτικών οργανώσεων και κινήσεων.

Στη σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης δεν υπερισχύει κανένα εκ των εμπλεκόμενων συμφερόντων και οι αποφάσεις των μελών της χαρακτηρίζονται από ανεξαρτησία γνώμης, ισότητα, αντικειμενικότητα και αμεροληψία.

Η επιτροπή παρακολούθησης συγκαλείται από τον γενικό διευθυντή του οργανισμού τουλάχιστον 4 φορές το χρόνο και επιπλέον κάθε φορά κρίνεται σκόπιμο.

Η επιτροπή παρακολούθησης ελέγχει και παρακολουθεί εάν συνολικά ο οργανισμός στις διάφορες λειτουργίες και δράσεις του συστήματος πιστοποίησης τηρεί και εφαρμόζει τα πρότυπα και τους κανόνες του συστήματος διασφάλισης ποιότητας. (<http://www.dionet.gr>)

2.4 ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Μετά τη χορήγηση πιστοποίησης και την ένταξη του συμβαλλόμενου στο σύστημα πιστοποίησης, το συμβούλιο και η διεύθυνση πιστοποίησης είναι υπεύθυνοι για την επιτήρηση της πιστοποίησης.

Σκοπός της επιτήρησης είναι:

- Να εξασφαλιστεί η συνεχής ανταπόκριση των εργασιών παραγωγής, παρασκευής, εισαγωγής, των αντίστοιχων μονάδων και των παραγόμενων προϊόντων ως προς τη συμμόρφωση τους στις

προδιαγραφές των προτύπων βάση των οποίων χορηγήθηκε η πιστοποίηση από το συμβούλιο πιστοποίησης του οργανισμού.

- Να εξασφαλιστεί η συνεχής σωστή χρήση των πιστοποιητικών και σημάτων όπως αυτή περιγράφεται στα πρότυπα και στους κανονισμούς του οργανισμού.

Η επιτήρηση πιστοποίησης πραγματοποιείται:

- Με επιτόπιες επισκέψεις (προγραμματισμένες ή αιφνιδιαστικές) στην εκμετάλλευση – μονάδα του συμβαλλόμενου,
- Με δειγματοληπτικούς ελέγχους στην αγορά στο προϊόν που έχουν πιστοποιηθεί από τον οργανισμό,
- Με δειγματοληψίες και πραγματοποίηση αναλύσεων και
- Με έλεγχο της τεκμηρίωσης κατά τη διαδικασία έκδοσης των πιστοποιητικών.

Το συμβούλιο πιστοποίησης επιτηρεί επίσης την πιστοποίηση, με δειγματοληπτικούς ελέγχους της τεκμηρίωσης του συμβαλλόμενου.

2.4.1 ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

Οι επισκέψεις επιτήρησης υλοποιούνται με επιτόπιους ελέγχους και δειγματοληψίες και διακρίνονται σε προγραμματισμένες και αιφνιδιαστικές.

Πραγματοποιούνται από ειδικά εξουσιοδοτημένο από τον οργανισμό προσωπικό, τους ελεγκτές ενώ τα ευρήματα και οι διαπιστώσεις καταγράφονται σε ελεγχόμενα έντυπα του οργανισμού.

A) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

Οι προγραμματισμένες επισκέψεις πραγματοποιούνται κατόπιν προειδοποίησης του συμβαλλόμενου τουλάχιστον μία φορά το χρόνο.

Η ημερομηνία πραγματοποίησης της ορίζεται από εξουσιοδοτημένο προσωπικό του οργανισμού, σε συνεργασία με τον συμβαλλόμενο και σε κάθε περίπτωση από τον αρμόδιο συντονιστή.

Η προγραμματισμένη επίσκεψη επιτήρησης πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί εντός μηνός από την πρώτη ενημέρωση του συμβαλλόμενου.

Ο ελεγκτής πραγματοποιεί έναν πλήρη έλεγχο των εγκαταστάσεων της μονάδας και επιθεωρεί οποιονδήποτε χώρο η έγγραφο ή λογιστικό ή άλλο βιβλίο, κρίνει ότι είναι απαραίτητο για την ολοκλήρωση του ελέγχου, το οποίο χρησιμοποιείται για δραστηριότητες σχετικές με την υπό έλεγχο παραγωγική μονάδα.

B) ΑΙΦΝΙΔΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

Ο οργανισμός όποτε το κρίνει σκόπιμο ή αναγκαίο, δύναται και μπορεί να διενεργεί αιφνιδιαστικές επισκέψεις επιτήρησης.

Οι αιφνιδιαστικές επισκέψεις επιτήρησης πραγματοποιούνται είτε κατόπιν προειδοποίησης του συμβαλλόμενου προ 24 ωρών είτε χωρίς προειδοποίηση. Δύναται να πραγματοποιηθούν και χωρίς την παρουσία του συμβαλλόμενου,

εάν αυτός δεν δύναται ή αρνηθεί να παραστεί ή εάν κριθεί σκόπιμο από τον οργανισμό.

2.4.2 ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Πραγματοποιούνται για την εμπέδωση της καταναλωτικής πίστης, την προστασία του συστήματος πιστοποίησης και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των προτύπων.

Η διαδικασία των ελέγχων στην αγορά αφορά στα πιστοποιημένα προϊόντα, στα οποία γίνεται αναφορά στο σύστημα πιστοποίησης του οργανισμού.

Οι παραπάνω έλεγχοι αφορούν αφενός στην ορθή χρήση της επισήμανσης ως προς τα πρότυπα και τους κανονισμούς του οργανισμού και αφ' ετέρου στη διαπίστωση, πως τα εξεταζόμενα προϊόντα είναι πράγματι αυτά τα οποία έχουν πιστοποιηθεί από τον οργανισμό.

2.4.3 ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Η επιτήρηση της πιστοποίησης συμπεριλαμβάνει και τη πραγματοποίηση δειγματοληπτικών αναλύσεων επί δοκιμίων νερού, εδάφους, φυτικών ιστών, γεωργικών προϊόντων, προϊόντων από την μονάδα, την αγορά και από οπουδήποτε αλλού κριθεί απαραίτητο.

Λαμβάνονται από εξουσιοδοτημένο προσωπικό του οργανισμού, δύο δοκίμια, δείγμα και αντιδείγμα, τα οποία αποστέλλονται στον οργανισμό, ο οποίος και προωθεί το δείγμα για ανάλυση.

Οι αναλύσεις εκτελούνται από εργαστήρια που συμπεριλαμβάνονται στον εγκεκριμένο κατάλογο εργαστηρίων του οργανισμού, τα δε αποτελέσματα τους γνωστοποιούνται στον συμβαλλόμενο.

Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο ο συμβαλλόμενος δεν μπορεί ή δεν θέλει να παραβρεθεί, ή δεν κρίνεται σκόπιμο να καλεστεί στην διενέργεια της δειγματοληψίας αυτή πραγματοποιείται σαν να ήταν παρόν και ακολουθείται η συνήθης διαδικασία με ότι αυτή προβλέπει και συνεπάγεται.

Το αντιδείγμα παραμένει στην κατοχή του οργανισμού και μπορεί να χρησιμοποιηθεί, όταν κρίνεται σκόπιμο, για την επαλήθευση των αποτελεσμάτων επί του δείγματος. Διατηρείται για διάστημα τουλάχιστον 30 ημερών από την γνωστοποίηση στον συμβαλλόμενο των αποτελεσμάτων της ανάλυσης επί του δείγματος.

Η όλη διαδικασία από τη δειγματοληψία μέχρι και την εκτέλεση των εργαστηριακών αναλύσεων πραγματοποιείται με τρόπο που να διασφαλίζεται η προστασία των δειγμάτων και η εγκυρότητα των αποτελεσμάτων .
(<http://www.dionet.gr>)

2.5 ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ

ι. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Το πιστοποιητικό συμμόρφωσης βεβαιώνει συμμόρφωση συγκεκριμένων εργασιών παραγωγής ή εισαγωγής και των αντιστοίχων αναφερόμενων μονάδων, στις προδιαγραφές των προτύπων με βάση τα οποία εκδόθηκε.

Το πιστοποιητικό συμμόρφωσης, εκδίδεται από τον διευθυντή της διεύθυνσης πιστοποίησης του οργανισμού μετά από θετική απόφαση του συμβουλίου πιστοποίησης και εφόσον το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος και κριθεί σκόπιμο από τον οργανισμό.

Η διάρκεια ισχύος του καθορίζεται από τις απαιτήσεις του προτύπου με βάση το οποίο εκδόθηκε, ή όταν δεν προβλέπεται στο πρότυπο από τον διευθυντή της διεύθυνσης πιστοποίησης.

Ο κάτοχος του πιστοποιητικού συμμόρφωσης δεσμεύεται να χρησιμοποιεί αυτό ως ακολούθως:

- Για να πληροφρήσει τη συμμόρφωση των συγκεκριμένων εργασιών ή μονάδων με τα πρότυπα τα οποία αναφέρονται σε αυτό ενώ σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να συσχετίζεται με άλλες διεργασίες ή μονάδες του συμβαλλόμενου,
- Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να συσχετίζεται με το προϊόν κατά τρόπο που να δίνεται η εντύπωση ότι αυτό καθαυτό το προϊόν είναι πιστοποιημένο και
- Να διακόψει άμεσα τη χρήση του πιστοποιητικού συμμόρφωσης στην περίπτωση που αποχωρήσει από τον οργανισμό ή όταν το απαιτήσει ο οργανισμός με σχετική απόφαση του ή όταν λήξει ο χρόνος ισχύος αυτού.

ii. ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Το πιστοποιητικό προϊόντος εκδίδεται από την διεύθυνση πιστοποίησης του οργανισμού, στον συμβαλλόμενο στον οποίο έχει χορηγηθεί πιστοποίηση, μετά από αίτημα τους.

Για την έκδοση του πιστοποιητικού προϊόντος ο συμβαλλόμενος οφείλει να αποστείλει ή να προσκομίσει στον οργανισμό, το ισχύον πρόγραμμα δραστηριότητας, το σχετικό με την κατεύθυνση και την δραστηριότητα της επιχείρησης του ενώ θα πρέπει να παρασχεθούν και τυχόν άλλες πληροφορίες που ο οργανισμός θα κρίνει απαραίτητες.

Το πιστοποιητικό προϊόντος έχει διάρκεια ισχύος κατά κανόνα μέχρι ένα χρόνο, ενώ ο διευθυντής της διεύθυνσης πιστοποίησης δύναται να ορίσει διάρκεια ισχύος έως δύο έτη, αν το κρίνει σκόπιμο.

Ο κάτοχος του πιστοποιητικού προϊόντος δεσμεύεται να χρησιμοποιεί αυτό ως ακολούθως:

- Για να αποδείξει ότι το προϊόν είναι πιστοποιημένο ως προς τη συμμόρφωση του με τα πρότυπα που αναφέρονται σ' αυτό,
- Με τέτοιο τρόπο ώστε να μην διασύρει και να μην υπομονεύει τη δημόσια εικόνα του οργανισμού και να μην προβαίνει σε πράξεις ή δηλώσεις όσον αφορά την πιστοποίηση του προϊόντος η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως παραπλανητική για τον καταναλωτή ή μη επιτρεπόμενη. Η παραπλάνηση του καταναλωτή ή μη επιτρεπόμενη

χρήση του πιστοποιητικού συνιστούν κύρια μη συμμόρφωση που επιφέρει τις προβλεπόμενες κυρώσεις και

- Να διακόψει άμεσα τη χρήση του πιστοποιητικού προϊόντος στην περίπτωση που αποχωρήσει από τον οργανισμό οικειοθελώς, ή το απαιτήσει ο οργανισμός με σχετική απόφαση του ή λήξει ο χρόνος ισχύος αυτού.

iii. ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ

Το πιστοποιητικό ποσότητας αναφέρεται σε συγκεκριμένη ποσότητα και προκαθορισμένη συσκευασία πιστοποιημένου προϊόντος.

Εκδίδεται κατ' εξαίρεση, σε ειδικές περιπτώσεις και υπό την ρητή προϋπόθεση ότι έχει γίνει αποδεκτός από τον οργανισμό ο λόγος και η αιτία έκδοσης του, το εκδίδει η διεύθυνση πιστοποίησης μετά από αίτημα του συμβαλλόμενου και αφού προηγουμένως αποστείλει το σχετικό φορολογικό στοιχείο, στο οποίο αναγράφονται όλα τα απαραίτητα και νόμιμα στοιχεία.

Ο οργανισμός δεν εκδίδει το πιστοποιητικό ποσότητας εάν ο συμβαλλόμενος δεν του έχει προαναγγείλει, σε εύλογο χρονικό διάστημα, τις εργασίες παραγωγής ή παρασκευής που αφορούν το συγκεκριμένο προϊόν ή αγοραστής της συγκεκριμένης ποσότητας δεν είναι πιστοποιημένος σύμφωνα με το συγκεκριμένο πρότυπο.

Ο κάτοχος του πιστοποιητικού ποσότητας δεσμεύεται να χρησιμοποιεί αυτό ως ακολούθως :

1) Να χρησιμοποιεί το πιστοποιητικό ποσότητας για τη συγκεκριμένη διακίνηση προϊόντος στον προβλεπόμενο και εύλογο χρόνο και με την προϋπόθεση ότι στο επίσημο συνοδευτικό φορολογικό στοιχείο αναφέρονται τουλάχιστον τα παρακάτω:

- ❖ Ο πιστοποιημένος αγοραστής, η ονομασία, η συσκευασία και η ποσότητα του προϊόντος,
- ❖ Ο χαρακτηρισμός του προϊόντος ως προς το βιολογικό τρόπο παραγωγής με ιδιαίτερη αναφορά στο στάδιο πιστοποίησης και
- ❖ Η επωνυμία και ο κωδικός του οργανισμού

2) Να χρησιμοποιεί το πιστοποιητικό ποσότητας με τέτοιο τρόπο ώστε να μην διασύρει και να μην υπομονεύει τη δημόσια εικόνα του οργανισμού και να μην προβαίνει σε πράξεις ή δηλώσεις όσον αφορά την πιστοποίηση του προϊόντος η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως παραπλανητική ή μη επιτρεπόμενη.

IV. ΜΟΡΦΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Όλα τα πιστοποιητικά εκδίδονται σε καθορισμένη από τον οργανισμό μορφή. Η αλλοίωση της προκαθορισμένης μορφής των πιστοποιητικών εκτός όλων των άλλων, συνιστά κύρια μη συμμόρφωση που επιφέρει κυρώσεις.

(<http://www.dionet.gr>)

2.6 ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ Η ΑΛΛΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οργανισμός, με αιτιολογημένη απόφαση του, δύναται να προβεί σε ανάκληση κάθε είδους πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων πιστοποίησης των πιστοποιητικών που έχει χορηγήσει:

1. αν αποδειχθεί κύρια μη συμμόρφωση του συμβαλλόμενου, ως προς τα πρότυπα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τον γενικό κανονισμό πιστοποίησης και τους ειδικούς κανονισμούς του οργανισμού και επιβληθούν κυρώσεις,
2. αν διαπιστωθεί ότι ο συμβαλλόμενος, χρησιμοποιεί τα πιστοποιητικά με τρόπο παραπλανητικό ή μη συμβατό με τη σκοπούμενη χρήση αυτών,
3. αν διαπιστωθεί ότι έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές στα στοιχεία που αναγράφονται στα πιστοποιητικά κατά τη διάρκεια ισχύος αυτών,
4. αν ο συμβαλλόμενος, δεν εκπληρώνει τις οικονομικές του υποχρεώσεις προς τον οργανισμό και
5. αν διακοπεί το ιδιωτικό συμφωνητικό.

Ο συμβαλλόμενος όταν του γνωστοποιηθεί η απόφαση της ανάκλησης των πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων πιστοποίησης, υποχρεούται αφενός να επιστρέψει πάραυτα στον οργανισμό τα πρωτότυπα έγγραφα των πιστοποιητικών ή των άλλων εγγράφων πιστοποίησης και αφετέρου να μην τα χρησιμοποιήσει έκτοτε με οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο τρόπο.

Εφ' όσον συνεχίσει τη χρήση των ανακληθέντων πιστοποιητικών, ο οργανισμός μπορεί να χρησιμοποιήσει κάθε νόμιμο μέσο για την ανάκτηση των παραπάνω πιστοποιητικών και τη διεκδίκηση αποζημίωσης για την όποια

θετική ή αποθετική ζημιά έχει υποστεί από την παράνομη χρήση των παραπάνω εγγράφων πιστοποίησης.

Επίσης ο οργανισμός διατηρεί κάθε δικαίωμα να λάβει εναντίον του συμβαλλόμενου οποιοδήποτε διοικητικό μέτρο κρίνει αναγκαίο για τη διαφύλαξη των συμφερόντων του. (<http://www.dionet.gr>)

2.7 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ

i. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ

1. Ο συμβαλλόμενος, οφείλει να συνεργάζεται με κάθε δυνατό τρόπο κατά τη διενέργεια των επισκέψεων ένταξης και επιτήρησης λαμβάνοντας όλα τα κατάλληλα οργανωτικά και διοικητικά μέτρα και υποχρεούται να παρευρίσκεται στη μονάδα ο ίδιος ή ο νόμιμα εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του.
2. Ο συμβαλλόμενος, οφείλει να παρέχει, στο εξουσιοδοτημένο προσωπικό του οργανισμού, κάθε δυνατή πρόσβαση στους χώρους αποθήκευσης, παραγωγής ή παρασκευής, στα λογιστικά ή άλλα βιβλία και τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και να παρέχει οποιεσδήποτε πληροφορίες κριθούν απαραίτητες για την ολοκλήρωση του ελέγχου.
3. Ο συμβαλλόμενος οφείλει να τηρεί τα προβλεπόμενα για την δραστηριότητα του βιβλία, όπως αυτά ειδικότερα αναφέρονται στον

σχετικό ειδικό κανονισμό και να τα επιδεικνύει κατά την διαδικασία των επισκέψεων επιτήρησης.

4. Εάν, λόγω κωλυσιεργίας του συμβαλλόμενου καταστεί υπαίτιος αδύνατη η πραγματοποίηση επίσκεψης επιτήρησης, σύμφωνα με τους ισχύοντες χρονικούς περιορισμούς αυτό λογίζεται ως άρνηση ελέγχου και η υπόθεση παραπέμπεται, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία, στους αρμόδιους τομείς και στην επιτροπή κυρώσεων του οργανισμού.
5. Ο συμβαλλόμενος οφείλει να συνυπογραφεί κατά τη διαδικασία των επισκέψεων ένταξης και επιτήρησης όλα τα έντυπα του οργανισμού που του υποδεικνύονται από το εξουσιοδοτημένο προσωπικό του οργανισμού καταγράφοντας τις ενδεχόμενες επιφυλάξεις ή αντιρρήσεις του. Η άρνηση συνυπογραφής των εντύπων του οργανισμού ή άρνηση παραλαβής νομίμως αποσταλέντων από τον οργανισμό εγγράφων πιστοποίησης, θεωρείται ως άρνηση ελέγχου που συνιστά κύρια μη συμμόρφωση και επιφέρει κυρώσεις.
6. Ο συμβαλλόμενος δεν δικαιούται για κανέναν λόγο ή αιτία, να αρνηθεί οποιονδήποτε τύπο ελέγχου επικαλούμενος έλεγχο από άλλον πιστοποιητικό οργανισμό.
7. Σε περίπτωση που έχει αρχίσει η διαδικασία ελέγχου, ακόμα και αν βρίσκεται στο στάδιο προσδιορισμού της ημερομηνίας

πραγματοποίησης του, ο συμβαλλόμενος δεν δικαιούται να ζητήσει την μονομερή λύση του ιδιωτικού συμφωνητικού.

8. Ο συμβαλλόμενος κάτοχος πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων πιστοποίησης είναι υπεύθυνος και υπόλογος για τη σωστή χρήση αυτών και υποχρεούται περαιτέρω:

- i. Στη σωστή και σκοπούμενη χρήση των πιστοποιητικών όπως ειδικότερα και αναλυτικότερα αυτή περιγράφεται στον παρόντα κανονισμό.
- ii. Να ειδοποιεί αμέσως τον οργανισμό εάν τα πιστοποιημένα προϊόντα δεν ικανοποιούν περαιτέρω τις απαιτήσεις των προδιαγραφών των προτύπων που αναφέρονται στα πιστοποιητικά.
- iii. Να ενημερώνει τον οργανισμό για οποιεσδήποτε επικίνδυνες καταστάσεις μπορεί να οδηγήσουν στην ανάκληση των προϊόντων του από την αγορά.
- iv. Να διατηρεί και να θέτει στη διάθεση του οργανισμού, τα παράπονα, που του απευθύνονται και σχετίζονται με τα πιστοποιημένα προϊόντα καθώς και τις αντίστοιχες διορθωτικές ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν όπως αυτά καταγράφονται στα σχετικά έντυπα.

- v. Να διατηρεί, και να θέτει στη διάθεση του οργανισμού, οποιοδήποτε διαφημιστικό υλικό παράγει ο ίδιος, με αναφορά στον οργανισμό και τη σχετική πιστοποίηση.
- VI. Με την ανάκληση των πιστοποιητικών υποχρεούται πάραυτα , να διακόψει τη χρήση του διαφημιστικού υλικού , το οποίο περιέχει οποιαδήποτε αναφορά σ' αυτά και να επιστρέφει όλα τα πρωτότυπα έγγραφα της πιστοποίησης

II. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ

1. Ο συμβαλλόμενος έχει δικαίωμα έως 48 ώρες πριν από την ημερομηνία πραγματοποίησης προγραμματισμένης επίσκεψης να ζητήσει αιτιολογημένα την αλλαγή της προκαθορισμένης ημερομηνίας, υπό την προϋπόθεση ότι η επίσκεψη θα πραγματοποιηθεί μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα του ενός μηνός. Το αίτημα του ικανοποιείται εφόσον αυτό κριθεί εφικτό από τον οργανισμό. Δεν δύναται να ζητήσει την αλλαγή της καθορισμένης ημερομηνίας επίσκεψης, εφόσον πρόκειται για αιφνιδιαστική επίσκεψη.
2. Ο συμβαλλόμενος δύναται, αιτιολογημένα και εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι, να ζητήσει την αντικατάσταση του ελεγκτή του οργανισμού. Το αίτημα αυτό, πρέπει να υποβληθεί πριν την πραγματοποίηση των επισκέψεων ή κατά τη διαδικασία καθορισμού

της ημερομηνίας πραγματοποίησης τους, ενώ σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υποβληθεί κατά την της επίσκεψης. Το αίτημα του συμβαλλόμενου εξετάζεται από τον γενικό διευθυντή ή τον διευθυντή της διεύθυνσης πιστοποίησης, οι οποίοι και αποφασίζουν για τον καθορισμό ή μη άλλου ελεγκτή.

3. Ο συμβαλλόμενος δύναται να ζητήσει την επιβεβαίωση εντός του προβλεπόμενου διαστήματος, των αποτελεσμάτων ή των συμπερασμάτων που προκύπτουν από τη διενέργεια των επισκέψεων συμπεριλαμβανομένων και των εργαστηριακών αναλύσεων.
4. Ο συμβαλλόμενος δύναται να λαμβάνει γνώση της τεκμηρίωσης που συγκεντρώνεται κατά τη διάρκεια των επισκέψεων και αφορά την μονάδα ή τα παραγόμενα από αυτή προϊόντα.
5. Ο συμβαλλόμενος δύναται να καταγράφει τις επιφυλάξεις ή αντιρρήσεις του σ' όλα τα έντυπα του οργανισμού που συνυπογραφεί.
6. Τα δικαιώματα των παραγράφων 3 και 4 τελούν υπό την αίρεση ότι ο συμβαλλόμενος έχει εκπληρώσει και δεν έχει άλλες οικονομικές υποχρεώσεις. (<http://www.dionet.gr>)

2.8 ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

i. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΝΣΤΑΣΕΩΣ

Οι συμβαλλόμενοι, με την μορφή της ένστασης, δύναται να ζητήσουν, εντός των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων και διαδικασιών του οργανισμού την επιβεβαίωση των αποτελεσμάτων ή των συμπερασμάτων και των εργαστηριακών αναλύσεων. Και τρίτο μέρος δύναται υπό προϋποθέσεις, να υποβάλλει ένσταση με τους ίδιους όρους και περιορισμούς, για τα συμπεράσματα ή αποτελέσματα που προκύπτουν από τη διενέργεια επισκέψεων και εργαστηριακών αναλύσεων.

Για την υποβολή ένστασης από τρίτο πρέπει να υποβληθεί πρώτα από τον ενδιαφερόμενο και να γίνει δεκτή, από τον διευθυντή της διεύθυνσης πιστοποίησης, γραπτή αίτηση του στην οποία να δικαιολογείται το έννομο συμφέρον και ο χρόνος υποβολής της.

ii. ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΤΑΣΗΣ

Ενστάσεις ως προς τα αποτελέσματα των επισκέψεων ή τον τρόπο δειγματοληψίας, μπορούν να υποβληθούν από τους συμβαλλόμενους μόνο εφόσον αυτές καταγραφούν στο σχετικό έντυπο του οργανισμού, κατά τη διάρκεια διεξαγωγής τους.

Κατ' εξαίρεση, ο οργανισμός δύναται να δεχτεί και ενστάσεις που θα υποβληθούν και μετά τη πραγματοποίηση των παραπάνω επισκέψεων, μόνο εφόσον αυτές είναι πλήρως αιτιολογημένες ως προς το χρόνο και τον τρόπο υποβολής τους.

Ενστάσεις ως προς τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων μπορούν να γίνουν δεκτές μόνο στη περίπτωση που υποβληθούν για μεν τους συμβαλλόμενους εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων, για δε τα τρίτα μέρη εντός πέντε ημερών από τότε που έλαβαν γνώση.

Εάν εκ φύσεως του εξεταζόμενου υλικού, απαιτείται μικρότερο διάστημα για την υποβολής της ένστασης, ο οργανισμός ενημερώνει σχετικά τον συμβαλλόμενο με την γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων.

iii. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Οι ενστάσεις σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι γραπτές και συγκεκριμένες ως προς αυτά για τα οποία ενίσταται ο συμβαλλόμενος ή το τρίτο μέρος.

Η ένσταση υποβάλλεται στον διευθυντή της διεύθυνσης πιστοποίησης ο οποίος εφόσον την κάνει δεκτή, ως προς το χρόνο και τη νομιμότητα υποβολής της, την προωθεί άμεσα προς εξέταση, ως προς την ουσία της, από την επιτροπή ενστάσεων του οργανισμού.

Η επιτροπή ενστάσεων είναι τριμελής και αποτελείται από το διευθυντή πιστοποίησης ή τον αναπληρωτή του ως πρόεδρο, ο οποίος την συγκαλεί όποτε προκύπτει ανάγκη, τον υπεύθυνο του τμήματος διαχείρισης δοκιμών και τον αρμόδιο συντονιστή, ως προς μέλη.

Εάν κριθεί σκόπιμο από τον διευθυντή της διεύθυνσης πιστοποίησης, δύναται να κληθεί ο συμβαλλόμενος ή νόμιμος εκπρόσωπος του ή

οποιοσδήποτε άλλος εμπλεκόμενος για να αναπτύξει τις απόψεις του και να προσκομίσει τυχόν επιπλέον στοιχεία.

Σ' αυτή την περίπτωση ο ενιστάμενος ενημερώνεται πέντε εργάσιμες ημέρες πριν, για την ημερομηνία εξέτασης της ένστασης του και εφόσον επιθυμεί να παραστεί, οφείλει να το δηλώσει τουλάχιστον δύο εργάσιμες ημέρες πριν, στον διευθυντή της διεύθυνσης πιστοποίησης.

IV. ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Η επιτροπή ενστάσεων δύναται κατά την εξέταση υποβληθείσας ένστασης, να ζητήσει τη διενέργεια επαναληπτικών επισκέψεων ή εργαστηριακών αναλύσεων και την παρουσίαση δεδομένων και τεκμηρίωσης που θα μπορούσε να υποβοηθήσει την λήψη απόφασης.

Η επανάληψη εργαστηριακής ανάλυσης, δύναται να πραγματοποιηθεί στο αντιδείγμα, εφόσον η φύση του εξεταζόμενου υλικού το επιτρέπει και σε εργαστήριο που συμπεριλαμβάνεται στον εγκεκριμένο κατάλογο εργαστηρίων του οργανισμού.

Ο οργανισμός δύναται να δεχτεί επανέλεγχο και σε εργαστήριο εκτός του εγκεκριμένου καταλόγου του, εφόσον το συγκεκριμένο εργαστήριο διαθέτει διαπίστευση σύμφωνα με το πρότυπο EN 45001 για τη συγκεκριμένη εργαστηριακή ανάλυση και πληροί τις απαιτήσεις του ορίου ανίχνευσης – ποσοτικοποίησης που έχει θέσει ο οργανισμός .

Εφόσον η ένσταση γίνει αποδεκτή, λαμβάνεται παράλληλα απόφαση για τα προσωρινά μέτρα που τυχόν είχαν επιβληθεί.

Στην περίπτωση που η ένσταση απορριφθεί το κόστος των συμπληρωματικών επισκέψεων ή των εργαστηριακών αναλύσεων βαρύνει τον συμβαλλόμενο ή τρίτο μέρος που είχαν υποβάλλει την ένσταση.

v. ΑΠΟΦΑΣΗ

Η απόφαση εκδίδεται αμέσως μετά την εξέταση των στοιχείων. Η επιτροπή δύναται να αναστείλει την έκδοση της απόφασης της μέχρι να συγκεντρώσει όσες πληροφορίες ή στοιχεία κρίνει απαραίτητα.

Μέχρι να εκδοθεί η απόφαση ισχύουν τα προσωρινά μέτρα που τυχόν έχει επιβάλλει ο οργανισμός.

Η ληφθείσα απόφαση γνωστοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο, στον ενδιαφερόμενο. (<http://www.dionet.gr>)

2.9 ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΗΜΑΤΩΝ

Εάν όλα πάνε καλά και ο συμβαλλόμενος πάρει την πιστοποίηση από τον οργανισμό θα πρέπει να περάσει στο στάδιο της μεταποίησης, δηλαδή θα πρέπει να πάρει απόφαση πως θα διοχετεύσει το προϊόν στην αγορά.

Ο καρπός της ελιάς μπορεί να μεταποιηθεί σε ελαιόλαδο, βρώσιμες ελιές, πάστα ελιάς κλπ.

Όλα αυτά λοιπόν θα πρέπει να γίνουν σε χώρους οι οποίοι είναι πιστοποιημένοι και έχουν τις προδιαγραφές που απαιτεί ο κανονισμός για την βιολογική γεωργία ο 2092/91.

Αφού αποφασιστεί από τον παραγωγό πιο θα είναι το τελικό προϊόν τότε θα πρέπει αυτό να συσκευαστεί ανάλογα με τον ειδικό κανονισμό χρήσης σημάτων για να διοχετευτεί στην αγορά.

1. ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΧΡΗΣΗΣ ΣΗΜΑΤΩΝ

Ο ειδικός κανονισμός χρήσης σημάτων αναφέρεται στα είδη της επισήμανσης, καθώς και στον τρόπο με τον οποίο χορηγούνται και χρησιμοποιούνται τα σήματα, το όνομα και ο κωδικός του οργανισμού στην επισήμανση των πιστοποιημένων προϊόντων και το διαφημιστικό υλικό.

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Βασικός στόχος της επισήμανσης είναι να δοθεί στον καταναλωτή μια σαφής και ασφαλής πληροφόρηση ότι το συγκεκριμένο προϊόν είναι πιστοποιημένο σύμφωνα με τα πρότυπα. Παρέχει επίσης τη δυνατότητα ενίσχυσης της αξιοπιστίας των προϊόντων έναντι των καταναλωτών, ενώ συγχρόνως συνεισφέρει στον καλύτερο εντοπισμό των εν λόγω προϊόντων.

Τα σήματα, το όνομα και ο κωδικός του οργανισμού αποτελούν αποκλειστική ιδιοκτησία του οργανισμού, μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην προκαθορισμένη μορφή και μόνο από συμβεβλημένους και μόνο για τα προϊόντα για τα οποία έχει χορηγηθεί αντίστοιχη πιστοποίηση, με τρόπο ώστε

να μην παραπλανάται η καταναλωτική πίστη και πρέπει να χρησιμοποιούνται με τέτοιο τρόπο που να προάγεται η βιολογική γεωργία.

Παρακάτω αναφέρονται οι γενικοί όροι για την επισήμανση, ενώ στα πρότυπα περιλαμβάνονται ειδικότεροι όροι και λεπτομέρειες .

Σε ειδικές περιπτώσεις αν το μέγεθος, η μορφή, η υφή του προϊόντος ή άλλοι λόγοι το επιβάλλουν τα σήματα, το όνομα και ο κωδικός του οργανισμού μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε άλλη μορφή ή σε άλλες διαστάσεις από τις αναφερόμενες στον παρόντα κανονισμό, μόνο μετά από έγκριση του διευθυντή του τομέα πιστοποίησης.

Τέλος, όποια άλλα θέματα τα οποία δεν καλύπτονται με τον παρόντα κανονισμό, επιλύονται με απόφαση του διευθυντή του τομέα πιστοποίησης.

3. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2092/91

Ο οργανισμός επιτρέπει την χρήση του ονόματος και του κωδικού του, στην επισήμανση των προϊόντων τα οποία έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με τα πρότυπα του κανονισμού 2092/91.

Το όνομα με τον κωδικό αριθμό του οργανισμού δύναται να χρησιμοποιηθεί στην επισήμανση των προϊόντων, για τα οποία έχει εκδοθεί πιστοποιητικό προϊόντος ή πιστοποιητικό παρτίδας.

Σε συσκευασία τελικού καταναλωτή το όνομα με τον κωδικό του οργανισμού, αναφέρεται στην προκαθορισμένη μορφή, όπως περιγράφεται

στον παρόντα κανονισμό, ενώ αντίθετα σε συσκευασία χονδρικής αναφέρεται με απλά τοπογραφικά στοιχεία.

Δεν επιτρέπεται αναφορά ή χρήση του ονόματος και του κωδικού του οργανισμού σε προϊόντα τα οποία δεν καλύπτονται από τον πιστοποιητικό προϊόντος ή το πιστοποιητικό παρτίδας, το οποίο έχει χορηγηθεί.

3α ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Στην επισήμανση μπορούν να αναφερθούν οι παρακάτω ενδείξεις οι οποίες αφορούν τα πιστοποιημένα και μεταποιημένα προϊόντα.

3β ΠΡΟΪΟΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Η επισήμανση αυτή αναφέρεται για τα πιστοποιημένα προϊόντα που βρίσκονται στο πλήρες βιολογικό στάδιο.

Η χρήση της επισήμανσης μπορεί να γίνει σε προϊόντα μόνο όταν τουλάχιστον το 95% των γεωργικής προέλευσης συστατικών του προϊόντος είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με τα πρότυπα.

Όλα τα άλλα συστατικά, γεωργικής ή μη προέλευσης (βοηθητικά μέσα επεξεργασίας, πρόσθετα τροφίμων, διαλύτες, αρτύματα) θα πρέπει υποχρεωτικά να προέρχονται από τα σχετικά παραρτήματα και πίνακες των προτύπων.

Το χρώμα, το μέγεθος και ο τύπος των γραμμάτων των ενδείξεων αυτών δεν πρέπει να είναι εμφανέστερη από την ονομασία πώλησης του προϊόντος.

3γ. ΠΡΟΪΟΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Η επισήμανση αυτή αναφέρεται για τα πιστοποιημένα προϊόντα που βρίσκονται στο μεταβατικό στάδιο και το προϊόν περιέχει μόνο ένα φυτικό συστατικό γεωργικής προέλευσης.

Η επισήμανση θα πρέπει να αναφέρεται ως ενιαία, συνεχής φράση.

Το χρώμα, το μέγεθος και ο τύπος των γραμμάτων των λέξεων «προϊόν βιολογικής γεωργίας» δεν πρέπει να είναι εμφανέστερα από τα αντίστοιχα των λέξεων «μεταβατικό στάδιο». Επίσης οι ενδείξεις αυτές δεν πρέπει να είναι εμφανέστερες από την ονομασία πώλησης του προϊόντος .

Η επισήμανση αυτή σχετικά με τον βιολογικό τρόπο παραγωγής μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις περιπτώσεις όπου τουλάχιστον το 70% των γεωργικών προέλευσης συστατικών του προϊόντος, είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με τα πρότυπα.

Όλα τα άλλα συστατικά, γεωργικής ή μη προέλευσης θα πρέπει υποχρεωτικά να προέρχονται από τα σχετικά παραρτήματα και πίνακες των προτύπων.

Στην περίπτωση αυτή η επισήμανση τίθεται με τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Οι ενδείξεις για τον βιολογικό τρόπο παραγωγής περιλαμβάνονται στον κατάλογο συστατικών και αφορούν σαφώς μόνο τα συστατικά τα οποία είναι πιστοποιημένα, σύμφωνα με τα πρότυπα,

- Οι ενδείξεις αυτές θα πρέπει να είναι του ίδιου χρώματος, μεγέθους και τύπου γραμμάτων με τις άλλες ενδείξεις του καταλόγου συστατικών,
- Οι ενδείξεις πρέπει να εμφανίζονται χωριστά στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία πώλησης, δεν πρέπει να είναι χρώματος, μεγέθους ή τύπου γραμμάτων που να την καθιστούν εμφανέστερη από την ονομασία πώλησης του προϊόντος και έχει την ακόλουθη μορφή «Χ% των συστατικών γεωργικής προέλευση έχουν παραχθεί σύμφωνα με τους κανόνες της βιολογικής παραγωγής». (<http://www.dionet.gr>)

4. ΧΡΗΣΗ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΣΕ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Το όνομα με το κωδικό αριθμό καθώς και τα σήματα του οργανισμού δύναται να χρησιμοποιηθούν από συμβαλλόμενους στους οποίους έχει χορηγηθεί πιστοποίηση, σε διαφημιστικό υλικό, με την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζουν πως το διαφημιστικό υλικό αναφέρεται αποκλειστικά και χωρίς παραπειστικό τρόπο στις εργασίες ή στα προϊόντα που έχει χορηγηθεί πιστοποίηση. (<http://www.dionet.gr>)

5. ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την χρήση του ονόματος και του κωδικού ή και των σημάτων του οργανισμού, ο επιχειρηματίας οφείλει να γνωστοποιήσει εκ των προτέρων

στον διευθυντή ή τον αρμόδιο συντονιστή του τομέα πιστοποίησης, την σχετική επισήμανση ή διαφημιστικό υλικό.

Σε όσες περιπτώσεις, ο διευθυντής του τομέα πιστοποίησης, διαπιστώνει ότι η σχετική επισήμανση δεν είναι σύμφωνη με τους προβλεπόμενους όρους και προδιαγραφές των προτύπων, γνωστοποιεί στον επιχειρηματία τις απαραίτητες αλλαγές, πράκειμένου να μπορέσει να κάνει χρήση των παραπάνω επισημάνσεων ή των διαφημιστικού υλικού. (<http://www.dionet.gr>)

6. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΩΝ

Ο συμβαλλόμενος που χρησιμοποιεί το όνομα και τον κωδικό ή τα σήματα του οργανισμού υποχρεούται:

6.1. Να εφαρμόζει συνεχώς και αποτελεσματικά τις απαιτήσεις των προτύπων, των όρων και των κανονισμών του οργανισμού στα προϊόντα που έχει χορηγηθεί πιστοποίηση.

6.2. Να ενημερώνει αμέσως τον οργανισμό, εάν τα πιστοποιημένα προϊόντα δεν ικανοποιούν περαιτέρω τις απαιτήσεις των προτύπων, βάση των οποίων είχε χορηγηθεί η πιστοποίηση.

6.3. Να χρησιμοποιεί το όνομα και τον κωδικό ή και τα σήματα του οργανισμού με τέτοιο τρόπο ώστε να μην διασύρει και να μην υπομονεύει τη δημόσια εικόνα του και να μην προβαίνει σε πράξεις ή δηλώσεις όσον αφορά την πιστοποίηση του προϊόντος η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως παραπλανητική ή μη επιτρεπόμενη.

6.4. Να διακόψει κάθε χρήση ή και αναφορά στο όνομα και τον κωδικό ή στα σήματα του οργανισμού, αν ο οργανισμός το απαιτήσει.

6.5. Να γνωστοποιεί εκ των προτέρων, να διατηρεί και να θέτει στην διάθεση του οργανισμού, οποιοδήποτε διαφημιστικό υλικό παράγει ο ίδιος, με αναφορά στον οργανισμό και την σχετική πιστοποίηση.

6.6. Σε περίπτωση μη σωστής ή και παραπλανητικής χρήσης του ονόματος και του κωδικού ή και των σημάτων του οργανισμού ο συμβαλλόμενος υπόκειται στις πειθαρχικές κυρώσεις που επιβάλλει ο οργανισμός, όπως αναφέρονται στον γενικό κανονισμό πιστοποίησης. (<http://www.dionet.gr>)

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

3.1 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η βιολογική παραγωγή αποτελεί μια νέα φιλοσοφία παραγωγής και νέο πρότυπο κατανάλωσης. Πρόκειται για νέο καλλιεργητικό σύστημα που απαιτεί αυξημένη φροντίδα, αυξημένη εργασία, νέα γεωργική τεχνολογία και ταυτόχρονα αυξημένη αβεβαιότητα στην προσδοκώμενη παραγωγή. Το υψηλότερο κόστος παραγωγής εκφράζεται αναπόφευκτα και στις υψηλότερες τιμές, χωρίς ωστόσο να δικαιολογείται το ύψος τους σε όλες τις περιπτώσεις.

Το νομοθετικό πλαίσιο για την βιολογική γεωργία (λέγεται και οργανική γεωργία), καθορίζεται από τον κανονισμό του 2092/91. Παρά τα βήματα που σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια, η βιολογική παραγωγή παραμένει δυστυχώς στην τελευταία θέση των χωρών της Ε.Ε.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ για το έτος 2001, το μεγαλύτερο ποσοστό έκτασης με βιοκαλλιέργειες στην Ε.Ε., είχαν η Αυστρία 11,3%, Ελβετία 8,7%, η Ιταλία με 7,9%, κλπ, ενώ η Ελλάδα είχε μόλις 0,9%. Ωστόσο λόγω των ευνοϊκών εδαφολογικών και κλιματολογικών συνθηκών, οι βιοκαλλιέργειες αποτελούν σήμερα έναν από τους δυναμικότερα κλάδους της αγροτικής παραγωγής και έχει αντικείμενα θετικές προοπτικές ανάπτυξης.

Τα κυριότερα προβλήματα στην ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας.

Παρά τις ευνοϊκές προϋποθέσεις ανάπτυξης, η βιολογική γεωργία αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα που συνοδεύονται κατά αρχήν με το υψηλό κόστος παραγωγής, τις δυσκολίες προμήθειας βιολογικών εφοδίων, τη φυτοπροστασία των καλλιεργειών, την εκπαίδευση και τη συνεχή ενημέρωση των καλλιεργητών, τη χρηματοδοτική στήριξη τη διακίνηση και εμπορία των προϊόντων, την πιστοποίηση, τους ελέγχους πιστοποίησης, κα.

Ειδικότερα στον τομέα της πιστοποίησης, το νομοθετικό πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί, παρουσιάζει σοβαρά κενά και αδυναμίες, όπως επίσης και η διαπίστευση των οργανισμών πιστοποίησης στο Εθνικό Συμβούλιο Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.). Δεν υπάρχει επίσης ενιαίο σήμα πιστοποίησης των βιολογικών προϊόντων, ώστε να διευκολύνουν τον καταναλωτή στην επιλογή στην ελληνική και διεθνή αγορά. Ανοιχτό παραμένει επίσης το θέμα της δημιουργίας εθνικών προτύπων πιστοποίησης βιολογικών και μη προϊόντων, που να ακαλύπτου και τους τομείς που δεν περιλαμβάνει η κοινοτική νομοθεσία.

Τέλος σημαντικά προβλήματα υπάρχουν και στους τομείς της έρευνας και ιδιαίτερα της εφαρμοσμένης, της εξασφάλισης γενετικού υλικού, της προβολής τυποποίησης, μεταποίησης, διακίνησης, δικτύων πώλησης, κα. Ωστόσο το σημαντικότερο πρόβλημα που προέκυψε πρόσφατα, είναι η απειλή «επιμόλυνσης» των βιοκαλλιεργειών (όπως επίσης και των συμβατικών) από τις «γενετικά τροποποιημένες», τις λεγόμενες «μεταλλαγμένες» καλλιέργειες.

Η Ε.Ε. με τη ψήφιση τον Ιούλιο του 2003 των κανονισμών 1829/03, 1830/03 και 1831/03, άνοιξε στην ουσία την πόρτα στη χρήση «γενετικά τροποποιημένων οργανισμών» (ΓΤΟ), στην παραγωγή τροφίμων και ζωοτροφών. Η βαθμιαία διολίσθηση της Ε.Ε. στο δρόμο των «μεταλλαγμένων», κάτω από τις πιέσεις των ΗΠΑ, το ΠΟΕ και μεγάλων πολυεθνικών εταιρειών (Mosanto, Bayer, Syngnta, Agrevo κα.), θα έχει απρόβλεπτες συνέπειες, στην ανθρώπινη υγεία, στην πανίδα και χλωρίδα και γενικότερα στο περιβάλλον.

Η Ε.Ε. προσπαθώντας να δικαιολογήσει τις επιλογές της, προβάλλει δύο βασικούς ισχυρισμούς: α) δυνατότητα «συνύπαρξης», είναι πρακτικά αδύνατη, δεδομένου ότι στους ανοιχτούς αγρούς, υπάρχει πάντα κίνδυνος «επιμόλυνσης» (μεταφορά γύρης από τον αέρα ή τα έντομα), με αποτέλεσμα τη δημιουργία ανεξέλεγκτων καταστάσεων. Στην πραγματικότητα η χρήση Γ.Τ.Ο. στη γεωργία, λειτουργεί ως «βραδυφλεγής βόμβα» στα θεμέλια της συμβατικής και βιολογικής γεωργίας.

Όσον αφορά την ιχνηλασιμότητα και σήμανσης, ακόμα και όταν υπό προϋποθέσεις είναι εφικτή (με κατάλληλες υποδομές, υπηρεσίες ελέγχου, αξιοπιστία ελέγχων κα.), στην ουσία δεν παρεμποδίζει τη χρήση τους αφού αποδέχεται την ύπαρξη Γ.Τ.Ο. στα τρόφιμα σε ποσοστό 0,9%, ενώ από την άλλη, δεν καθιερώνει την υποχρεωτική σήμανση σε προϊόντα ζωικής προέλευσης (κρέας, γάλα, αυγά, γαλακτοκομικά ,κλπ.). Στην ουσία η Ε.Ε.

μεταθέτει την ευθύνη αγοράς ή μη «μεταλλαγμένων» στους ίδιους τους καταναλωτές.

Οι συνέπειες από τη χρήση Γ.Τ.Ο. στα τρόφιμα και στις ζωοτροφές θα είναι αρνητικές. Κατ' αρχήν δημιουργούν απρόβλεπτους κινδύνους στον άνθρωπο και στη βιοποικιλότητα του πλανήτη, των οποίων οι συνέπειες θα είναι μη αντιστρέψιμες!

Επίσης διευκολύνουν τον πλήρη έλεγχο της παγκόσμιας γεωργίας, μέσω του γενετικού υλικού, από τις λίγες πολυεθνικές, θέτοντας, στην ουσία υπό ομηρία χώρες, λαούς, παραγωγούς κα καταναλωτές.

Αποτελούν μεγάλο κίνδυνο για τη Ελλάδα, όπου το γεωγραφικό ανάγλυφο και ο μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος, ευνοούν την επιμόλυνση συμβατικών και βιολογικών καλλιεργειών από την ενδεχόμενη «συνύπαρξη» με μεταλλαγμένες.

Τέλος η χώρα μας κινδυνεύει να χάσει και το συγκριτικό πλεονέκτημα που διαθέτει στην παραγωγή προϊόντων ποιότητας, λόγω των ευνοϊκών κλιματολογικών και εδαφολογικών συνθηκών και της ιδιαίτερης καλλιεργητικής φροντίδας που απαιτεί η παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας.

Ειδικότερα τώρα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η βιολογική καλλιέργεια της ελιάς είναι:

- Παρατηρείται μια δυσπιστία όσον αφορά νέες τεχνικές και αλλαγές από το μέρος του αγροτικού πληθυσμού. Ακόμα και αν ένας νέος τρόπος καλλιέργειας εμπεριέχει στοιχεία του παραδοσιακού τρόπου

καλλιέργειας, είναι φυσικό οι παραγωγοί να αντιμετωπίζουν το θέμα με δυσπιστία.

- Αρνητικό ρόλο στην ανάπτυξη της βιολογικής ελαιοκαλλιέργειας έπαιξε η χειρωνακτική εργασία, όπως επίσης και το γεγονός ύπαρξης του μεταβατικού σταδίου των 3 χρόνων κατά το οποίο οι παραγωγοί καλλιεργούν με βιολογικό τρόπο αλλά δεν μπορούν να εμπορευτούν τα προϊόντα σαν βιολογικά.
- Η ύπαρξη επίσης των διαφόρων μεσολαβητών που φέρνουν σε επαφή τους παραγωγούς με τις διάφορες εταιρείες κτλ. αυξάνει το αίσθημα δυσπιστίας που επικρατεί αφού δε φαίνεται ο ρόλος τους και το έργο τους.
- Ένα επιπλέον αρνητικό γεγονός είναι το ότι κατά καιρούς μερικοί μη ώριμοι καλλιεργητές εντάχθηκαν στο πρόγραμμα χωρίς να έχουν πεισθεί γι' αυτό και κατά συνέπεια εγκατέλειψαν σύντομα τον πραγματικό τρόπο βιοκαλλιέργειας, πράγμα το οποίο δημιούργησε αρνητική εικόνα προς τα έξω.
- Πρόσθετες ανησυχίες δημιουργούν, η ύπαρξη γραφειοκρατίας από πλευράς διεύθυνσης γεωργίας και υπουργείου γεωργίας καθώς και η έλλειψη κρατικών συμβούλων.
- Η ύπαρξη λίγων σάκων ελαιοκάρπου και η δυσκολία ξεχωριστής έκθλιψης του προϊόντος από τα ελαιοτριβεία της περιοχής, δημιουργούν ένα επιπρόσθετο πρόβλημα.

- Πολλοί παραγωγοί κρίνουν την οργανική λίπανση ως ανεπαρκή και εκφράζονται φόβοι για πτώση της απόδοσης.
- Επίσης οι παραγωγοί θεωρούν πως υπάρχουν προβλήματα οργάνωσης του προγράμματος και την βρίσκουν μη ικανοποιητική.
- Η προμήθεια μέσω φυτοπροστασίας είναι προβληματική.
- Η έλλειψη εκτεταμένης εσωτερικής αγοράς και κατανάλωσης του βιολογικού ελαιόλαδου επιδρούν σημαντικά στη αύξηση δυσπιστίας από μέρους των παραγωγών αλλά και στην δυσκολία επιτυχίας της μεθόδου βιοκαλλιέργειας της ελιάς.
- Τέλος ένα ακόμη πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί είναι το γεγονός ότι “αποκόπτονται” από τους “δικούς τους πελάτες” εφόσον το λάδι παίρνεται από την εταιρεία που κάνει τις εξαγωγές την ώρα που αυτό βγαίνει από το ελαιοτριβείο βάση των συμβολαίων που έχουν υπογραφεί. (Εισήγηση του κ. Τόλιου Γιάννη στο 2^ο Διεθνές Συνέδριο για τη βιολογική γεωργία, Θήβα 5/04)

3.2 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Θεαματική είναι η απήχηση της βιολογικής γεωργίας στους καταναλωτές. Μέσα από τη μελέτη των νέων δεδομένων προέκυψε μία ενδιαφέρουσα σειρά μέτρων για την ενίσχυση του γεωργικού αυτού τομέα . Μεταξύ αυτών προβλέπεται η οργάνωση των βιοκαλλιεργητών με τη δημιουργία δικτύου για την ανταλλαγή εμπειρικών γνώσεων , η οργάνωση σεμιναρίων εκπαίδευσης και κατάρτισης , η δημιουργία γραφείων ενημέρωσης και φορέα προώθησης των βιολογικών προϊόντων.

Για χιλιάδες χρόνια η γεωργία υπήρξε ένα σύστημα το οποίο συνέδεσε αρμονικά την ανθρώπινη κοινωνία με το φυσικό της περιβάλλον . Η εισαγωγή της οικονομίας της αγοράς ωστόσο και η τεχνολογική πρόοδος στο γεωργικό τομέα άλλαξε το σκηνικό επιφέροντας σημαντικές αλλαγές . Η παραγωγή εντατικοποιήθηκε , ο φυτικός κλάδος διαχωρίστηκε από το ζωικό , ανοίγοντας το δρόμο στις μονοκαλλιέργειες , και εισήχθη η εκτεταμένη χρήση εξωτερικών εισροών όπως οι συνθετικές αγροχημικές ουσίες και τα λιπάσματα . Παράλληλα , με την εκμηχάνιση της παραγωγικής διαδικασίας , οι κύριοι στόχοι παραγωγής διαφοροποιήθηκαν και ταυτίστηκαν με την αύξηση των αποδόσεων και τη μεγιστοποίηση του βραχυπρόθεσμου κέρδους .

Όπως ήταν φυσικό , οι αλλαγές αυτές διατάραξαν τις “ ισορροπίες “ του παραδοσιακού τρόπου παραγωγής και επέφεραν αρνητικά για το περιβάλλον αποτελέσματα π.χ. : εκτεταμένη χρήση αγροχημικών ουσιών οδηγεί στη

ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών ή στον ευτροφισμό σημαντικών υγρότοπων και στη μείωση της βιοποικιλότητας , ενώ οι μονοκαλλιέργειες αυξάνουν την ανθεκτικότητα παρασίτων και ζιζανίων , κλπ .

Τα παραπάνω περιβαλλοντικά προβλήματα έθεσαν σε συναγερμό τις κυβερνήσεις των περισσότερων χωρών , οι οποίες από κοινού τα τελευταία χρόνια προσπαθούν να βρουν λύσεις για τη βελτίωση ή και για αλλαγή της υφιστάμενης κατάστασης . Διεθνείς συνδιασκέψεις , όπως η περίφημη “ Brundtland World Comission ” το 1987 , συνέδεσαν την περιβαλλοντική υποβάθμιση με το γενικότερο μοντέλο ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες χώρες και εισήγαγαν τον νέο όρο “ αειφόρο γεωργία” ως ένα νέο πρότυπο άσκησης της γεωργίας , το οποίο θεωρεί την εκμετάλλευση ως ένα σύστημα ή οργανισμό αποτελούμενο από πολλούς περίπλοκούς και αλληλοσυσχετιζόμενους υπο-οργανισμούς με ξεχωριστά βιολογικά όρια .

Η ανάπτυξη ενός μοντέλου γεωργίας φιλικής προς το περιβάλλον δεν μπορεί να « επιβληθεί » εκ των άνω με την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων , χωρίς την ευαισθητοποίηση της βάση , δηλαδή των ίδιων των γεωργών και κατ’ επέκταση του αγροτικού πληθυσμού . « Δεν είναι μόνο οι τεχνικές που κάνουν τη γεωργία αειφόρο , αλλά και οι γεωργοί με τις αξίες τους , οι οποίες ενσωματώνουν το στοιχείο της αειφορικότητας ως ένα ουσιαστικό μέρος της ποιότητας της ζωής τους » . Η εκπαίδευση αποτελεί την κύρια διαδικασία διαμόρφωσης νέων στάσεων και αξιών και μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στην αύξηση περιβαλλοντικής συνείδησης του αγροτικού πληθυσμού μέσα από την οργάνωση των γεωργικών σχολείων και των φορέων διάχυσης γνώσης και δια βίου εκπαίδευσης του πληθυσμούς .

3.3 ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η ευρωπαϊκή γεωργία βρίσκεται στη αρχή μιας νέας περιόδου . Η ολοκλήρωση της αγροτικής κατεύθυνσης στα πλαίσια της « Ατζέντα 2000 » , χαρακτηρίζει όλες τις παραμέτρους της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) μέχρι και το 2006 .

Η ευρωπαϊκή γεωργία καλείται μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα να ολοκληρώσει τις υποδομές της για :

1. την ανάπτυξη της γεωργίας ,
2. την ανασυγκρότηση των αγροτικών περιοχών ,
3. την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής γεωργίας , έναντι της παγκόσμιας γεωργίας ,
4. τη μεγάλη στροφή στην ποιότητα , τα παραδοσιακά και βιολογικά προϊόντα ,
5. τη διαχείριση των υδάτινων πόρων , τα περιαστικά και ορεινά δάση , την αλιεία , το περιβάλλον .

Η αναθεώρηση της ΚΑΠ το 1992 και η Agenda 2000 δίδουν όλο και μεγαλύτερη έμφαση :

- i. στην ενσωμάτωση φιλοπεριβαλλοντικών ρυθμίσεων στην αγροτική πολιτική ,
- ii. στην ουσιαστική φροντίδα του περιβάλλοντος με ορθολογική χρησιμοποίηση εισροών και φυσικών πόρων (και μη υπερεκμετάλλευση των εδαφών) και

- iii. στην ανάδειξη αγροτικών προϊόντων και τροφίμων ποιότητας εναποθέτοντας στον αγροτικό πληθυσμό το ρόλο του φύλακα του περιβάλλοντος και της υγιεινής διατροφής διατροφής σε μεγάλο βαθμό των καταναλωτών με την παραγωγή ασφαλών αγροτικών προϊόντων .

3.4 Η ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Στο συνολικό πλαίσιο της αειφορικής γεωργίας , η βιολογική αποτελεί μια μορφή αειφορικής γεωργίας . Η βιολογική γεωργία προωθεί την φιλοπεριβαλλοντική , κοινωνική και οικονομική παραγωγή προϊόντων και ινών . Σεβόμενη τη φυσική ικανότητα των φυτών , των ζώων και του τοπίου , στοχεύει στη βελτιστοποίηση της ποιότητας σε όλες τις πλευρές της γεωργίας και του περιβάλλοντος . Η βιολογική γεωργία μειώνει σημαντικά τις εισροές της εκμετάλλευσης αποφεύγοντας τη χρήση αγροχημικών . Αντίθετα , επιτρέπει στη φύση να αυξήσει τις αποδόσεις και την αντίσταση των φυτών σε ασθένειες

Τα βασικά πλεονεκτήματα της βιολογικής γεωργίας είναι :

- αποτελεί λιγότερο εντατικής μορφής γεωργίας ,
- εξισορροπεί την προσφορά και τη ζήτηση των αγροτικών προϊόντων ,
- προστατεύει το περιβάλλον ,
- ο γεωργός μπορεί να αποκτήσει μεγαλύτερο εισόδημα διότι οι τιμές των προϊόντων στην αγορά είναι υψηλότερες σε σύγκριση με τα συμβατικά προϊόντα και
- οι βιολογικές εκμεταλλεύσεις είναι περισσότερο εντάσεως εργασίας σε σχέση με τις αντίστοιχες συμβατικές και συνεπώς συμβάλλουν

στην απασχόληση του αγροτικού πληθυσμού και την παραμονή του στην ύπαιθρο. (Περιοδικό <Των Ερευνών Ανάλεκτα >Τεύχος 2)

3.5 Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Από την αναμόρφωση της ΚΑΠ το 1992 , ο αριθμός των βιολογικών εκμεταλλεύσεων έχει αυξηθεί σημαντικά . Ωστόσο η κατάσταση διαμορφώνεται διαφορετικά από χώρα σε χώρα .

Το 1995 , ο αριθμός των βιολογικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ε.Ε. δεν ξεπερνούσε το 1% των συνολικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων φτάνοντας το 1,3% το 1997 και το 1,75% το 2000 . Οι χώρες με το μεγαλύτερο ποσοστό βιολογικών εκμεταλλεύσεων είναι η Σουηδία η Αυστρία και Φιλανδία .

Η αγορά πιστοποιημένων βιολογικών προϊόντων αυξάνεται με γρήγορους ρυθμούς . Τα τρόφιμα που προέρχονται από τη βιολογική γεωργία ανέρχονται από τη βιολογική γεωργία ανέρχονται σε 5% περίπου , ενώ προβλέπεται για το 2010 το ποσοστό να ανέλθει σε 10% .

Ο έλεγχος και η πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων μέχρι σήμερα γίνεται από τρεις ιδιωτικούς οργανισμούς όπως έχουμε αναφέρει και παραπάνω, τη ΔΗΩ , τον Βιοελλάς και τη Φυσιολογική .

Ο ρόλος του Υπουργείου Γεωργίας είναι να επιβλέπει τη διαδικασία ελέγχου και πιστοποίησης . Για το σκοπό αυτό ίδρυσε το 1997 ένα δημόσιο οργανισμό πιστοποίησης , τον Οργανισμό Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (ΟΠΕΓΕΠ) , με στόχο :

- ❖ την προαγωγή και τη διασφάλιση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων ,
- ❖ την προστασία όρων που αφορούν την προέλευση τους ,

- ❖ την προώθηση φιλοπεριβαλλοντικών συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης γεωργικών και δασικών εκμεταλλεύσεων .

Στα πλαίσια του Κανονισμού 2078/92 το Υπουργείο Γεωργίας και οι υπηρεσίες του από το 1996 ξεκίνησαν την επιδότηση συγκεκριμένων περιοχών και προϊόντων . (Περιοδικό <Των Ερευνών Ανάλεκτα >Τεύχος 2)

3.6 ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Το Υπουργείο Γεωργίας δημιούργησε από το 1993 Ειδικό Γραφείο Βιολογικών προϊόντων , τόσο στην Κεντρική Υπηρεσία όσο και στις κατά τόπους Διευθύνσεις Γεωργίας και εφάρμοσε από το 1993 τον Κανονισμό 2092/91 για τη βιολογική γεωργία και τον Κανονισμό 2078/92 για την οικονομική ενίσχυση των βιοκαλλιεργητών από το 1996.

Επίσης , από το 1997 εκτός από τον ΟΠΕΓΕΠ ιδρύθηκε και ο Οργανισμός Γεωργικής Εκπαίδευσης και Απασχόλησης (Ο.Γ.Ε.ΚΑ.) του Υπουργείου Γεωργίας διαθέτει Κέντρα Γεωργικής Εκπαίδευσης (ΚΕ.Γ.Ε.) σε όλους τους νομούς , για την κατάρτιση – επιμόρφωση του αγροτικού πληθυσμού και διάχυση της πληροφορίας .

Η διερεύνηση οδήγησε στις ακόλουθες διαπιστώσεις :

- ο Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π. δεν έχει ακόμη αρχίσει να λειτουργεί στον τομέα ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων .
- τα ΚΕ.Γ.Ε. μέχρι το 2000 δεν είχαν οργανώσει ειδικά προγράμματα κατάρτισης για τη βιολογική γεωργία και γενικότερα δε συμμετέχουν σε κάποιο δίκτυο παροχής πληροφόρησης για τον αγροτικό πληθυσμό .

- οι Γεωπόνοι Γεωργικής Ανάπτυξης των Διευθύνσεων Γεωργίας καθώς και οι γεωπόνοι – προϊστάμενοι των ΚΕ.Γ.Ε. , παρουσιάζουν βασικές ελλείψεις σε γνώση και πληροφόρηση , ενώ γνώσεις (εξειδίκευση) και σε τεχνικά μέσα .

Οι ιδιωτικοί οργανισμοί ελέγχου και πιστοποίησης (στην προκειμένη περίπτωση η ΔΗΩ) εμπλέκονται τελικά και στον τομέα της ενημέρωσης – πληροφόρησης και διάδοσης της γνώσης , ενώ το κύριο και ίσως μοναδικό έργο τους θα έπρεπε να είναι μόνον ο έλεγχος και η πιστοποίηση .

Μέσα από έρευνα για το προφίλ των βιοκαλλιεργητών , εμπόρων και καταναλωτών , προέκυψε :

Το επαγγελματικό προφίλ του Έλληνα ελαιοβιοκαλλιεργητή εμπερικλείει σχετικά μικρή ηλικία (μέχρι 45 ετών) και υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης συγκριτικά με τους υπόλοιπους γεωργούς (απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης , ΤΕΙ ή ΑΕΙ) .

Οι συγκρινόμενοι καλλιεργητές θεωρούν ότι για την εφαρμογή της βιοκαλλιέργειας απαιτούνται ειδικές γνώσεις και συνεχή πληροφόρηση , την οποία απόκτησαν είτε με τις σπουδές τους, είτε από τον γεωπόνο – ελεγκτή του πιστοποιητικού οργανισμού , είτε από επιμόρφωση – πληροφόρηση που προσφέρει ο οργανισμός πιστοποίησης στον οποίο έχουν ενταχθεί , είτε από ιδιώτες – γεωπόνους , τεχνικούς συμβούλους κλπ. Σπάνια , όμως από τις δομές του Υπουργείου Γεωργίας .

Το προφίλ του έμπορου « πιστοποιημένου » καταστήματος με βιολογικά προϊόντα χαρακτηρίζεται από το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (τεχνική επαγγελματική ως ανώτατη εκπαίδευση) και σχετικά νεαρή ηλικία . Η άποψη

τους για τη ζήτηση των βιολογικών προϊόντων είναι πολύ θετική , καθώς πιστεύουν ότι αυτή η αγορά παρουσιάζει και θα παρουσιάζει ανοδική πορεία εφόσον οι καταναλωτές θα ενημερώνονται συστηματικά από τις ενώσεις καταναλωτών και τους κρατικούς φορείς .

Οι έμποροι προκειμένου να είναι περισσότερο αποτελεσματικοί στην εργασία τους πιστεύουν ότι χρειάζονται ιδιαίτερη επιμόρφωση σε θέματα ελέγχου ποιότητας και διαδικασιών πιστοποίησης , μάρκετινγκ , προστασία καταναλωτή και περιβάλλοντος , ενώ θα προτιμούσαν την ύπαρξη εκπαιδευτικής διαδικασίας για την κατοχύρωση του επαγγέλματος τους .

Το προφίλ των καταναλωτών βιολογικών προϊόντων περιλαμβάνει υψηλό μορφωτικό επίπεδο , ικανοποιητικό ως υψηλό ετήσιο εισόδημα , μεγάλο εύρος ηλικίας με ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα και γνώσεις υγιεινής και διατροφής , ιδιαίτερες προτιμήσεις στη γεύση και πρόθεση να πληρώσουν επιπλέον τιμή ,όχι όμως μεγαλύτερη από 30% της τιμής των συμβατικών προϊόντων. (Περιοδικό <Των Ερευνών Ανάλεκτα >Τεύχος 2)

3.7 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η διαμόρφωση του ελληνικού χώρου , το ανάγλυφο του εδάφους , η πληθώρα ορεινών – μειονεκτικών και νησιωτικών περιοχών , οι κλιματολογικές συνθήκες και ο μικρός γεωργικός κλήρος δυσχεραίνουν την επιβίωση των μικρών παραγωγών . Η μόνη , ίσως , βιώσιμη λύση που διαφαίνεται για το μέλλον είναι οι μικροί παραγωγοί να παράγουν « προϊόντα ποιότητας » κυρίως ασφαλή για την υγεία του ανθρώπου .

Μια τέτοια εξέλιξη , είναι βέβαιο , ότι θα έχει θετικά και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην ελληνική ύπαιθρο .

Έτσι λοιπόν , για την Ελλάδα είναι σήμερα επιτακτική ανάγκη σχεδιασμού μιας συνολικής πολιτικής για την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας .

Ο βιοκαλλιεργητής σήμερα εισάγει μια καινοτομία στην αγροτική περιοχή , στην οποία ζει και εργάζεται . Η καινοτομία όμως αυτή , προκειμένου να σταθεροποιηθεί και να αποδώσει , θα πρέπει να ενισχυθεί με :

1. την αναγνώριση της βιολογικής γεωργίας ως γεωργικής πρακτικής ,
2. την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στην εθνική ,
3. την ενεργοποίηση των δομών του Υπουργείου Γεωργίας για τον έλεγχο και τη διασφάλιση της ποιότητας των βιολογικών προϊόντων και για την τεχνική κατάρτιση – επιμόρφωση των γεωπόνων των Γραφείων Βιολογικής Γεωργίας στις Διευθύνσεις Γεωργίας και των προϊσταμένων των ΚΕΓΕ και κατά συνέπεια τη διάχυση της γνώσης στους βιοκαλλιεργητές ,
4. την ανάπτυξη στο τομέα της έρευνας και της εκπαίδευσης . Εκεί που πραγματικά υπάρχει κενό είναι στην κατάρτιση και στην εξειδικευμένη γνώση των γεωπόνων γεωργικής ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης του Υπουργείου Γεωργίας και κατ' επέκταση και των παραγωγών – βιοκαλλιεργητών .Υπολείπεται η παροχή και διάδοση εξειδικευμένης γνώσης και τεχνικής υποστήριξης στους βιοκαλλιεργητές από τις δομές του Υπουργείου Γεωργίας

κενό που προσπαθούν να καλύψουν οι βιοκαλλιεργητές από αποκλειστικά και μόνο ιδιωτικούς φορείς ,

5. την ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης με τη βοήθεια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα γενικά , τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια και γεωργικά σχολεία αφενός μεν με την εισαγωγή ειδικών μαθημάτων στο αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα της δευτεροβάθμιας γενικής αλλά και τεχνικής γεωργικής εκπαίδευσης και αφετέρου με την επιμόρφωση των καθηγητών σε θέματα που σχετίζονται με το περιβάλλον ή με τον αγροτικό τομέα.
(Περιοδικό <Των Ερευνών Ανάλεκτα >Τεύχος 2)

3.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μετά από όλα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω για να ασχοληθεί κάποιος με τη βιολογική γεωργία θα πρέπει να είναι ευαισθητοποιημένος σε σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος και θα πρέπει να έχουν υπ' όψιν τους τις συνέπειες που θα έχουν οι δραστηριότητες τους στο μέλλον της γεωργίας και τον τρόπο με τον οποίο τα συστήματα που χρησιμοποιούν διαμορφώνουν το περιβάλλον. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι γεωργοί, οι καταναλωτές και όσοι συμβάλλουν στη χάραξη πολιτικών γραμμών να εκδηλώσουν ένα ανανεωμένο ενδιαφέρον για τη βιολογική γεωργία.

Επίσης θα πρέπει να τηρεί τους κανονισμούς για το λόγω ότι θα έχει κυρώσεις από τον οργανισμό στον οποίο έχει ενταχθεί, αλλά περισσότερο για να μην προδώσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

Τέλος το Υπουργείο Γεωργίας θα πρέπει και αυτό με τη σειρά του να αναλάβει να διοργανώνει σεμινάρια ή εκπαιδευτικά προγράμματα για την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων γεωργών που θέλουν να ακολουθήσουν την βιολογική γεωργία για τη σωστή διαχείριση της καλλιέργειας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <http://www.dionet.gr>
- <http://www.thassos-island.gr>
- <http://www.philoxenous.gr>
- <http://www.sedik.gr>
- <http://aegeaskek.gr>
- Περιοδικό <Των Ερευνών Ανάλεκτα> Τεύχος 2
- Περιοδικό ΔΗΩ – Νομοθεσία, Τεύχος 32
- Παπανικολάου Αρ. Σημειώσεις στο εργαστήριο της βιολογικής γεωργίας.
- Τόλιος Ιωάννης – Εισήγηση στο 2^ο Συνέδριο για τη βιολογική γεωργία, Θήβα 05/04

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 24^{ης} Ιουνίου 1991

περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων
και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη
διατροφής

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,
και ιδίως το άρθρο 43, την πρόταση της Επιτροπής,
τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,
τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Εκτιμώντας:

- 1) ότι οι καταναλωτές ζητούν όλο και περισσότερο γεωργικά προϊόντα και είδη διατροφής βιολογικής παραγωγής με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μια νέα αγορά για τα γεωργικά προϊόντα,
- 2) ότι τα εν λόγω προϊόντα πωλούνται στην αγορά σε υψηλότερη τιμή, ενώ αυτός ο τρόπος παραγωγής συνεπάγεται λιγότερο εντατική χρησιμοποίηση των γαιών, ότι στο πλαίσιο του επαναπροσανατολισμού της κοινής γεωργικής πολιτικής, αυτός ο τρόπος παραγωγής μπορεί να συμβάλλει στην επίτευξη καλύτερης ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης γεωργικών προϊόντων, στην προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφύλαξη της υπαίθρου,
- 3) ότι, λόγω της αυξανόμενης ζήτησης, διατίθενται στην αγορά γεωργικά προϊόντα και είδη διατροφής με ενδείξεις που αναφέρουν ή αφήνουν να εννοηθεί από τους αγοραστές ότι έχουν παραχθεί με βιολογικό τρόπο ή χωρίς τη χρησιμοποίηση συνθετικών χημικών προϊόντων,
- 4) ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη θεσπίσει κανόνες και διατάξεις ελέγχου όσον αφορά τη χρησιμοποίηση αυτών των ενδείξεων,
- 5) ότι η ύπαρξη πλαισίου κοινοτικών κανόνων παραγωγής, επισήμανσης και ελέγχου θα προστατεύσει τη γεωργία με οικολογικές μεθόδους, στο μέτρο που το πλαίσιο αυτό θα εγγυάται συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των παραγωγών των προϊόντων με αυτές τις ενδείξεις, θα εμποδίζει την ανωνυμία στην αγορά βιολογικών προϊόντων, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη διαφάνεια σε κάθε στάδιο της παραγωγής και της κατεργασίας, και θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη αξιοπιστία αυτών των προϊόντων ενώπιον των καταναλωτών,
- 6) ότι ο βιολογικός τρόπος παραγωγής συνιστά ιδιαίτερη μέθοδο παραγωγής σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης, ότι κατά συνέπεια, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι στην επισήμανση των μεταποιημένων προϊόντων, οι ενδείξεις που αναφέρονται στο βιολογικό τρόπο παραγωγής πρέπει να συνδέονται με τις ενδείξεις που αφορούν τα βιολογικώς παραχθέντα συστατικά,
- 7) ότι για την εφαρμογή των προτεινομένων διατάξεων, θα πρέπει να προβλεφθούν ευέλικτες διαδικασίες που θα επιτρέπουν να προσαρμοστούν, να συμπληρωθούν ή να διευκρινισθούν ορισμένες τεχνικές λεπτομέρειες ή μέτρα για να ληφθεί υπόψη η κεκτημένη πείρα,
- 8) ότι, ο παρών κανονισμός πρέπει να συμπληρωθεί, εντός εύλογης προθεσμίας, με αντίστοιχες διατάξεις στον τομέα της ζωικής παραγωγής,
- 9) ότι, προς το συμφέρον των παραγωγών και των αγοραστών προϊόντων που φέρουν ενδείξεις σχετικές με βιολογικό τρόπο παραγωγής, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν οι ελάχιστες εφαρμοστέες αρχές για να είναι δυνατή η εμπορία του προϊόντος με αυτές τις ενδείξεις,
- 10) ότι ο βιολογικός τρόπος παραγωγής συνεπάγεται σημαντικούς περιορισμούς στη χρησιμοποίηση λιπασμάτων ή φυτοφαρμάκων που μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ή να έχουν ως αποτέλεσμα την ύπαρξη

- καταλοίπων στα γεωργικά προϊόντα, ότι, στα πλαίσια αυτά, είναι σκόπιμο να τηρούνται οι πρακτικές που είναι αποδεκτές στην Κοινότητα κατά την έκδοση του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με τους κώδικες πρακτικής που ισχύουν στην Κοινότητα εκείνη την στιγμή, ότι, θα πρέπει εξάλλου, στο μέλλον να καθορισθούν οι αρχές που θα διέπουν την έγκριση προϊόντων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σ' αυτό του είδους τη γεωργία,
- 11) ότι, εξάλλου, η βιολογική καλλιέργεια περιλαμβάνει ποικίλες καλλιεργητικές πρακτικές καθώς και περιορισμένη χρήση λιπασμάτων και μη χημικών βελτιωτικών χαμηλής διαλυτότητας, ότι θα πρέπει να καθοριστούν οι πρακτικές αυτές και να προβλεφθούν οι προϋποθέσεις χρησιμοποίησης ορισμένων μη χημικών συνθετικών προϊόντων,
- 12) ότι οι προβλεπόμενες διαδικασίες επιτρέπουν να συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, το παράρτημα I με ειδικότερες διατάξεις προκειμένου να αποφευχθεί η παρουσία ορισμένων καταλοίπων συνθετικών χημικών προϊόντων από πηγές άλλες πλην της γεωργίας (περιβαλλοντική ρύπανση) στα ούτως παραγόμενα προϊόντα,
- 13) ότι η τήρηση των κανόνων παραγωγής καθιστά καταρχήν απαραίτητη τη διεξαγωγή ελέγχων σε όλα τα στάδια της παραγωγής και της εμπορίας,
- 14) ότι όλοι οι επιχειρηματίες που παράγουν, συσκευάζουν, εισάγουν ή διαθέτουν στο εμπόριο προϊόντα που φέρουν ενδείξεις σχετικά με το βιολογικό τρόπο παραγωγής πρέπει να υπόκεινται σε καθεστώς τακτικού ελέγχου, που να ανταποκρίνεται στις ελάχιστες κοινοτικές απαιτήσεις και να εφαρμόζεται από ορισθείσες αρχές ελέγχου ή/και από εγκεκριμένους και εποπτευόμενους οργανισμούς, ότι θα πρέπει να αναφέρεται στην επισήμανση των προϊόντων, που θα υπάγονται σ' αυτό το καθεστώς ελέγχου, κοινοτική ένδειξη ελέγχου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:
(2092/91)

Κανόνες παραγωγής

Άρθρο 6

1. Η μέθοδος βιολογικής παραγωγής συνεπάγεται ότι, για την παραγωγή των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, στοιχείο α), πλην των σπόρων και του αγενούς πολλαπλασιαστικού υλικού:

1. πρέπει να τηρούνται τουλάχιστον οι απαιτήσεις του παραρτήματος 1 και, κατά περίπτωση, οι σχετικοί λεπτομερείς κανόνες.

2. μόνο προϊόντα που περιέχουν ουσίες αναφερόμενες στο παράρτημα I ή απαριθμούμενες στο παράρτημα II μπορούν να χρησιμοποιούνται ως φυτοπροστατευτικά προϊόντα, λιπάσματα, βελτιωτικά εδάφους, ζωοτροφές, πρώτες ύλες ζωοτροφών, σύνθετες ζωοτροφές, πρόσθετα ζωοτροφών, ορισμένες ουσίες που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων (οι οποίες εμπίπτουν στην οδηγία 82/471/ΕΟΚ), προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης εγκαταστάσεων και Χώρων εκτροφής, προϊόντα για τον έλεγχο βλαβερών οργανισμών και ασθενειών σε κτίρια και εγκαταστάσεις εκτροφής ή για άλλο σκοπό όταν ο σκοπός αυτός ορίζεται στο παράρτημα II σχετικά με ορισμένα προϊόντα. Τα προϊόντα αυτά μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνον υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες που καθορίζονται στα παραρτήματα I και II στο μέτρο που η αντίστοιχη χρήση επιτρέπεται στη γενική γεωργία στα οικεία κράτη μέλη σύμφωνα με τις σχετικές κοινοτικές διατάξεις ή τις εθνικές διατάξεις που είναι σύμφωνες με την κοινοτική νομοθεσία.

3. χρησιμοποιούνται μόνον σπόροι και αγενές πολλαπλασιαστικό υλικό που παράγονται με τη μέθοδο βιολογικής παραγωγής η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 2.

4. δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται γενετικώς τροποποιημένοι οργανισμοί ή/και προϊόντα που παράγονται από αυτούς, με την εξαίρεση των κτηνιατρικών φαρμάκων.

2. Η μέθοδος βιολογικής παραγωγής συνεπάγεται ότι, για τους σπόρους και το αγενές πολλαπλασιαστικό υλικό, το μητρικό φυτό στην περίπτωση των σπόρων, και το ή τα γονικά φυτά, στην

περίπτωση του αγενούς πολλαπλασιαστικού υλικού, έχουν παραχθεί:

α) χωρίς τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών ή/και προϊόντων που παράγονται από τέτοιους οργανισμούς και

β) σύμφωνα με τις διατάξεις των στοιχείων α) και β) της παραγράφου 1 επί μία τουλάχιστον γενεά ή, για την περίπτωση πολυετών καλλιεργειών, δύο καλλιεργητικές περιόδους.

3.

1. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 (στοιχείο γ), κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2003 και με τη συμφωνία της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους, μπορούν να χρησιμοποιούνται σπόροι και αγενές πολλαπλασιαστικό υλικό που δεν παράγονται σύμφωνα με τη μέθοδο βιολογικής παραγωγής, εφόσον οι χρήστες του πολλαπλασιαστικού υλικού μπορούν να αποδείξουν στον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου του κράτους μέλους ότι δεν μπόρεσαν να προμηθευτούν από την κοινοτική αγορά πολλαπλασιαστικό υλικό κατάλληλης ποικιλίας του συγκεκριμένου είδους που να ικανοποιεί τις απαιτήσεις της παραγράφου 2. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να χρησιμοποιείται, εφόσον είναι διαθέσιμο στην κοινοτική αγορά, πολλαπλασιαστικό υλικό το οποίο δεν έχει υποστεί επεξεργασία με προϊόντα που δεν αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο Β. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή για τις εγκρίσεις που παρέχονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

2. Με την διαδικασία του άρθρου 14 μπορεί να αποφασίζεται:

- η επιβολή πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2003 περιορισμών του μεταβατικού μέτρου του στοιχείου α) όσον αφορά ορισμένα είδη ή/και τύπους πολλαπλασιαστικού υλικού ή/και την έλλειψη χημικής επεξεργασίας.

- η διατήρηση, μετά της 31 Δεκεμβρίου 2003, της παρέκκλισης του στοιχείου α) όσον αφορά ορισμένα είδη ή/και τύπους

πολλαπλασιαστικού υλικού για όλη την Κοινότητα ή για ορισμένα τμήματα της.

- η εισαγωγή διαδικαστικών κανόνων και κριτηρίων σχετικά με την παρέκκλιση του στοιχείου α) και με τις σχετικές πληροφορίες που παρέχονται στις ενδιαφερόμενες επαγγελματικές οργανώσεις, στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή.

4. Πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή επανεξετάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ιδίως δε της παραγράφου 1 στοιχείο γ) και της παραγράφου 2, και υποβάλλει τις ενδεδειγμένες προτάσεις και την ενδεχόμενη αναθεώρησή τους.

Άρθρο 6α

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως φυτάρια νοούνται τα ολόκληρα φυτάρια που προορίζονται προς φύτευση για την παραγωγή φυτών.
2. Η μέθοδος βιολογικής παραγωγής συνεπάγεται ότι, όταν οι παραγωγοί χρησιμοποιούν φυτάρια, τα φυτάρια αυτά πρέπει να έχουν παραχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα φυτάρια που δεν έχουν ληφθεί μέθοδο βιολογικής παραγωγής μπορούν να χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου η οποία λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1997, εφόσον:
  - α) η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους έχει επιτρέψει τη χρήση αφού ο ή οι χρήστες του υλικού αυτού αποδείξουν στον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου του κράτους μέλους ότι δεν μπόρεσαν να προμηθευτούν από την αγορά κατάλληλη ποικιλία του συγκεκριμένου είδους:
    - β) μετά τη σπορά, τα φυτάρια έχουν υποστεί επεξεργασία μόνον με προϊόντα του παραρτήματος II, μέρη Α και D.
    - γ) τα φυτάρια προέρχονται από παραγωγό ο οποίος έχει αποδειχθεί σύστημα ελέγχου ισοδύναμο προς το σύστημα του άρθρου 9 και οποίος έχει δεχθεί να εφαρμόζει τον περιορισμό του στοιχείου β), η διάταξη αυτή αρχίζει να ισχύει την 10 Ιανουαρίου 1996.
    - δ) μετά τη φύτευση, τα φυτάρια πρέπει να έχουν καλλιεργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) επί έξι τουλάχιστον εβδομάδες πριν από τη συγκομιδή.
    - ε) η επισήμανση των προϊόντων που περιέχουν συστατικά που προέρχονται

από τα φυτάρια αυτά δεν μπορεί να περιέχει την ένδειξη που αναφέρεται στο άρθρο 10.

στ) με την επιφύλαξη των τυχόν περιορισμών που προκύπτουν από τη διαδικασία του άρθρου 4, οι εγκρίσεις που παρέχονται δυνάμει της παρούσας παραγράφου αποσύρονται μόλις παύσει η έλλειψη, εκπνέουν δε στις 31 Δεκεμβρίου 1997 το αργότερο.

4.
  - α) Όταν έχει δοθεί η έγκριση που αναφέρεται στην παράγραφο 3, το κράτος μέλος κοινοποιεί αμέσως στα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή:
    - την ημερομηνία έγκρισης,
    - το όνομα της συγκεκριμένης ποικιλίας και του συγκεκριμένου είδους,
    - τις απαιτούμενες ποσότητες και την αιτιολόγησή τους,
    - την αναμενόμενη διάρκεια της έλλειψης,
    - οποιαδήποτε άλλη πληροφορία ζητούν η επιτροπή η τα κράτη μέλη.
  - β) Εάν οι πληροφορίες που υποβάλλονται από ένα κράτος μέλος προς την επιτροπή και προς το κράτος μέλος το οποίο έδωσε την έγκριση αποδεικνύουν ότι υπάρχει διαθέσιμη μια κατάλληλη ποικιλία κατά την περίοδο έλλειψης, το κράτος μέλος μπορεί να εξετάζει το ενδεχόμενο να αποσύρει την έγκριση ή να μειώσει την περίοδο ισχύος της και να ενημερώνει την επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνει, εντός δέκα από την ημερομηνία παραλαβής της συγκεκριμένης πληροφορίας.
  - γ) Κατόπιν αιτήσεως ενός κράτους μέλους ή με πρωτοβουλία της Επιτροπής, η υπόθεση υποβάλλεται προς εξέταση στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 14. Με τη διαδικασία του προαναφερόμενου άρθρου 14, είναι δυνατόν να αποσύρεται ή ότι η περίοδος ισχύος της τροποποιείται.

Σύστημα ελέγχου

Άρθρο 8

1. Κάθε φορέας ο οποίος παράγει, παρασκευάζει, αποθηκεύει ή εισάγει από τρίτη χώρα τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 1 με σκοπό τη μεταγενέστερη διάθεση τους στο εμπόριο ή όποιος διαθέτει στο εμπόριο παρόμοια προϊόντα:
  - α) κοινοποιεί αυτή τη δραστηριότητα στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο ασκείται η δραστηριότητα ή κοινοποιεί αυτή περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στο παράρτημα IV
  - β) υποβάλλει την επιχείρησή του στο σύστημα ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 9.

Το κράτη μέλη μπορούν να απαλλάσσουν από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου τους φορείς οι οποίοι πωλούν απευθείας αυτά τα προϊόντα στον τελικό καταναλωτή ή χρήση υπό τον όρο ότι δεν παράγουν, παρασκευάζουν, ή αποθηκεύουν παρά μόνον στα σημεία πώλησης, ή δεν εισάγουν τέτοια προϊόντα από τρίτη χώρα.

Όταν ένας φορέας αναθέτει σε τρίτο μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, εξακολουθεί ο ίδιος να υπόκειται στους κανόνες των στοιχείων α) και β), ενώ οι εν λόγω δραστηριότητες υπεργολαβίας υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου του άρθρου 9.
2. Τα κράτη μέλη ορίζουν αρχή ή οργανισμό για την παραλαβή των γνωστοποιήσεων. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία κρίνουν αναγκαία για τον αποτελεσματικό έλεγχο των συγκεκριμένων επιχειρηματιών.
3. Η αρμόδια αρχή μεριμνά ώστε κάθε ενδιαφερόμενος να έχει στη διάθεση του ενημερωμένο κατάλογο με τα ονόματα και τις διευθύνσεις των επιχειρηματιών που υπάγονται στο σύστημα ελέγχου.

Άρθρο 9

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν σύστημα ελέγχου που ασκείται από μία ή περισσότερες καθορισμένες αρχές π/και εγκεκριμένους ιδιωτικούς οργανισμούς ελέγχου στους οποίους υπόκεινται οι φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε κάθε επιχειρηματίας που τηρεί τον παρόντα κανονισμό και πληρώνει την

εισφορά του για την κάλυψη των εξόδων ελέγχου να έχει εξασφαλισμένη την πρόσβαση στο σύστημα ελέγχου.

3. Το σύστημα ελέγχου περιλαμβάνει τουλάχιστον την εφαρμογή των μέτρων ελέγχου και προφύλαξης του παραρτήματος III.
4. Για την εφαρμογή του συστήματος ελέγχου από ιδιωτικούς οργανισμούς, τα κράτη μέλη ορίζουν μια αρχή αρμόδια να εγκρίνει και να επιβλέπει τους οργανισμούς αυτούς.
5. Για την έγκριση ιδιωτικού οργανισμού ελέγχου λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:
  - α) η συνήθης ακολουθητέα διαδικασία ελέγχου του οργανισμού, η οποία περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή των μέτρων ελέγχου και προφύλαξης, που ο οργανισμός αυτός αναλαμβάνει να επιβάλει στους επιχειρηματίες που ελέγχει.
  - β) οι κυρώσεις τις οποίες προτίθεται να επιβάλει ο οργανισμός σε περίπτωση που διαπιστώσει παρατυπίες π/και παραβάσεις.
  - γ) η ύπαρξη αναγκαίων πόρων σε ειδικευμένο προσωπικό και διοικητικό και τεχνικό εξοπλισμό, καθώς και η πείρα σε θέματα ελέγχου και η αξιοπιστία.
  - δ) η αντικειμενικότητα του οργανισμού ελέγχου έναντι των ελεγχόμενων επιχειρηματιών.
6. Μετά την έγκριση οργανισμού ελέγχου, η αρμόδια αρχή:
  - α) μεριμνά ώστε οι έλεγχοι που διενεργούνται από τον οργανισμό ελέγχου να είναι αντικειμενικοί.
  - β) επαληθεύει την αποτελεσματικότητα των ελέγχων.
  - γ) λαμβάνει γνώση των παρατυπιών π/και παραβάσεων που διαπιστώθηκαν και των κυρώσεων που επιβλήθηκαν.
  - δ) ανακαλεί την έγκριση ενός οργανισμού ελέγχου εφόσον δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) ή δεν πληροί πλέον τα κριτήρια της παραγράφου 5 π τις απαιτήσεις των παραγράφων 7,8,9 και 11.
- 6α. Πριν από την 1 η Ιανουαρίου 1996, τα κράτη μέλη χορηγούν ένα κωδικό αριθμό σε κάθε οργανισμό ή αρχή ελέγχου εγκεκριμένο ή οριζόμενο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ενημερώνουν δε σχετικά τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή, η οποία δημοσιεύει αυτούς τους κωδικούς

αριθμούς στον κατάλογο που αναφέρεται στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 15.

7. Η αρχή ελέγχου και οι εγκεκριμένοι οργανισμοί ελέγχου που αναφέρονται στην παράγραφο 1 :

α) εξασφαλίζουν την εφαρμογή, στις εκμεταλλεύσεις που ελέγχουν τουλάχιστον των μέτρων ελέγχου και προφύλαξης που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ.

β) δεν αποκαλύπτουν σε άλλα πρόσωπα, εκτός από τους υπεύθυνους της εκμετάλλευσης και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές, πληροφορίες π στοιχία που περιέχονται εις γνώση τους κατά τη διενέργεια των ελέγχων. Εντούτοις, μετά από αίτηση δεόντως δικαιολογημένη προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα προϊόντα έχουν παραχθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, ανταλλάσσουν με άλλες αρχές ελέγχου π εγκεκριμένους φορείς ελέγχου σχετικές πληροφορίες για τα αποτελέσματα του ελέγχου τους. Μπορούν επίσης να ανταλλάσσουν τις προαναφερόμενες πληροφορίες με δική τους πρωτοβουλία.

8. Οι εγκεκριμένοι οργανισμοί ελέγχου:

α) παρέχουν στην επιθεωρούσα αρμόδια αρχή πρόσβαση στα γραφεία και τις εγκαταστάσεις τους και κάθε πληροφορία και βοήθεια που αυτή κρίνει αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

β) διαβιβάζουν, το αργότερο στις 31 Ιανουαρίου κάθε χρόνου, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους κατάλογο των επιχειρηματιών που υπόκειντο στον έλεγχό τους την 31 η Δεκεμβρίου του προηγούμενου χρόνου και της υποβάλλουν ετησίως σχηματική έκθεση.

9. Η αρχή και οι οργανισμοί ελέγχου που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρέπει:

α) διασφαλίζουν ότι, αν διαπιστωθούν παρατυπίες όσον αφορά την εφαρμογή των άρθρων 5 και 6 ή των διατάξεων των άρθρων 3 και 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2003 της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2003, για τις απαιτήσεις στον τομέα της επισήμανσης τις συναφείς με τον βιολογικό τρόπο παραγωγής για τις ζωτροφές, τις σύνθετες ζωτροφές και τις πρώτες ύλες ζωτροφών (*) ή των μέτρων του παραρτήματος ΙΙΙ, οι ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 σχετικά με το βιολογικό τρόπο παραγωγής αφαιρούνται από ολόκληρη την παρτίδα ή την παραγωγή σχετικά με την οποία διαπιστώθηκαν οι παρατυπίες.

β) σε περίπτωση παρατεταμένης παράβασης, απαγορεύουν στον συγκεκριμένο επιχειρηματία την εμπορία προϊόντων με ενδείξεις που αναφέρονται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής, επί διάστημα το οποίο συμφωνείται από κοινού με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους.

10. Με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 14 θεσπίζονται:

α) οι λεπτομέρειες εφαρμογής για τις απαιτήσεις της παραγράφου 5 και τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 6.

β) οι λεπτομέρειες εφαρμογής των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 9.

11. Από την 1 η Ιανουαρίου 1998 και με την επικύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 5 και 6, οι εγκεκριμένοι οργανισμοί ελέγχου πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του προτύπου EN 45011.

12.

α) Για την κτηνοτροφική παραγωγή κρέατος, με την επικύλαξη των διατάξεων του παραρτήματος ΙΙΙ, τα κράτη - μέλη μεριμνούν ώστε οι έλεγχοι να αφορούν όλα τα στάδια της παραγωγής, τη σφαγή, τον τεμαχισμό και οποιαδήποτε άλλη παρασκευή μέχρι την πώληση στον καταναλωτή, έτσι ώστε να διασφαλιστεί, όσο είναι τεχνικά εφικτό, ο προσδιορισμός της προέλευσης των κτηνοτροφικών προϊόντων στην αλυσίδα παραγωγής, μεταποίησης και οιασδήποτε άλλης παρασκευής από τη μονάδα παραγωγής του ζώου μέχρι τη μονάδα τελικής συσκευασίας π/και επισήμανσης. Ενημερώνουν την Επιτροπή για τα μέτρα που έχουν ληφθεί και τις μετέπειτα ενέργειες, μαζί με την έκθεση περί εποπτείας που προβλέπεται στο άρθρο 15.

β) Για τα λοιπά κτηνοτροφικά προϊόντα πλην του κρέατος, περαιτέρω διατάξεις που θα διασφαλίζουν, στο βαθμό του τεχνικώς εφικτού, τον προσδιορισμό της προέλευσης ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ.

γ) Εν πάση περιπτώσει, τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 9 αφορούν την παροχή εγγυήσεων στους καταναλωτές ότι τα προϊόντα έχουν παραχθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

ΚΑΝΟΝΙΕΣ ΒΙΟΛΟΓΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ

Α. Φυτό και φυτικά προϊόντα

1.1. Οι αρχές που διατυπώνονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο

α), β) και δ) και οι οποίες παρατίθενται ειδικότερα στο παρόν παράρτημα, πρέπει κανονικά να έχουν εφαρμοστεί στα αγροτεμάχια, κατά τη διάρκεια περιόδου μετατροπής τουλάχιστον δύο ετών πριν από τη σπορά ή, στην περίπτωση λιβαδιών, δύο ετών πριν από την εκμετάλλευσή τους για την παραγωγή ζωοτροφών βιολογικής γεωργίας ή, στην περίπτωση πολυετών καλλιεργειών εκτός από τα λιβάδια, τουλάχιστον τριών ετών πριν από την πρώτη συγκομιδή των προϊόντων του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο α). Η περίοδος μετατροπής αρχίζει το νωρίτερο από την ημερομηνία κατά την οποία ο παραγωγός έχει ανακοινώσει τη δραστηριότητά του σύμφωνα με το άρθρο 8 και έχει υπάγει την εκμετάλλευσή του στο καθεστώς ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 9.

1.2. Ωστόσο, η αρχή ή ο οργανισμός ελέγχου μπορεί να αποφασίσει, με τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής, να αναγνωρίσει αναδρομικά ότι αποτελεί μέρος της περιόδου μετατροπής όλη ή προηγούμενη περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας:

α) είτε τα αγροτεμάχια είχαν στο πλαίσιο προγράμματος που εφαρμόστηκε σε εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2078/92 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1992, σχετικά με μεθόδους γεωργικής παραγωγής που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και με τη διατήρηση του φυσικού Χώρου' η του κεφαλαίου VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών**, η στο πλαίσιο ενός άλλου επίσημου προγράμματος, με την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω προγράμματα διασφαλίζουν ότι τα προϊόντα που δεν εμφανίζονται στο παράρτημα II μέρος Α και Β δεν έχουν χρησιμοποιηθεί στα αγροτεμάχια αυτά,

β) είτε τα αγροτεμάχια ήταν φυσικές η γεωργικές εκτάσεις στις οποίες δεν είχαν γίνει επεμβάσεις με προϊόντα που δεν εμφανίζονται στο παράρτημα II μέρος Α και Β. Η περίοδος αυτή μπορεί να ληφθεί υπόψη αναδρομικά μόνο υπό τον όρο ότι έχουν περιέλθει στην αρχή η στον οργανισμό ελέγχου επαρκείς ενδείξεις ώστε να μπορεί να διασφαλίσει ότι υπήρξαν ικανοποιητικοί όροι κατά τη διάρκεια περιόδου τουλάχιστον τριών ετών.

1.3. Η αρχή η ο οργανισμός ελέγχου μπορεί, με την έγκριση της αρμόδιας αρχής, να αποφασίσει σε ορισμένες περιπτώσεις να παραταθεί η περίοδος μετατροπής πέραν της περιόδου που έχει καθοριστεί στο σημείο 1.1, λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη χρήση των αγροτεμαχίων.

1.4. Για τα αγροτεμάχια που έχουν ήδη μετατραπεί ή είναι στο στάδιο της μετατροπής προς τη βιολογική γεωργία, και στα οποία γίνονται επεμβάσεις με προϊόν που δεν εμφανίζεται στο παράρτημα II, το κράτος μέλος μπορεί να μειώσει την περίοδο μετατροπής κάτω από τη διάρκεια που έχει καθοριστεί στο σημείο 1.1, στις ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

α) αγροτεμάχια στα οποία έγιναν επεμβάσεις με ένα εκ των προϊόντων που δεν εμφανίζονται στο παράρτημα II μέρος Β, στο πλαίσιο καταπολέμησης ασθένειας ή παρασίτου η οποία ήταν υποχρεωτική από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο έδαφος του η σε ορισμένα μέρη αυτού όσον αφορά μια παραγωγή από συγκεκριμένη καλλιέργεια.

β) αγροτεμάχια στα οποία έγιναν επεμβάσεις με προϊόν που δεν εμφανίζεται στο παράρτημα II μέρος Α ή Β, στο πλαίσιο επιστημονικών δοκιμών εγκεκριμένων από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους.

Η διάρκεια της περιόδου μετατροπής καθορίζεται συνεπώς τηρώντας όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

- η αποδόμηση του εν λόγω φυτοφαρμάκου πρέπει να διασφαλίζει, στο τέλος της περιόδου μετατροπής, ασήμαντο επίπεδο υπολειμμάτων στο έδαφος, και, εάν πρόκειται για πολυετή καλλιέργεια, στο φυτό,

- η συγκομιδή που έπεται της επεμβάσεως δεν μπορεί να πουληθεί με αναφορά στον τρόπο βιολογικής παραγωγής.

- το εν λόγω κράτος μέλος πρέπει να ενημερώσει τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή για την απόφαση του όσον αφορά την υποχρέωση επεμβάσεων.

2.1. Η ευφορία και η βιολογική δραστηριότητα του εδάφους πρέπει να διατηρούνται ή να αυξάνονται στις κατάλληλες περιπτώσεις:

α) με την καλλιέργεια ψυχανθών, με χλωρά λίπανση ή με την καλλιέργεια βαθύρριζων φυτών στο πλαίσιο κατάλληλου πολυετούς προγράμματος αμειψισποράς.

β) με την ενσωμάτωση στο έδαφος κοπριάς από βιολογική παραγωγή ζωικού κεφαλαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις και με τους περιορισμούς του μέρους Β σημείο 7.1 του παρόντος παραρτήματος.

γ) με την ενσωμάτωση στο έδαφος άλλων οργανικών, αποσυντεθειμένων ή μη ουσιών που παράγονται σε εκμεταλλεύσεις συμμορφούμενες προς τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

2.2. Τα άλλα οργανικά ή ανόργανα λιπάσματα που αναφέρονται στο παράρτημα II μπορούν να χρησιμοποιούνται κατ' εξαίρεση ως συμπλήρωμα, στο βαθμό που:

- οι μέθοδοι που καθορίζονται στα στοιχεία α), β) και γ) του προηγούμενου σημείου δεν επαρκούν για να καλύψουν τις θρεπτικές ανάγκες των φυτών της αμειψισποράς ή την κατεργασία του εδάφους

- όσον αφορά τα προϊόντα του παραρτήματος II που αναφέρονται στην κόπρη ή/και περιπτώματα των ζώων: τα προϊόντα αυτά μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο στο βαθμό που, σε συνδυασμό με τη ζωική κοπριά που αναφέρεται στο ανωτέρω σημείο 2.1 στοιχείο β), τηρούνται οι περιορισμοί που αναφέρονται στο σημείο Β τμήμα 7.1 του παρόντος παραρτήματος.

2.3. Για την ενεργοποίηση των οργανικών λιπασμάτων μπορούν να χρησιμοποιούνται κατάλληλα παρασκευάσματα με βάση φυτά ή παρασκευάσματα με βάση μικροοργανισμούς μη γενετικώς τροποποιημένους κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 12. Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου και του σημείου 2.1, δύνανται να χρησιμοποιούνται επίσης τα καλούμενα "βιοδυναμικά παρασκευάσματα" με βάση άλευρα

πετρωμάτων, κόπρη αγροκτήματος ή φυτικά λιπάσματα.

2.4. Μπορούν να χρησιμοποιούνται κατάλληλα παρασκευάσματα μικροοργανισμών μη γενετικώς τροποποιημένων κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 12 και τα οποία επιτρέπονται στη γενική γεωργία στο σχετικό κράτος μέλος, για τη βελτίωση της γενικής κατάστασης του εδάφους ή για τη διατήρηση των θρεπτικών ουσιών στο έδαφος ή στα φυτά, όταν η ανάγκη για τέτοια χρήση έχει αναγνωρισθεί από τον οργανισμό ή από την ελέγχουσα αρχή.

2.5. Η καταπολέμηση των παρασίτων, των ασθενειών και των ζιζανίων πραγματοποιείται με την εφαρμογή των ακόλουθων μέτρων:

- επιλογή των κατάλληλων ειδών και ποικιλιών,

- κατάλληλο πρόγραμμα αμειψισποράς,

- μηχανικές μέθοδοι καλλιέργειας,

- προστασία των φυσικών εχθρών των παρασίτων με τη λήψη κατάλληλων μέτρων (π.χ. φράκτες από φυτά, φωλιές, διασπορά εχθρών),

- καταστροφή των ζιζανίων με φωτιά,

Τα προϊόντα του παραρτήματος II μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνον σε περιπτώσεις που η καλλιέργεια κινδυνεύει άμεσα.

3. Η συλλογή εδωδίων φυτών και τμημάτων φυτών που φύονται σε φυσικές περιοχές, δάση και γεωργικές εκτάσεις, θεωρείται ως μια βιολογική μέθοδος παραγωγής υπό τον όρο ότι:

- στις εν λόγω εκτάσεις δεν έχουν χρησιμοποιηθεί άλλα προϊόντα εκτός εκείνων που αναφέρονται στο παράρτημα II, κατά τη διάρκεια περιόδου τριών ετών πριν από τη συλλογή,

- η συλλογή δεν επηρεάζει τη σταθερότητα του φυσικού περιβάλλοντος και τη διατήρηση των ειδών στην περιοχή συλλογής.

4. Για την παραγωγή μανιταριών μπορούν να χρησιμοποιηθούν υποστρώματα, τα οποία συνίστανται μόνον από τα ακόλουθα συστατικά:

5.1. Κοπριά αγροκτήματος και περιπτώματα ζώων (συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων που αναφέρονται στις περιπτώσεις 1 έως 4 του παραρτήματος II, τμήμα Α του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91).

α. που προέρχονται είτε από εκμεταλλεύσεις που εφαρμόζουν βιολογική μέθοδο παραγωγής,

β. η πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα II, τμήμα Α, πρώτο έως τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91, μόνο μέχρι ανώτατο όριο 25%. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται επί του βάρους όλων των συστατικών του υποστρώματος (εκτός από το υλικό κάλυψης και την προσθήκη ύδατος) πριν από το λίπασμα} και μόνον εφόσον το προϊόν που αναφέρεται στο σημείο 5.1. α) δεν είναι διαθέσιμο.

5.2. Προϊόντα γεωργικής προέλευσης, διαφορετικά από αυτά που αναφέρονται στο σημείο 5.1. (π.Χ. άχυρο), τα οποία προέρχονται από εκμεταλλεύσεις που εφαρμόζουν βιολογική μέθοδο παραγωγής.

5.3. τύρφη μη χημικώς επεξεργασμένη

5.4. ξύλο το οποίο δεν έχει υποστεί χημική επεξεργασία μετά την κοπή.

5.5. ανόργανα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα 11, τμήμα Α του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91, νερό και Χώμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Α. ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΑ ΕΔΑΦΟΥΣ*

Γενικοί όροι για όλα τα προϊόντα:

- Χρήση μόνον σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος Ι,
- Χρήση μόνον σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας της σχετικής με την κυκλοφορία και τη χρήση των σχετικών προϊόντων που εφαρμόζονται στη γενική γεωργία στο κράτος μέλος στο οποίο χρησιμοποιείται το προϊόν.

Όνομα	Περιγραφή, απαιτήσεις όσον αφορά τη σύνθεση, συνθήκες χρήσεως
Σύνθετα προϊόντα ή προϊόντα που περιέχουν αποκλειστικά υλικά που περιλαμβάνονται στον κάτωθι κατάλογο:	
• Κοπριά αγροτικών ζώων	- Προϊόν που συνίσταται από μείγμα περιττωμάτων ζώων και φυτικής ύλης (στρωμένη ζώων). - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή. - Ένδειξη ζωικών ειδών. - Προέλευση αποκλειστικά από εκταπική εκτροφή κατά την έννοια του άρθρου 6 παρ. 4 του Καν. (ΕΟΚ) 2328/91 του Συμβουλίου ²⁶ , όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 3669/93 ²⁷ .
• Αποξηραμένη κοπριά και αφυδατωμένη κοπριά πουλερικών	- Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή. - Ένδειξη ζωικών ειδών. - Προέλευση αποκλειστικά από εκταπική εκτροφή κατά την έννοια του άρθρου 6 παρ. 4 του Καν. (ΕΟΚ) 2328/91
• Κομποστοποιημένα ζωικά περιττώματα, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποιημένης κοπριάς πουλερικών καθώς και της κομποστοποιημένης κοπριάς αγροτικών ζώων.	- Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή. - Ένδειξη ζωικών ειδών. - Η προέλευση από βιομηχανοποιημένη εκτροφή απαγορεύεται.

<ul style="list-style-type: none"> • Υγρά απεκκρίσματα ζώων (υγρή κοπριά, ούρα...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση μετά από ελεγχόμενη ζύμωση ή/και κατάλληλη αραίωση. - Ανάγκη που αναγνωρίζει Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή. - Ένδειξη ζωικών ειδών. - Η προέλευση από εντατικοποιημένη εκτροφή απαγορεύεται.
<ul style="list-style-type: none"> • Οικιακά απορρίμματα που έχουν υποστεί λιπασματοποίηση ή ζύμωση 	<ul style="list-style-type: none"> - Προϊόν που παράγεται από διαχωριζόμενα οικιακά απορρίμματα, τα οποία έχουν υποστεί λιπασματοποίηση ή αναεροβική ζύμωση για παραγωγή βιοαερίου. - Οικιακά απορρίμματα μόνο φυτικής και ζωικής προέλευσης. - Μόνο όταν παράγονται σε ένα κλειστό και ελεγχόμενο σύστημα συλλογής το οποίο είναι αποδεκτό από το κράτος μέλος.
	<ul style="list-style-type: none"> - Μέγιστη συγκέντρωση σε mg/kg ξηράς ουσίας: Κάδμιο 0,7 / Χαλκός 70 / Νικέλιο 25 / Μόλυβδος 45 / Ψευδάργυρος 200 / Υδράργυρος 0,4 / Χρώμιο (συνολικά) 70 / Χρώμιο (VI) 0* (* όριο προσδιορισμού). - Ανάγκη που αναγνωρίζεται από τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου - Μόνο κατά τη διάρκεια μιας περιόδου που λήγει στις 31 Μαρτίου 2006
<ul style="list-style-type: none"> • Τύρφη 	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση που περιορίζεται στην φυτοκομία (κηπευτικά, ανθοκομία, δενδροκομία, φυτώρια).
<ul style="list-style-type: none"> • Αργίλοι (περλίτης, βερμικουλίτης κ.λπ.) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Υπολείμματα μανιταροκαλλιέργειας. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η αρχική σύνθεση του υποστρώματος πρέπει να περιορίζεται σε προϊόντα του παρόντος καταλόγου.
<ul style="list-style-type: none"> • Περιττώματα σκωλήκων (κομπόστα γαιοσκωλήκων) και εντόμων. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
<ul style="list-style-type: none"> • Γκουανό 	
<ul style="list-style-type: none"> • Μείγματα φυτικών υλών που έχουν υποστεί λιπασματοποίηση ή ζύμωση. 	<ul style="list-style-type: none"> - Προϊόν που λαμβάνεται από μείγματα φυτικών υλών, τα οποία έχουν υποστεί λιπασματοποίηση ή αναεροβική ζύμωση για παραγωγή βιοαερίου. - Ανάγκη που αναγνωρίζεται από τον Οργανισμό ή την αρχή ελέγχου.

*Στην έκδοση του Καν. 1073-2000 στην Ελληνική γλώσσα αναφέρεται εκ παραδρομής ο τίτλος του μέρους Α ως εξής "ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΙΠΑΝΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ".

<ul style="list-style-type: none"> • Προϊόντα και παραπροϊόντα ζωικής προέλευσης που αναφέρονται κατωτέρω: <ul style="list-style-type: none"> - αιματάλευρο (ξηρό αίμα) - άλευρο οπλών - άλευρο κεράτων - οστεάλευρο ή αποζελατινοποιημένο οστεάλευρο. - ιχθυάλευρο - κρεατάλευρο - άλευρο από φτερά, τρίχες και ξύσματα δέρματος. - υπολείμματα από μαλλί, τρίχες και γούνα ζώων. - γαλακτοκομικά προϊόντα. 	<p>- Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.</p> <p>- Μέγιστη συγκέντρωση σε mg/kg ξηράς ουσίας χρωμίου (VI): 0* (*όριο ανίχνευσης).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Προϊόντα και υποπροϊόντα φυτικής προέλευσης για λιπάσματα (π.χ. άλευρο πλακούντα ελαιούχων σπόρων, φλοιό του κακάο, φύτρα βύνης.....). 	
<ul style="list-style-type: none"> • Φύκια και προϊόντα φυκών. 	<p>- Εφόσον λαμβάνονται απευθείας από :</p> <ol style="list-style-type: none"> i) Φυσική επεξεργασία, συμπεριλαμβανομένης της αφυδάτωσης, της ψύξης και της άλεσης. ii) Εκχύλιση με νερό ή με όξινα ή/και αλκαλικά διαλύματα. iii) Ζύμωση. <p>- Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός ή η ελέγχουσα αρχή.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Πριονίδια ξύλου και θρύμματα ξύλου 	<p>- Από ξύλο που δεν έχει υποστεί χημική επεξεργασία μετά την υλοτόμηση</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Κομποστοποιημένοι φλοιοί δένδρων. 	<ul style="list-style-type: none"> - Από ξύλο που δεν έχει υποστεί χημική επεξεργασία μετά την υλοτόμηση
<ul style="list-style-type: none"> • Τέφρα ξύλου. 	<ul style="list-style-type: none"> - Από ξύλο που δεν έχει υποστεί χημική επεξεργασία μετά την υλοτόμηση
<ul style="list-style-type: none"> • Μαλακά φυσικά φωσφορικά ορυκτά αλεσμένα. 	<ul style="list-style-type: none"> - Προϊόν που καθορίζεται στην οδηγία 76/116/ΕΟΚ του Συμβουλίου²⁸ όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 89/284/ΕΟΚ²⁹ - Περιεκτικότητα σε κάδμιο κατώτερη ή ίση προς 90 mg/ Kg P₂O₅.
<ul style="list-style-type: none"> • Φωσφορικό αργίλιο-ασβέστιο. 	<ul style="list-style-type: none"> - Προϊόν που καθορίζεται στην οδηγία 76/116/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 89/284/ΕΟΚ. - Περιεκτικότητα σε κάδμιο κατώτερη ή ίση προς 90 mg/Kg P₂O₅. - Χρήση περιορισμένη στα αλκαλικά εδάφη (PH > 7,5).
<ul style="list-style-type: none"> • Σκωρίες αποφωσφατώσεως. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
<ul style="list-style-type: none"> • Ακατέργαστα ορυκτά Καλίου π.χ. καϊνίτης, σουλβινίτης, κ.λ.π. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
<ul style="list-style-type: none"> • Θεικό κάλιο το οποίο περιέχει ενδεχομένως άλας 	<ul style="list-style-type: none"> - Προϊόν που παράγεται από ακατέργαστο καλιούχο άλας με φυσική διαδικασία εκχύλισης και που είναι δυνατό να περιέχει και άλατα μαγνησίου. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
<ul style="list-style-type: none"> • Βινάσση και εκχυλισματα βινάσσης. 	<ul style="list-style-type: none"> - Εξαιρούνται οι αμμωνιακές βινάσσεις.
<ul style="list-style-type: none"> • Ανθρακικό ασβέστιο, και μαγνήσιο φυσικής προέλευσης π.χ. κιμωλία, μάργα, αλεσμένος ασβεστόλιθος, βελτιωτικό της Βρετάνης, φωσφορικό ασβέστιο. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Θεικό μαγνήσιο π.χ. κιζερίτης 	<ul style="list-style-type: none"> - Αποκλειστικά φυσικής προέλευσης. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
<ul style="list-style-type: none"> • Διάλυμα Χλωριούχου ασβεστίου. 	<ul style="list-style-type: none"> - Διαφυλλικός ψεκασμός μηλιάς, αφού αποδειχθεί η έλλειψη ασβεστίου. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
<ul style="list-style-type: none"> • Θεικό ασβέστιο (γύψος) 	<ul style="list-style-type: none"> - Προϊόν που καθορίζεται στην οδηγία 76/116/ΕΟΚ όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 89/284/ΕΟΚ. - Αποκλειστικά φυσικής προέλευσης.
<ul style="list-style-type: none"> • Βιομηχανική άσβεστος από παραγωγή ζάχαρης. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη που αναγνωρίζεται από τον Οργανισμό ή την αρχή ελέγχου.
<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχειακό θείο 	<ul style="list-style-type: none"> - Προϊόν που καθορίζεται στην οδηγία 76/116/ΕΟΚ όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 89/284/ΕΟΚ. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
<ul style="list-style-type: none"> • Ιχνοστοιχεία. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ιχνοστοιχεία που αναφέρονται στην οδηγία 89/530/ΕΟΚ³⁰. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
<ul style="list-style-type: none"> • Χλωριούχο νάτριο. 	<ul style="list-style-type: none"> - Αποκλειστικά από ορυκτά άλατα. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
<ul style="list-style-type: none"> • Σκόνη πετρωμάτων. 	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 8 ΚΑΙ 9

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ελάχιστες απαιτήσεις ελέγχου

Οι απαιτήσεις ελέγχου του παρόντος παραρτήματος ισχύουν με την επιφύλαξη των μέτρων που θεσπίζουν τα κράτη μέλη, τα οποία είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της ιχνηλασιμότητας των προϊόντων, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 12 στοιχεία α) και γ), σε όλο το μήκος της αλυσίδας παραγωγής και που εξασφαλίζουν ότι τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

2. Εφαρμογή

Οι επιχειρηματίες που ασκούν ήδη δραστηριότητα κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2491/2001 υπόκεινται και στις διατάξεις που αναφέρονται στο σημείο 3 και στις διατάξεις του αρχικού ελέγχου που προβλέπεται στα μέρη Α, Β, Γ, Δ και Ε των ειδικών διατάξεων του παρόντος παραρτήματος.

3. Αρχικός έλεγχος

Κατά την έναρξη εφαρμογής του καθεστώτος ελέγχου, ο υπεύθυνος επιχειρηματίας πρέπει να προβεί:

- σε πλήρη περιγραφή της μονάδας ή/και των χώρων ή/και της δραστηριότητας
  - στον καθορισμό όλων των συγκεκριμένων μέτρων που πρέπει να ληφθούν στο επίπεδο της μονάδας ή/και των Χώρων ή/και της δραστηριότητας, για να διασφαλιστεί η τήρηση του παρόντος κανονισμού, και ιδίως των απαιτήσεων του παρόντος παραρτήματος.
- Η περιγραφή και τα συγκεκριμένα μέτρα πρέπει να λαμβάνονται σε δήλωση που υπογράφει ο υπεύθυνος επιχειρηματίας. Επιπλέον, η εν λόγω δήλωση πρέπει να περιλαμβάνει δέσμευση του επιχειρηματία:
- να εκτελεί τις εργασίες σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6, 6α και, κατά περίπτωση, το άρθρο 11, ή/και με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2003.

- να δέχεται, σε περίπτωση παράβασης τους ή παρατυπιών, την επιβολή των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 9 και, κατά περίπτωση στο άρθρο 10 παράγραφος 3 και

- να δέχεται να ενημερώνει εγγράφως τους αγοραστές του προϊόντος, ώστε να εξασφαλίζεται ότι αφαιρούνται από την εν λόγω παραγωγή οι ενδείξεις που αναφέρονται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής.

Η δήλωση αυτή πρέπει να επαληθεύεται από τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου, η οποία συντάσσει έκθεση που προσδιορίζει τις πιθανές ελλείψεις και παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος κανονισμού. Ο επιχειρηματίας πρέπει να προσυπογράψει την εν λόγω έκθεση και να λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

4. Γνωστοποιήσεις

Ο υπεύθυνος επιχειρηματίας πρέπει να γνωστοποιεί έγκαιρα στον οργανισμό ή στην αρχή ελέγχου οποιαδήποτε αλλαγή στην περιγραφή ή στα συγκεκριμένα μέτρα που αναφέρονται στο σημείο 3 και στις διατάξεις του αρχικού ελέγχου που προβλέπονται στα τμήματα Α, Β, Γ, Δ και Ε των ειδικών διατάξεων του παρόντος παραρτήματος.

5. Επισκέψεις ελέγχου

Ο Οργανισμός ή η αρχή ελέγχου πρέπει να πραγματοποιεί τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, πλήρη έλεγχο των μονάδων παραγωγής / παρασκευής ή άλλων χώρων. Ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου μπορεί να διενεργεί δειγματοληψίες για την ανίχνευση προϊόντων απαγορευμένων από τον παρόντα κανονισμό ή για τον έλεγχο της χρήσης τεχνικών παραγωγής που δεν συμβιβάζονται με τον παρόντα κανονισμό. Μπορούν επίσης να λαμβάνονται δείγματα και να διενεργούνται αναλύσεις για την ανίχνευση πιθανής ρύπανσης από απαγορευμένα προϊόντα. Οι αναλύσεις αυτές όμως είναι υποχρεωτικές, όταν υπάρχουν υπόνοιες για χρησιμοποίηση απαγορευμένων προϊόντων. Μετά από κάθε επίσκεψη συντάσσεται έκθεση ελέγχου που συνηγορείται από τον υπεύθυνο της ελεγχθείσας μονάδας ή τον αντιπρόσωπο του.

Επιπλέον, ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου πραγματοποιεί σε τυχαία βάση επισκέψεις ελέγχου, αιφνιδιαστικές ή μη. Οι επισκέψεις καλύπτουν ιδίως τις εκμεταλλεύσεις ή τις

καταστάσεις, όπου ενδέχεται να υπάρχει συγκεκριμένος κίνδυνος ή ανταλλαγή προϊόντων της βιολογικής παραγωγής με άλλα προϊόντα.

6. Λογιστικά βιβλία

Στη μονάδα ή στις εγκαταστάσεις πρέπει να τηρούνται βιβλία αποθήκης και χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί, για να δίνεται η δυνατότητα στον επιχειρηματία και στον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου να εντοπίζουν:

- τον προμηθευτή και, όταν διαφέρει, τον πωλητή ή τον εξαγωγέα των προϊόντων,

- τη φύση και τις ποσότητες των γεωργικών προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1 και τα οποία έχει παραλάβει η μονάδα και, όλων των πρώτων υλών που αγοράστηκαν, καθώς και τη χρήση τους, και, ενδεχομένως, τη σύνθεση των σύνθετων ζωοτροφών.

- τη φύση, τις ποσότητες και τους παραλήπτες και, αν διαφέρουν, τους αγοραστές των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1 και τα οποία παραδόθηκαν από τη μονάδα ή από τις εγκαταστάσεις ή τις αποθήκες του πρώτου παραλήπτη,

- κάθε άλλη πληροφορία, η οποία απαιτείται από τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου για την ορθή διενέργεια του ελέγχου.

Τα στοιχεία των λογαριασμών πρέπει να τεκμηριώνονται με τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα.

Οι λογαριασμοί πρέπει να αποδεικνύουν την ισορροπία μεταξύ των εισροών και των εκροών.

7. Συσσκευασία και μεταφορά των προϊόντων σε άλλες μονάδες παραγωγής / παρασκευής ή εγκαταστάσεις

Οι επιχειρηματίες εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1 μεταφέρονται σε άλλες μονάδες, συμπεριλαμβανομένων των μονάδων χονδρικής και λιανικής πώλησης, μόνο σε κατάλληλες συσκευασίες, περιέκτες ή οχήματα, τα οποία έχουν κλειστεί με τρόπο που αποκλείει την αντικατάσταση του περιεχομένου τους χωρίς αλλοίωση ή βλάβη της σφραγίδας και τα οποία φέρουν επισήμανση στην οποία αναγράφονται, εκτός από τις άλλες ενδείξεις που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία:

α) το όνομα και η διεύθυνση του επιχειρηματία και, εάν διαφέρει, του ιδιοκτήτη ή του πωλητή του προϊόντος

β) η ονομασία του προϊόντος ή, στην περίπτωση σύνθετων ζωοτροφών, η περιγραφή τους, που περιλαμβάνει αναφορά στη μέθοδο βιολογικής παραγωγής σύμφωνα, ανάλογα με την περίπτωση, με το

άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού ή με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2003.

γ) το όνομα ή/και ο κωδικός αριθμός του οργανισμού ή της αρχής ελέγχου, στον οποίο υπόκειται ο επιχειρηματίας και

δ) ενδεχομένως, το σήμα αναγνώρισης της παρτίδας, σύμφωνα με σύστημα σήμανσης που είτε έχει εγκριθεί σε εθνικό επίπεδο είτε έχει συμφωνηθεί με τον οργανισμό ή τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου και που επιτρέπει τη συσχέτιση της παρτίδας με τα λογιστικά βιβλία που αναφέρονται στο σημείο 6.

Οι πληροφορίες των στοιχείων α), β), γ) και δ) μπορούν επίσης να περιλαμβάνονται σε συνοδευτικό έγγραφο, εάν το έγγραφο αυτό μπορεί αναμφισβήτητα να συνδεθεί με τη συσκευασία, τον περιέκτη ή το όχημα του προϊόντος. Το εν λόγω συνοδευτικό έγγραφο περιλαμβάνει πληροφορίες για τον προμηθευτή ή/και τον μεταφορέα.

Εντούτοις, οι συσκευασίες, οι περιέκτες ή τα οχήματα δεν απαιτείται να είναι κλειστά εφόσον:

- η μεταφορά πραγματοποιείται κατευθείαν μεταξύ ενός παραγωγού και ενός άλλου επιχειρηματία, οι οποίοι υπόκεινται και οι δύο στο σύστημα ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 9 και

- τα προϊόντα συνοδεύονται από έγγραφο στο οποίο εμφανίζονται τα στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο και

- ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου τόσο του αποστολέα όσο και του παραλήπτη έχουν ενημερωθεί για τη μεταφορά και έχουν συμφωνήσει. Η συμφωνία αυτή μπορεί να αφορά μία ή περισσότερες μεταφορές.

8. Αποθήκευση των προϊόντων

Για την αποθήκευση των προϊόντων, η διαχείριση των χώρων πρέπει να γίνεται με τρόπο που να εξασφαλίζει την αναγνώριση των παρτίδων και να αποκλείει την ανάμειξη ή την ρύπανση με προϊόντα ή/και ουσίες που δεν είναι σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

9. Προϊόντα για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι δεν πληρούν τις απαιτήσεις του κανονισμού

Εάν ένας επιχειρηματίας θεωρεί ή υποπτεύεται ότι ένα προϊόν που έχει παράγει, παρασκευάσει, εισαγάγει ή παραλάβει από άλλον επιχειρηματία δεν συμμορφώνεται προς τον παρόντα κανονισμό, κινεί τις διαδικασίες είτε για να αφαιρέσει από το εν λόγω προϊόν κάθε αναφορά στη βιολογική μέθοδο παραγωγής είτε για να διαχωρίσει

και να εντοπίσει το προϊόν. Μπορεί να το μεταποιήσει ή να το συσκευάσει ή να το διαθέσει στην αγορά, μόνον αφού διαλυθούν οι αμφιβολίες εκτός εάν το προϊόν διατεθεί στην αγορά χωρίς ένδειξη που αναφέρεται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής. Σε περίπτωση αμφιβολίας, ο επιχειρηματίας ενημερώνει αμέσως τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου. Ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου μπορεί να απαιτήσει να μην διατεθεί το προϊόν στην αγορά με ενδείξεις που αναφέρονται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής, έως ότου βεβαιωθεί, βάσει των πληροφοριών που λαμβάνει από τον επιχειρηματία ή από άλλες πηγές, ότι οι αμφιβολίες έχουν διαλυθεί. Εάν ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου έχει τη βάσιμη υπόνοια ότι ένας επιχειρηματίας προτίθεται να διαθέσει στην αγορά προϊόν που δε συμμορφώνεται προς τον παρόντα κανονισμό, αλλά που φέρει αναφορά στη βιολογική μέθοδο παραγωγής, ο εν λόγω οργανισμός ή η αρχή ελέγχου μπορεί να απαιτήσει να μην εμπορευθεί προσωρινά ο επιχειρηματίας το προϊόν με την αναφορά αυτή. Η απόφαση αυτή συμπληρώνεται από την υποχρέωση αφαίρεσης από το προϊόν αυτό κάθε αναφοράς στη βιολογική μέθοδο παραγωγής, εάν ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου είναι βέβαιος ότι το προϊόν δεν πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού. Εντούτοις, εάν η υπόνοια δεν επιβεβαιωθεί, η ανωτέρω απόφαση ακυρώνεται με την παρέλευση συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος από τη λήψη της. Ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου ορίζει το διάστημα αυτό. Ο επιχειρηματίας οφείλει να συνεργάζεται πλήρως με τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου για τη διάλυση της υπόνοιας.

10. Πρόσβαση στις εγκαταστάσεις

Επί τω τέλει της επιθεώρησης, ο επιχειρηματίας παρέχει στον οργανισμό ή στην αρχή ελέγχου δυνατότητα πρόσβασης σε όλα τα μέρη της μονάδας και σε όλους τους χώρους, καθώς και στα λογιστικά βιβλία και στα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα. Παρέχει στον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου οποιαδήποτε πληροφορία κριθεί αναγκαία για την επιθεώρηση.

Όταν ζητηθεί από τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου, ο επιχειρηματίας υποβάλλει τα αποτελέσματα των δικών του προαιρετικών προγραμμάτων ελέγχου και δειγματοληψιών. Επιπλέον, οι εισαγωγείς και οι πρώτοι παραλήπτες πρέπει να υποβάλλουν όλες τις άδειες εισαγωγής σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 6 και τα πιστοποιητικά ελέγχου για εισαγωγή από τρίτες χώρες.

11. Ανταλλαγή πληροφοριών

Όταν ο επιχειρηματίας και οι υπεργολάβοι του ελέγχονται από διαφορετικούς οργανισμούς π αρχές ελέγχου, η δήλωση που αναφέρεται στο σημείο 3 πρέπει να περιλαμβάνει τη συναίνεση του επιχειρηματία για λογαριασμό του και για λογαριασμό των υπεργολάβων του, να μπορούν οι διάφοροι οργανισμοί ή αρχές ελέγχου ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες που ελέγχουν, και να καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να υλοποιηθεί αυτή η ανταλλαγή πληροφοριών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Συστατικά:

Ουσίες, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού υπό τους περιορισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 79/112/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1978 περί συγκλίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση και την παρουσίαση των τροφίμων που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή καθώς και επίσης και τη διαφήμιση τους.

2. Συστατικά γεωργικής προέλευσης:

- α) ένα και μόνο γεωργικό προϊόν και προϊόντα που προέρχονται από αυτό με κατάλληλο πλύσιμο ή και καθαρισμό ή κατάλληλη θερμική ή/και μηχανική διαδικασία ή/και με άλλες φυσικές διαδικασίες που έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της περιεκτικότητας του προϊόντος σε υγρασία.
- β) επίσης προϊόντα που προέρχονται από τα προϊόντα που αναφέρονται στο στοιχείο α) με άλλες μεθόδους που χρησιμοποιούνται στην επεξεργασία τροφίμων, εκτός εάν αυτά τα προϊόντα θεωρούνται ως πρόσθετα τροφών π αρτύματα, όπως αυτά ορίζονται στα παρακάτω σημεία 5 έως 7.

3. Συστατικά μη γεωργικής προέλευσης:

Συστατικά άλλα εκτός των συστατικών γεωργικής προέλευσης και τα οποία ανήκουν τουλάχιστον σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες: 3.1. πρόσθετα τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων και των φορέων των πρόσθετων τροφίμων, όπως αυτά ορίζονται στα παρακάτω σημεία 5 και 6. 3.2. αρτύματα, όπως αυτά ορίζονται στο παρακάτω σημείο 7. 3.3. νερό και άλας. 3.4. μικροβιολογικά παρασκευάσματα. 3.5. μέταλλα (συμπεριλαμβανομένων των ιχνοστοιχείων) και βιταμίνες.

4. Βοηθητικά μέσα επεξεργασίας:

Ουσίες, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 3 στοιχείο α) της οδηγίας 89/107/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1988 για τη σύγκλιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα πρόσθετα που μπορούν να

χρησιμοποιούνται στα τρόφιμα τα οποία προορίζονται για ανθρώπινη διατροφή.

5. Πρόσθετα τροφίμων:

Ουσίες, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 89/107/ΕΟΚ και καλύπτονται από την εν λόγω οδηγία ή από λεπτομερή οδηγία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/107/ΕΟΚ.

6. Φορείς, συμπεριλαμβανομένων και των διαλυτών των φορέων:

Πρόσθετα τροφίμων που χρησιμοποιούνται για να διαλύσουν, να αραιώσουν, να δασκορπίσουν ή να τροποποιήσουν με οποιοδήποτε άλλο φυσικό τρόπο ένα πρόσθετο τροφίμων χωρίς να αλλοιώσουν την τεχνολογική του λειτουργία προκειμένου να διευκολύνουν τη χρησιμοποίησή του, την εφαρμογή του ή τη χρήση του.

7. Αρτύματα:

Ουσίες και προϊόντα όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 της οδηγίας 88/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 1988 για τη σύγκλιση των νομοθεσιών των κρατών μελών στον τομέα των αρτυμάτων που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα τρόφιμα και των βασικών υλικών τα οποία παρασκευάζονται και καλύπτονται από την εν λόγω οδηγία.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Τα τμήματα Α, Β και Γ καλύπτουν τα συστατικά και τα βοηθητικά μέσα επεξεργασίας τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην παρασκευή ειδών διατροφής, και τα οποία αποτελούνται βασικά από ένα ή περισσότερα συστατικά φυτικής προέλευσης που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού, με εξαίρεση τους οίνους.

Έως ότου θεσπισθούν οι κανόνες των τμημάτων Α και Β του παρόντος παραρτήματος και προκειμένου να καλυφθεί συγκεκριμένα η παρασκευή τροφίμων τα οποία αποτελούνται από ένα ή περισσότερα κτηνοτροφικά προϊόντα, εφαρμόζονται οι εθνικοί κανόνες.

Με την επιφύλαξη της αναφοράς σε οποιοδήποτε συστατικό των μερών Α και Γ ή σε οποιοδήποτε βοηθητικό μέσο για την επεξεργασία που αναφέρεται στο μέρος Β,

κάθε πρακτική επεξεργασίας, όπως για παράδειγμα ο καπνισμός, πραγματοποιείται και οποιοδήποτε συστατικό ή τέτοιο βοηθητικό μέσο χρησιμοποιείται μόνο σύμφωνα με τη σχετική κοινοτική νομοθεσία ή/και εθνική νομοθεσία η οποία δεν αντίκειται στη Συνθήκη, και, εάν δεν υπάρχει, σύμφωνα με τις αρχές της ορθής πρακτικής για την παρασκευή των τροφίμων. Ειδικότερα, τα πρόσθετα μπορούν να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις προβλέψεις κάθε γενικής οδηγίας, όπως

αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/107/ΕΟΚ. Τα αρτύματα χρησιμοποιούνται με βάση τις προβλέψεις της οδηγίας 88/388/ΕΟΚ και οι διαλύτες εκχύλισης σύμφωνα με τις προβλέψεις της οδηγίας 88/344/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1988 για τη σύγκλιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τους διαλύτες εκχύλισης οι οποίοι χρησιμοποιούνται στην παρασκευή των τροφίμων και των συστατικών τους.

ΠΑΡΑΣΙΤΟΚΤΟΝΑ

1. Φυτοπροστατευτικά προϊόντα

Γενικοί όροι που ισχύουν για όλα τα προϊόντα τα οποία συνίστανται από, ή περιλαμβάνουν τις ακόλουθες δραστικές ουσίες:

- χρήση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος I
- μόνο σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας, για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα η οποία ισχύει στο κράτος μέλος στο οποίο χρησιμοποιείται το προϊόν (εφόσον υπάρχει (*))

L Ουσίες φυτικής ή ζωικής προέλευσης.

Όνομασία	Περιγραφή, απαιτήσεις όσον αφορά τη σύνθεση, συνθήκες χρήσεως.
<ul style="list-style-type: none"> • Αζαδιραχτίνη που λαμβάνεται από την <i>Azadirachta indica</i> (δένδρο Neem) 	<ul style="list-style-type: none"> - Εντομοκτόνο. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
<ul style="list-style-type: none"> • (*) Κερί μελισσών 	<ul style="list-style-type: none"> - Μετά από το κλάδεμα.
<ul style="list-style-type: none"> • Ζελατίνη 	<ul style="list-style-type: none"> - Εντομοκτόνο.
<ul style="list-style-type: none"> • (*) Υδρολυόμενες πρωτεΐνες 	<ul style="list-style-type: none"> - Προσελκυστικό. - Μόνο σε εγκεκριμένες εφαρμογές σε συνδυασμό με άλλα κατάλληλα προϊόντα που περιλαμβάνονται στο μέρος Β του παρόντος παραρτήματος II.
<ul style="list-style-type: none"> • Λεκιθίνη 	<ul style="list-style-type: none"> - Μυκητοκτόνο.
<ul style="list-style-type: none"> • Εκχύλισμα (υδατικό διάλυμα) από <i>Nicotiana tabacum</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Εντομοκτόνο. - Μόνο κατά των αφίδων σε υποτροπικά σπυροφόρα δένδρα (όπως πορτοκαλιές, λεμονιές) και σε τροπικές καλλιέργειες (όπως μπανάνες) χρήση μόνο στην αρχή της βλαστικής περιόδου. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή. - Επιτρέπεται να χρησιμοποιείται μόνο έως τις 31 Μαρτίου 2002
<ul style="list-style-type: none"> • Φυτικά έλαια (π.χ. έλαιο μέντας ή δυόσμου, έλαιο πεύκου, έλαιο καρύου του κυμινωειδούς) 	<ul style="list-style-type: none"> - Εντομοκτόνα, ακαρεοκτόνο μυκητοκτόνο και ανασταλτικός παράγοντας βλάστησης.

<ul style="list-style-type: none"> Παρασκευάσματα με βάση πυρεθρίνες που εξαγονται από το <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Εντομοκτόνο. - Ανάγκη που αναγνωρίζεται από τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου.
<ul style="list-style-type: none"> Κάσσια που λαμβάνονται από το <i>Quassia amara</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Εντομοκτόνο, απωθητικός παράγοντας (εντομοαπωθητικό).
<ul style="list-style-type: none"> Ροτενόνη που λαμβάνεται από <i>Derris Spp</i>, και <i>Lonchocarpus spp</i> και <i>Cube et Terphrosia spp</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - Εντομοκτόνο. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή
<p>(*) Σε ορισμένα κράτη μέλη τα προϊόντα που σημειώνονται με αστερίσκο δεν θεωρούνται ως φυτοπροστατευτικά προϊόντα, και δεν υπόκεινται στις διατάξεις της νομοθεσίας η οποία διέπει τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα</p>	

II. Μικροοργανισμοί που χρησιμοποιούνται για τον βιολογικό έλεγχο των επιβλαβών οργανισμών

Όνομασία	Περιγραφή, απαιτήσεις όσον αφορά τη σύνθεση, συνθήκες χρήσεως.
<ul style="list-style-type: none"> Μικροοργανισμοί (βακτήρια, ιοί και μύκητες). Π.χ. <i>Bacillus thuringensis</i>, <i>Granulosis virus</i>, κ.λ.π. 	<ul style="list-style-type: none"> - Μόνο προϊόντα που δεν είναι γενετικά τροποποιημένα κατά την έννοια της οδηγίας 90/220ΕΟΚ του Συμβουλίου³¹

III. Ουσίες που πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε παγίδες ή/και σε εξατμιστήρες

Γενικοί όροι:

- με τις παγίδες ή/και τους εξατμιστήρες πρέπει να αποφεύγεται η διάχυση των ουσιών στο περιβάλλον, καθώς επίσης και η επαφή των ουσιών με τα καλλιεργούμενα φυτά.
- οι παγίδες πρέπει να συλλέγονται μετά από τη χρήση τους, να απομακρύνονται και να καταστρέφονται με ασφαλή τρόπο.

Όνομασία	Περιγραφή, απαιτήσεις όσον αφορά τη σύνθεση, συνθήκες χρήσεως.
<ul style="list-style-type: none"> (*) Οξίνο φωσφορικό αμμώνιο 	<ul style="list-style-type: none"> - Προσελκυστικό. - Μόνο σε παγίδες

<ul style="list-style-type: none"> • Μεταλδεύδη 	<ul style="list-style-type: none"> - Μαλακιοκτόνο. - Μόνο σε παγίδες οι οποίες περιέχουν κάποια απωθητική ουσία για την απομάκρυνση των ανώτερων ζωικών ειδών. - Επιτρέπεται να χρησιμοποιείται μόνο ως τις 31 Μαρτίου 2006.
<ul style="list-style-type: none"> • Φερομόνες 	<ul style="list-style-type: none"> - Προσελκυστικός παράγων' παράγων διαταραχής της σεξουαλικής συμπεριφοράς. - Μόνο σε παγίδες και σε εξατμιστήρες.
<ul style="list-style-type: none"> • Πυρεθρινοειδή (μόνο δ-μεθρίνη και λ-κυαλοθρίνη) 	<ul style="list-style-type: none"> - Εντομοκτόνο. - Μόνο σε παγίδες με προσδιορισμένους προσελκυστικούς παράγοντες. - Μόνο κατά των <i>Bacrocera olea</i> και <i>Ceratitis capitata</i> wied. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή. - Επιτρέπεται να χρησιμοποιείται μόνο έως τις 31 Μαρτίου 2002.
<p>(*) Σε ορισμένα κράτη μέλη τα προϊόντα που σημειώνονται με αστερίσκο δεν θεωρούνται ως φυτοπροστατευτικά προϊόντα και δεν υπόκεινται στις διατάξεις της νομοθεσίας η οποία διέπει τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.</p>	

IIIa. Ουσίες που πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε παγίδες ή/και σε εξατμιστήρες.

Όνομασία	Περιγραφή, απαιτήσεις ως προς τη σύνθεση, όροι χρήσης.
Τριφωσφορικός σίδηρος	Μαλακοστρακοκτόνο

IV. Λοιπές ουσίες παραδοσιακής χρήσης στο βιολογικό τρόπο γεωργικής παραγωγής.

Όνομασία	Περιγραφή, απαιτήσεις όσον αφορά τη σύνθεση, συνθήκες χρήσεως.
<ul style="list-style-type: none"> Χαλκό ς με τη μορφή υδροξειδίου του χαλκού, οξυχλωριούχου χαλκού, όξινου θειικού χαλκού (τριβασικός), οξειδίου του χαλκού*. 	<p>Μυκητοκτόνο</p> <p>Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005 εντός του ορίου των 8 χιλιόγραμμων χαλκού ανά εκτάριο και κατ' έτος κατ' ανώτατο όριο, και από την 1η Ιανουαρίου 2006 εντός του ορίου των 6 χιλιόγραμμων χαλκού ανά εκτάριο και κατ' έτος κατ' ανώτατο όριο, με την επιφύλαξη μικρότερης ποσότητας εάν αυτό προκύπτει από ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα στο κράτος μέλος στο οποίο θα χρησιμοποιηθεί το προϊόν</p> <p>Για τις πολυετείς καλλιέργειες, τα κράτη μέλη μπορούν, κατά παρέκκλιση της προηγούμενης παραγράφου, να προβλέψουν ότι τα ανώτατα επίπεδα εφαρμόζονται ως εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η συνολική ανώτατη ποσότητα που έχει χρησιμοποιηθεί από τις 23 Μαρτίου 2002 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006 δεν θα υπερβαίνει τα 38 χιλιόγραμμα χαλκού ανά εκτάριο και στη συνέχεια ότι - από την 1η Ιανουαρίου 2007, η ανώτατη ποσότητα που μπορεί να χρησιμοποιείται ετησίως ανά εκτάριο θα υπολογίζεται αφαιρώντας τις ποσότητες που έχουν πράγματι χρησιμοποιηθεί κατά τα τέσσερα προηγούμενα έτη από τη συνολική ποσότητα των 36, 34, 32 και 30 χιλιόγραμμων αντιστοίχως για τα έτη 2007, 2008, 2009 και 2010 και τα επόμενα έτη. <p>Ανάγκη αναγνωρισμένη από τον οργανισμό ή την αρχή ελέγχου</p>

*Επίσης επιτρέπεται η χρήση του βορδιγάλειου και του βουργούνδιου πολτού (Υ.Γ.Ε. Αρ. Πρ. 336905 της 10.3.1999).

• (*) Αιθυλένιο	- Για τον αποπρασινισμό των μπανανών.
• Άλατα λιπαρών οξέων με κάλιο (μαλακό σαπούνι)	- Εντομοκτόνο.

• (*) Στυπτήρια καλίου (καλινίτης)	- Για την επιβράδυνση της ωρίμανσης.
• θειϊκή άσβεστος (πολυθειούχο ασβέστιο)	- Μυκητοκτόνο, εντομοκτόνο, ακαρεοκτόνο. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο οργανισμός ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
• Παραφινέλαιο	- Εντομοκτόνο, ακαρεοκτόνο
• Ορυκτέλαια	- Εντομοκτόνο, μυκητοκτόνο. - Μόνο σε οπωροφόρα δένδρα, αμπέλια, ελαιόδεντρα και τροπικές καλλιέργειες (όπως μπανάνες). - Μόνο ως τις 31 Μαρτίου 2002. - Ανάγκη που αναγνωρίζει ο Οργανισμός Ελέγχου ή η ελέγχουσα αρχή.
• Υπερμαγγανικό κάλιο	- Μυκητοκτόνο, βακτηριοκτόνο. - Μόνο σε οπωροφόρα δένδρα, ελαιόδεντρα και αμπέλια.
• (*) Άμμος χαλαζία	- Εντομοαπωθητικό.
• Θείο	- Μυκητοκτόνο, ακαρεοκτόνο, εντομοαπωθητικό.
(*) Σε ορισμένα κράτη μέλη τα προϊόντα που σημειώνονται με αστερίσκο δεν θεωρούνται ως φυτοπροστατευτικά προϊόντα και δεν υπόκεινται στις διατάξεις της νομοθεσίας η οποία διέπει τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.	

2. Προϊόντα για τον έλεγχο των επιβλαβών οργανισμών και των ασθενειών στα κτίρια και τις εγκαταστάσεις όπου υπάρχουν ζώα:

Προϊόντα που απαριθμούνται στο τμήμα I

Τρωκτικοκτόνα.

No: 13608-1/06

Ο Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων ΔΗΩ
με βάση την έγκριση υπ' αριθμ 13608-1/06 της Διεύθυνσης Πιστοποίησης
πιστοποιεί ότι ο/η Επιχειρηματίας:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΕΑ-01-ΒΙΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ

21171000402

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ

ΠΡΟΤΥΠΟ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

συμμορφώνεται με τις προδιαγραφές του Κανονισμού (Ε.Κ.)
2092/91 και των τροποποιήσεων αυτού, περί του βιολογικού τρόπου
παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

για τα προϊόντα:

*Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο
παραγωγής 2005-2006
(ποσότητα : 2.297 κιλά)*

ΣΤΑΔΙΟ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Προϊόν βιολογικής γεωργίας

Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος

09/10/2006

Ημερομηνία Λήξης Ισχύος

31/10/2006

Υπεύθυνος για την έκδοση
Κ. Μιναζελής

Μιναζελής Κωνσταντίνος

Ημερομηνία Έκδοσης

09/10/2006

Διεύθυνση Πιστοποίησης - Τμήμα Φετικής Παραγωγής

Εκδόθηκε με βάση τα στοιχεία του τελευταίου ελέγχου και χρησιμοποιείται με αποκλειστική ευθύνη του Επιχειρηματία σύμφωνα με τους ειδικούς όρους χρήσης αυτού.

Ισχύει μόνο το πρωτότυπο.

Το παρόν αποτελεί ιδιοκτησία του Οργανισμού ΔΗΩ, στον οποίο και πρέπει να επιστραφεί σε περίπτωση ανάκλησής του.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

B

Αριστοτέλους 38, 104 53 Αθήνα
Τηλ: 210- 82.24.364 Fax: 210- 82.18.117 E-mail: info@dionet.gr

№ 0670

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΑΠΟ ΑΓΡΟ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	ΑΡΙΘΜ. ΕΝΤΟΛΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΕΛΕΓΚΤΗ
------------------------------	---------------------------------------

ΕΛΕΓΚΤΗΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΑΡΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	
ΆΛΛΟΙ ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ	

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΓΡΟΧΗΜΙΚΩΝ ή ΆΛΛΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ

ΆΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Ο ΕΛΕΓΚΤΗΣ

Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ

ΟΙ ΆΛΛΟΙ ΠΑΡΟΝΤΕΣ

Κοδ. Εντύπου: 340-2 / 02 / 30

Σελίδα 1 από 2

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΑΠΟ ΑΓΡΟ

ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ
ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ
ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ ΑΠ' ΟΠΟΥ ΕΓΙΝΕ Η ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

(Κοινότητα ή Πόλη, Τοποθεσία ή Τοπωνύμιο, έκταση, Κωδικός κτήματος, σύνορα και άλλα στοιχεία που δείχνουν τη θέση του κτήματος).

Σκαρίφημα όπου αποτυπώνονται: 1) το αγρόκτημα, 2) τα όμορα αγροκτήματα καθώς και οι καλλιέργειες και το καθεστώς αυτών (βιολογικά -συμβατικά) και 3) τα σημεία από τα οποία έγινε η δειγματοληψία.

Κωδ. Εντύπου: 3404-2 / 02 : 30-05-2004

Ο ΕΛΕΓΚΤΗΣ

Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ

ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΠΑΡΟΝΤΕΣ

Έκθεση Επιτήρησης

Επιχειρηματία ^Δ № 8032

Φυτικής Παραγωγής

ΕΤΟΣ.....

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ.....

ΑΠΟ..... ΕΩΣ.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ:.....

ΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΟΝΟΜΑ:..... ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ:.....

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΗΩ.....

ΝΟΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ.....

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Αριστοτέλους 38, 104 33 Αθήνα Τηλ: 210 82.24.384 Fax: 210 82.16.117 E-mail: info@dionet.gr

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

1.1. Υπάρχουν αλλαγές στη διεύθυνση και στα άλλα στοιχεία επικοινωνίας του ελεγχόμενου, από τα αναγραφόμενα στο Δελτίο Ανάθεσης Μονάδων Φυτικής Παραγωγής:

1 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	2 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	3 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ
----------------	-----	-----	----------------	-----	-----	----------------	-----	-----

Εάν ναι, να συμπληρωθεί Έντυπο Αλλαγής Στοιχείων.

2. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

(NOP 205.403)

Ημερομηνία επίσκεψης	Ελεγκτής	Είδος επίσκεψης (ΕΤ/ΕΠ)	Σκοπός επίσκεψης

ΕΤ: Ετήσια ΕΠ: Επιπρόσθετη

3. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

(NOP 205.406)

3.1. Έχουν τεθεί προϋποθέσεις:

1 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	2 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	3 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ
----------------	-----	-----	----------------	-----	-----	----------------	-----	-----

3.2. Ποιες από τις προϋποθέσεις που είχαν τεθεί έχουν υλοποιηθεί;

1 ^η	
2 ^η	
3 ^η	

3.3. Ποιες προϋποθέσεις δεν έχουν υλοποιηθεί μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα και για ποιο λόγο;

1 ^η	
2 ^η	
3 ^η	

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

(NOP 205.201, 205.202, 205.204, 205.205)

4.1. Έχει σποσταθεί στον Οργανισμό το ισχύον Πρόγραμμα Καλλιέργειας;

1η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	2η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	3η	ΝΑΙ	ΟΧΙ
----	-----	-----	----	-----	-----	----	-----	-----

Αν όχι, να συμπληρωθεί

5. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

(NOP 205.401)

5.1. Υπάρχει παράλληλη παραγωγή;

	Όχι	Ναι	Καλλιεργούμενα είδη / ποικιλίες
1η			
2η			
3η			

Εάν ναι, να αναφερθούν οι λόγοι που παρατηρείται κάτι τέτοιο, καθώς και αν υπάρχει πρόγραμμα μετατροπής τους στη βιολογική γεωργία, στο χρονικό διάστημα που προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.

5.2. Έχει συμπληρωθεί πωληταία από την ένταξη του παραγωγού στη βιολογική γεωργία και υφίσταται ακόμη παράλληλη παραγωγή;

1η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	2η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	3η	ΝΑΙ	ΟΧΙ
----	-----	-----	----	-----	-----	----	-----	-----

5.3. Υπάρχουν άλλες εκμεταλλεύσεις που ο επιχειρηματίας καλλιεργεί με συμβατικό τρόπο;

1η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	2η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	3η	ΝΑΙ	ΟΧΙ
----	-----	-----	----	-----	-----	----	-----	-----

Αν ναι, να αναφερθούν οι λόγοι που γίνεται αυτό.

5.4. Υπάρχει σύμβουλος στην εκμετάλλευσή κατά την τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο;

	Ναι	Όχι	Όνοματεπώνυμο Συμβούλου	Διεύθυνση	Τηλέφωνο
1η					
2η					
3η					

Πόσο συχνά παρέχει συμβουλές (εβδομαδιαία βάση, μηνιαία, περιοδικά). Πόσες φορές τον χρόνο συνολικά και πόσο διάστημα (συνολικά ώρες ή μέρες) ασχολείται με τη συγκεκριμένη εκμετάλλευσή.

5.5. Παρατηρήσεις:

8. ΑΡΔΕΥΣΗ

(NOP 205.601)

8.1. Περιγραφή των αγροτεμαχίων που αρδεύονται

Κωδικός αγροτεμαχίου	Σύστημα άρδευσης	Προέλευση νερού	Συχνότητα άρδευσης - Εκτίμηση ποσοτήτων νερού

8.2. Υπάρχουν κάποιοι ειδικοί λόγοι που καθιστούν το νερό ακατάλληλο για άρδευση;

1η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	2η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	3η	ΝΑΙ	ΟΧΙ
----	-----	-----	----	-----	-----	----	-----	-----

Εάν ναι, να γίνει σύντομη περιγραφή τους.

8.3. Παρατηρήσεις:

9. ΕΔΑΦΟΣ

(NOP 205.105, 205.203, 205.600 – 205.602)

9.1. Ο επιχειρηματίας λαμβάνει μέτρα για τη διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους;

1η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	2η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	3η	ΝΑΙ	ΟΧΙ
----	-----	-----	----	-----	-----	----	-----	-----

Αν ναι, να γίνει σύντομη περιγραφή τους.

9.2. Σε ποια αγροτεμάχια παρατηρούνται προβλήματα θρέψης; Να περιγραφούν.

9.4. Υπάρχει κάποια ένδειξη για χρήση μη επιτρεπομένων στη βιολογική γεωργία υλικών θέρψης:

1η	ΝΑΙ		ΟΧΙ	2η	ΝΑΙ		ΟΧΙ	3η	ΝΑΙ		ΟΧΙ
----	-----	--	-----	----	-----	--	-----	----	-----	--	-----

Αν ναι, να γίνει σύντομη περιγραφή τους

9.5. Χρήση κομπόστ ή/και κομποστοποιημένης κοπριάς. (Περιγραφή της διαδικασίας κομποστοποίησης: συστατικά / πρόσθετα ή είδος κοπριάς, προέλευση, αναλογία C:N, παρακολούθηση θερμοκρασιών, κλπ.)

9.6. Αν γίνεται χρήση νωπής κοπριάς σε καλλιέργειες που τα παραγόμενα προϊόντα προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση:

Πόσες ημέρες πριν τη συγκομιδή των προϊόντων γίνεται η εφαρμογή της νωπής κοπριάς:

(α) στις καλλιέργειες, που το εδάφιμο μέρος είναι σε άμεση επαφή με το έδαφος:

(β) στις καλλιέργειες, που το εδάφιμο μέρος δεν είναι σε άμεση επαφή με το έδαφος:

9.7. Εργασίες προετοιμασίας και κατεργασίας του εδάφους. Πότε πραγματοποιήθηκαν:

Κωδικός αγροτεμαχίου	Καλλιέργεια	Ημερομηνία - Εργασίες

9.8. Παρατηρήσεις:

10. ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

(NOP 205.105, 205.206, 205.600 - 205.602)

10.1. Τι προβλήματα φυτοπροστασίας αντιμετώπισε ο επιχειρηματίας στην τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο, πόσο σοβαρά ήταν και σε τι έκταση; Να γίνει αναφορά ανά καλλιέργεια και όπου απαιτείται ανά αγροτεμάχιο.

10.3. Υπάρχει κάποια ένδειξη για χρήση μη επιτρεπόμενων στη βιολογική γεωργία υλικών φυτοπροστασίας;

1 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	2 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	3 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ
----------------	-----	-----	----------------	-----	-----	----------------	-----	-----

Εάν ναι, να γίνει σύντομη περιγραφή τους.

10.4. Λαμβάνει ο επιχειρηματίας μέτρα για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στα καλλιεργούμενα αγροτεμάχια;

1 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	2 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	3 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ
----------------	-----	-----	----------------	-----	-----	----------------	-----	-----

Εάν ναι, να γίνει σύντομη περιγραφή.

10.5. Παρατηρήσεις

11. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΓΡΙΩΝ ΧΟΡΤΩΝ

(NOP 205.105, 205.204,
205.601 – 205.602)

11.1. Καταγραφή των αγριων χορτων που παρατηρούνται στην εκμετάλλευσή.

Κωδικός αγροτεμαχίου	Καλλιέργεια	Αγρια χόρτα

11.2. Υπάρχουν, εκτός των παραπάνω, κάποια άλλα αγρια χόρτα στη γύρω από την εκμετάλλευσή περιοχή. Να καταγραφούν:

	Όχι	Ναι (καταγραφή)
1 ^η		
2 ^η		
3 ^η		

11.3. Τρόπος και μέσα αντιμετώπισης των αγριων χορτων (εποχές-μεσα-αριθμός επιβιβάσεων)

11.4. Υπάρχει κάποια ένδειξη για χρήση μη επιτρεπόμενων στη βιολογική γεωργία υλικών για την καταπολέμηση των αγριων χορτων;

1 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	2 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ	3 ^η	ΝΑΙ	ΟΧΙ
----------------	-----	-----	----------------	-----	-----	----------------	-----	-----

Εάν ναι, να γίνει σύντομη περιγραφή τους.

11.5. Παρατηρήσεις

12.2. Πολλαπλασιαστικό Υλικό σε Ετήσιες Καλλιέργειες

12.2.1. Σπόροι

Καταγράψτε όλους τους σπόρους που έχουν χρησιμοποιηθεί ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν κατά την τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο (συμπεριλαμβανομένων και των σπόρων για χλωρή λιπάση).

Καλλιέργεια	Εμπορικό ονομα	Παικλία (Π) Υβριδίο (Υ)	Σποροπαραγωγή				Ποσότητα σπορου ή Αριθμός φυτών	Ημερομηνία σπορας	Ημερομηνία μεταφύτευσης	Αναμενόμενη εποχή συγκομιδής
			Β. (✓)	ΣΧΕ (✓)	Σ.Μ. Χ.Ε. (✓)	Γ.Τ. (✓)				

Β: Βιολογικός, Σ.Χ.Ε.: Συμβατικός Χημικό Επεξεργασμένος, Σ.Μ.Χ.Ε.: Συμβατικός Μη Χημικό Επεξεργασμένος, Γ.Τ.: Γενετικά τροποποιημένος

12.2.1.α. Αν έχει γίνει χρήση βιολογικού σπόρου ποια είναι η προέλευσή του;

Ιδιοπαραγόμενος

Εμπορίου πιστοποιημένος

πιστοποίηση

12.2.1.β. Αν έχει γίνει χρήση σπόρων συμβατικής παραγωγής, έχει δοθεί σχετική έγκριση:

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Παρατηρήσεις

12.2.1.γ. Αν έχουν χρησιμοποιηθεί σπόροι συμβατικής παραγωγής περιγράψτε τις σπουδαιότερες προσπάθειές σας για ανεύρεση βιολογικών σπόρων από:

• Σχετική Βάση δεδομένων για διαθέσιμους βιολογικούς σπόρους

• Καταστήματα γεωργικών εφοδίων

• Εταιρείες εμπορίας δικίνησης σπόρων

• Άλλο

12.20

13. ΆΛΛΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ (NOP 205.201, 205.206)

Ημερομηνία	Καλλιέργεια / Αγροτεμάχιο	Εργασία

14. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (NOP 205.201, 205.206)

Μηχάνημα	Τεμ.	Ιδιοκτησία (Ι/Ε)	Χρήση στη συμβατική	Χρήση στη βιολογική	Παρατηρήσεις
Τρακτέρ					
Φρέζο					
Άροτρο					
Καλλιεργητής					
Καταστροφέας					
Δισκοσβάρνα					
Κύλινδρος					
Σπαστική					
Απασματοδιανομέας					
Κοπροδιανομέας					
Χαρτοκοπτικό					
Θερμική					
Θρυμματιστής					
Ψεκαστικό					
Βυτίο					
Τουρμπίνα					
Θεοφιστήρας					
Ραβδιστικό					
Ρίπλερ					

14.2. Περιγραφή του τρόπου και των υλικών που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό του μηχανολογικού εξοπλισμού που χρησιμοποιείται τόσο στις βιολογικές όσο και στις συμβατικές καλλιέργειες. Να καταγραφούν τα μηχανήματα που υπάρχει σοβαρός κίνδυνος επιμόλυνσης.

16.5. Είναι σαφώς αναγνωρίσιμα και διαχωρισμένα μεταξύ τους;

☐	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☒	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☒	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ
--------------------------	-----	--------------------------	-----	-------------------------------------	-----	--------------------------	-----	-------------------------------------	-----	--------------------------	-----

Εάν όχι, να γίνει σχόλιος:

16.6. Πως γίνεται ή προκειται να γίνει η εμπορία των βιολογικών προϊόντων;

Τα προϊόντα συνοδεύονται από τα σωστά συμπληρωμένα-απαραίτητα έγγραφα πιστοποίησης;

Πιστοποιητικά   Φελλάς αποστολής   Τιμολόγια   Ετικέτα

16.7. Παρατηρήσεις:

17. ΜΕΤΑΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ-ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ-ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ

(ΝΟΠ 205.201
205.270 - 205.272)

Αν ο επιχειρηματίας πραγματοποιεί μέσα στην εκμετάλλευση κάποια ή κάποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες, να συμπληρωθούν τα παρακάτω πεδία:

Δραστηριότητες		Προϊόντα
Μετασυλλεκτική διαχείριση	☐ Πλύσιμο ☐ Διαλογή ☐ Φυτοϋγειονομικά μέτρα	
Συσκευασία χανδρικής	☐ Τελάρι ☐ Σακί-τσουβάκι ☐ Βαρέλι ☐ Τενεκές ☐ Χαρτοκιβώτιο	
Τυποποίηση προς τον τελικό καταναλωτή	☐ Διχτάκι ☐ Πλαστική θήκη ☐ Δισκάκι ☐ Πλαστικό φιλμ ☐ Κορδέλα-ταινία	
Μεταποίηση	☐	

Για τις παραπάνω δραστηριότητες να απαντηθούν τα αντίστοιχα ερωτήματα που ακολουθούν.

ΜΕΤΑΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Α. ΠΛΥΣΙΜΟ

1. Περιγραφή χώρων μηχανολογικού εξοπλισμού της εκμετάλλευσής όπου πραγματοποιείται το πλύσιμο των προϊόντων.

2. Ποια είναι η προέλευση του νερού;

3. Είναι πόσιμο: ΝΑΙ   ΟΧΙ

4. Χρησιμοποιούνται άλλες ουσίες κατά το πλύσιμο: Ποιες:

.....

5. Πραγματοποιείται πλύσιμο σε συμβατικά προϊόντα στους ίδιους χώρους/εγκαταστάσεις της εκμετάλλευσης;

ΝΑΙ   ΟΧΙ

6. Εάν ναι, να περιγραφούν τα μέτρα που παίρνει ο επιχειρηματίας για την αποφυγή τυχόν επιμόλυνσης.

.....

Β. ΔΙΑΛΟΓΗ

1. Περιγραφή χώρων/μηχανολογικού εξοπλισμού της εκμετάλλευσης όπου πραγματοποιείται η διαλογή των προϊόντων.

.....

2. Αν πραγματοποιείται με μηχανικά μέσα, αυτά χρησιμοποιούνται και για συμβατικά προϊόντα;

ΝΑΙ   ΟΧΙ

3. Εάν ναι, να περιγραφούν τα μέτρα που παίρνει ο επιχειρηματίας για την αποφυγή τυχόν επιμόλυνσης.

.....

Γ. ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Να περιγραφούν τα μέτρα αυτά και τα υλικά που χρησιμοποιεί ο επιχειρηματίας.

.....

ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

1. Περιγραφή χώρων/μηχανολογικού εξοπλισμού της εκμετάλλευσης όπου πραγματοποιείται η μεταποίηση των προϊόντων.

.....

2. Να γίνει σύντομη περιγραφή των εργασιών μεταποίησης που πραγματοποιούνται εντός του αγροκτήματος και των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται.

.....

3. Να αναφερθούν τα τελικά προϊόντα καθώς και οι παραχθείσες ποσότητες.

.....

4. Είναι οι παραπάνω δραστηριότητες σαφώς διαχωρισμένες από αντίστοιχες σε συμβατικά προϊόντα;

ΝΑΙ   ΟΧΙ

5. Παρατηρήσεις

.....

ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ

1. Η χονδρική συσκευασία είναι: ανοιχτή   κλειστή

2. Υπάρχει κίνδυνος επιμόλυνσης από τη χρησιμοποιούμενη συσκευασία χονδρικής;

ΝΑΙ   ΟΧΙ

3. Παρατηρήσεις

.....

ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΕΛΙΚΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

1. Περιγραφή χώρων/μηχανολογικού εξοπλισμού της εκμετάλλευσης όπου πραγματοποιείται η τυποποίηση των προϊόντων.

2. Με ποιο τρόπο διατίθενται τα τυποποιημένα προϊόντα στην αγορά;

3. Επιστημαίνεται κάποιο βιολογικό προϊόν χωρίς να έχει γνωστοποιηθεί η ετικέτα στον οργανισμό; Να επισυναφθεί η ετικέτα, εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

4. Τυποποιούνται και συμβατικά προϊόντα από τον παραγωγό; ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ναι, υπάρχει σαφής διαχωρισμός των εργασιών τυποποίησης των συμβατικών και βιολογικών προϊόντων;

ΕΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ

Στην περίπτωση της ελαιοποίησιμης ελιάς, αναφέρατε που γίνεται η ελαιοποίηση καθώς και τα πλήρη στοιχεία του υπεύθυνου του ελαιολατρείου.

Είναι ελεγχόμενο - πιστοποιημένο ελαιολατρείο:

ΝΑΙ ΟΧΙ

Από ποιον οργανισμό:

18. ΤΗΡΗΣΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

(NOP 205.101, 205.103, 205.201)

18.1. Περιγράψτε την τήρηση του φακέλου Βιολογικής Γεωργίας.

Τεκμηρίωση	Τηρείται (ναι - όχι)	Σχόλια
Πρόγραμμα Καλλιέργειας		
Σκαριφημα / Τοπογραφικό σχέδιο		
Σχέδιο μετατροπής των καλλιέργειών σε βιολογικές		
Νομιμοποιητικά έγγραφα των ενταγμένων κτημάτων		
Βιβλίο Έσορων - παραστατικό αγοράς εφοδίων		
Μικρολόγιο Εργασιών Φ.Π.		
Βιβλίο Πωλήσεων		
Βιβλίο Παραπόνων		
Έγγραφο Πιστοποίησης		
Άλλα έντυπα (Να δικαιολογηθεί ποια)		

18.2. Παρατηρήσεις

19. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

(NOP 205.670)

19.1. Έχει ληφθεί δείγμα;

1η	ΝΑΙ	OXI	2η	ΝΑΙ	OXI	3η	ΝΑΙ	OXI
-----------	-----	-----	-----------	-----	-----	-----------	-----	-----

20. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ, ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

(NOP 205.403)

**21. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ**

(NOP 205.403)

22. ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ

(NOP 205.403)

22.1. Ήταν άλλοι παρόντες κατά την επίσκεψη;

1η	ΝΑΙ	OXI	2η	ΝΑΙ	OXI	3η	ΝΑΙ	OXI
-----------	-----	-----	-----------	-----	-----	-----------	-----	-----

Να αναφερθούν τα ονοματεπώνυμα, η ιδιότητα αυτών, καθώς και ο λόγος παρουσίας τους.

Σας υπενθυμίζουμε ότι θα γίνει χρήση/γνωστοποίηση των απαραίτητων προσωπικών σας στοιχείων, καθώς και στοιχείων που αφορούν τις παραγωγικές μονάδες που έχετε εντάξει στη βιολογική γεωργία, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και διατάξεις.

Ο παρακάτω υπογεγραμμένος επιχειρηματίας:

έχοντας λάβει γνώση των παραπάνω, δηλώνω ότι όλες οι πληροφορίες που αναγράφονται στο παρόν έντυπο, είναι αληθείς και ακριβείς.

	Ημερομηνία επισκέψεων	Ο επιχειρηματίας (ή νόμιμος αντιπρόσωπός του)	Ο ελεγκτής	Άλλοι παρόντες
1η				
2η				
3η				

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ

(NOP 205.403)

1

2

3

Δ-100 20/20

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Αριστοτέλους 38, 114 33 Αθήνα

Τηλ: 210 82.24.364 Fax: 210 82.18.117 E-mail: info@dionet.gr

ΑΙΤΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ / ΑΥΤΟΦΥΤΟΥΣ ΒΛΑΣΤΗΡΗΣ

- ΕΝΤΑΣΗ
ΜΕΤΑΒΟΛΗ
 ΕΠΕΚΤΑΣΗ
 ΜΕΙΩΣΗ
 ΑΛΛΟ.....

Αρ. Πρωτ: _____

(1) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ

(2) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

_____ (Οδός)	_____ (Αριθμός)	_____ (Δήμος/Κοινότητα)	_____ (Τ.Κ.)	_____ (Νομός)
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: _____				
FAX: _____ E-mail: _____				

(3) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ				
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ				
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	_____ (Οδός)	_____ (Αριθμός)	_____ (Δήμος/Κοινότητα)	_____ (Τ.Κ.)
Α.Φ.Μ.				Δ.Ο.Υ.

- (4) Επιθυμώ την πιστοποίηση των προϊόντων σύμφωνα με: (α) Καν. (Ε.Ε.) 2082/81 (β) Πρότυπα ΔΗΩ
(γ) NOP Final Rule (USDA) (δ) Άλλα πρότυπα

(5) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ

1	2	3	4	5	6	7
ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ	ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ	ΞΗΡΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ	ΔΗΜΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΝΟΜΟΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

(6) Υπάρχει προγενέστερη ενταξη σε άλλον Οργανισμό Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων: Ναι Όχι

Αν Ναι, να επισυναφθούν όλα τα σχετικά έγγραφα

Δηλώνω, ότι όλες οι πληροφορίες που αναγράφονται στην αίτηση καθώς και στα συνημμένα έγγραφα είναι αληθείς και ακριβείς. Επίσης, αναλαμβάνω την υποχρέωση να συμμορφώνομαι με τις απαιτήσεις της πιστοποίησης και να παρέχω κάθε πληροφορία, που απαιτείται από τον Οργανισμό ΔΗΩ, για την αξιολόγηση των προς πιστοποίηση προϊόντων.

_____
Ημερομηνία

Ο αιτών

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΕΝΤΥΠΟΥ

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Το έντυπο της Αίτησης Πιστοποίησης Φυτικής Παραγωγής / Αυτοφύους Βλάστησης, συμπληρώνεται από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο ενδιαφέρεται για την ένταξη μονάδων φυτικής παραγωγής (συμπεριλαμβάνονται και τα μανιτάρια) στο Σύστημα Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων του Οργανισμού ΔΗΩ.
2. Η Αίτηση συμπληρώνεται με ευανάγνωστο τρόπο, υπογράφεται από τον αιτούντα ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του και υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Οργανισμού ΔΗΩ με επιστολή, fax και κάθε άλλο έγκυρο τρόπο.
3. Το έντυπο της Αίτησης Πιστοποίησης Φυτικής Παραγωγής / Αυτοφύους Βλάστησης υποβάλλεται στην περίπτωση: α) της ένταξης επιχειρηματία φυτικής παραγωγής β) της μεταβολής, δηλαδή την περίπτωση ένταξης νέων μονάδων φυτικής παραγωγής ή μείωσης των ήδη ενταγμένων μονάδων από ελεγχόμενο επιχειρηματία.

II. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ

1. Εάν πρόκειται για πρώτη αίτηση συμπληρώνεται το τετραγωνίδιο με την ένδειξη Ένταξη.
2. Εάν πρόκειται για μεταβολή στοιχείων φυτικών μονάδων, από επιχειρηματία ο οποίος ήδη έχει ενταχθεί στον Οργανισμό, συμπληρώνονται οι σχετικές ενδείξεις για **Επέκταση**, (εφόσον προστίθενται νέες μονάδες φυτικής παραγωγής ή για **Μείωση**, (εφόσον πρόκειται περί αφαίρεσης μονάδων φυτικής παραγωγής).
3. Οι ενδείξεις του Πίνακα (1): **Στοιχεία Επιχειρηματία** συμπληρώνονται με τα στοιχεία του αιτούντα, όπως αυτά αναγράφονται στα αντίστοιχα επίσημα δικαιολογητικά (ταυτότητα, πιστοποιητικό γέννησης κ.λπ.).
4. Οι ενδείξεις του Πίνακα (2): **Διεύθυνση Κατοικίας**, συμπληρώνονται σύμφωνα με τα στοιχεία του αιτούντα και αφορούν τα στοιχεία που ισχύουν κατά την υποβολή της αίτησης.
5. Οι ενδείξεις του Πίνακα (3): **Στοιχεία Έκδοσης Τιμολογίου** συμπληρώνονται με τα απαραίτητα φορολογικά στοιχεία όπου θα εκδοθεί τιμολόγιο σχετικά με το κόστος Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων. Τα στοιχεία αυτά μπορούν και να είναι διαφορετικά από τα αντίστοιχα στοιχεία του αιτούντος, εάν υπάρχει ανάγκη για κάτι τέτοιο.
6. Τέλος στο σημείο (4) δηλώνονται οι προδιαγραφές για τις οποίες ο Επιχειρηματίας αιτείται την Πιστοποίηση των προϊόντων: (α) του κανονισμού 2092/91 και των τροποποιήσεων αυτού, (β) των προτύπων του Οργανισμού ΔΗΩ (γ) των προτύπων NOP Final Rule (USDA) (δ) να προσδιοριστούν επακριβώς τα πρότυπα.

III. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ

1. Οι ενδείξεις του Πίνακα (5) συμπληρώνονται ως ακολούθως:
  - Στη στήλη 1 αναγράφεται η συγκεκριμένη καλλιέργεια για την οποία υποβάλλεται η Αίτηση. Στην περίπτωση των **μόνιμων καλλιεργειών** αναγράφεται ειδικότερα το συγκεκριμένο είδος. Στην περίπτωση των **μη μόνιμων καλλιεργειών** αναγράφεται ο χαρακτηρισμός ετήσιες ή κηπευτικά, ανάλογο με την περίπτωση.
  - Στις στήλες 2, 3 και 4 αναγράφονται τα **συνολικά στρέμματα** που κατελαμβάνει η υπό ένταξη καλλιέργεια, ενώ καταγράφεται επίσης ποια έκταση από το σύνολο της καλλιέργειας καταλαμβάνουν οι αρδευόμενες εκτάσεις και ποια οι μη αρδευόμενες.
  - Στις στήλες 5 και 6 συμπληρώνονται οι ενδείξεις σχετικά με την Κοινότητα, τον Δήμο και τον Νομό όπου βρίσκονται οι υπό ένταξη μονάδες φυτικής παραγωγής.
  - Τέλος στη στήλη 7 καταγράφονται τυχόν παρατηρήσεις από την πλευρά του αιτούντος. Ειδική αναφορά πρέπει να γίνεται στη στήλη αυτή, στην περίπτωση νέων ή της μείωσης μονάδων φυτικής παραγωγής.
2. Στο σημείο (6) δηλώνεται αν ο Επιχειρηματίας είχε ενταχθεί στο παρελθόν σε άλλον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.
3. Η αίτηση ολοκληρώνεται και θεωρείται έγκυρη με τη σχετική υπογραφή της και την αναγραφή της ημερομηνίας υποβολής της.

Από τον Οργανισμό συμπληρώνεται η σχετική ένδειξη η οποία αφορά τον αριθμό πρωτοκόλλου

Ο Οργανισμός είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου για πρόσθετες πληροφορίες και διευκρινήσεις σχετικές με τη συμπλήρωση του εντύπου.

**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

Ε

Αριστοτέλους 38, 104 33 Αθήνα

Τηλ: 210 82.24.384 Fax: 210 82.18.117 E-mail: info@oieone.gr

**ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΤΟΠΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΗΟ:
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΛΕΓΚΤΗ:	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ:
ΝΟΜΟΣ:	ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ

ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

☒ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ	☐ ΕΤΗΣΙΑ	
III. ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΗ	III. A. ☐ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΗ	III. B. ☐ ΔΙΕΦΘΙΣΙΑΣΤΙΚΗ
1. ☐ Υλοποίηση προϋποθέσεων	2. ☐ Παράλληλη παραγωγή	3. ☐ Επιμόλυνση αγροκτημάτων
4. ☐ Πρακτικές λίπανσης	5. ☐ Πρακτικές φυτοπροστασίας	6. ☐ Προετοιμασία εδάφους - σπορά
7. ☐ Αντιμετώπιση άγριων χερσών	8. ☐ Καλλιεργητικές φροντίδες	9. ☐ Ενκαταστάσεις - Αποθήκες
10. ☐ Πολλαπλασιαστικό υλικό	11. ☐ Εμπόριο	12. ☐ Λοιστικά στοιχεία
13. ☐ Συσκευασία - Τυποποίηση	14. ☐ Τήρηση φακέλου	15. ☐ Άλλο .....
IV. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐		

ΠΕΔΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

A/A	ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΙ ΧΩΡΟΙ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ - ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΦΑΣΗ	ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ
A			
B			
Γ			
Δ			
Ε			
ΣΤ			
Z			
H			

370-31403/01-12-2002

Σελίδα 1 από 2

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ:
ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΑΡΧΙΚΟ

ΑΠΟ ΕΣΣ

ΕΤΗΣΙΟ

ΚΑΝ. Ε.Ε. 2082/91

NOP FINAL RULE (USDA)

ΠΡΟΤΥΠΑ Δ.Η.Ω.

ΆΛΛΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΝΟΜΟΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΗΩ

Α. ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΤΗΜΑΤΟΣ	ΔΗΜΟΣ - Δ.Δ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΤΟΠΟΝΥΜΙΟ	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ	ΗΜΕΡΟΜ. ΕΝΤΑΞΗΣ	ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ	ΠΟΙΚΙΛΙΑ - ΥΒΡΙΔΙΟ	ΞΗΡΙΚΟ-ΠΟΤΙΣΤΙΚΟ	ΜΗΝΑΣ ΣΠΟΡΑΣ Η ΜΕΤΑΦΥΤΕΥΣΗΣ	ΜΗΝΑΣ ΣΥΓΚΟΜΙΔΗΣ

Β. ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΗΜΟΣ - Δ.Δ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΤΟΠΟΝΥΜΙΟ	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ	ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ	ΠΟΙΚΙΛΙΑ - ΥΒΡΙΔΙΟ	ΞΗΡΙΚΟ-ΠΟΤΙΣΤΙΚΟ	ΜΗΝΑΣ ΣΠΟΡΑΣ Η ΜΕΤΑΦΥΤΕΥΣΗΣ	ΜΗΝΑΣ ΣΥΓΚΟΜΙΔΗΣ

Γ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

ΣΕΙΡΑ Δ

№ 32736

Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ

Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Δ.Η.Ω. • ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Αριστοτέλους 38, 104 33 Αθήνα • Τηλ.: 210.82.24.384 • Fax: 210.82.18.117 • E-mail: info@δ.ονct.gr